Guvernul României

Ordonanța de urgență nr. 52/2016 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori

În vigoare de la 30 septembrie 2016

Consolidarea din data de **30 septembrie 2016** are la bază publicarea din Monitorul Oficial, Partea I nr. 727 din 20 septembrie 2016

Va suferi modificări aduse prin următoarele acte: OUG 19/2019; L 134/2023; OUG 15/2024; OUG 2/2025.

Având în vedere că transpunerea în legislația națională a Directivei 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 februarie 2014 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1.093/2010, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 60 din 28 februarie 2014, trebuie realizată până la 21 martie 2016,

pentru a se evita posibilitatea declanşării procedurii de infringement de către Comisia Europeană împotriva României, pentru neimplementarea în dreptul intern a prevederilor directivei comunitare şi de a asigura implementarea acesteia,

având în vedere că termenul pentru transpunerea acestei directive a fost 21 martie 2016 și pentru neîndeplinirea obligației de transpunere a acesteia se poate declanșa acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligației de comunicare a măsurilor naționale de transpunere,

de asemenea, în contextul în care, pe parcursul derulării unui contract de credit garantat cu un bun imobil, consumatorii întâmpină dificultăți economico-financiare ce pot apărea atât din cauza variației dobânzii sau a cursului de schimb valutar, dar și ca urmare a altor aspecte neprevăzute, sunt necesare măsuri legislative care să vină în sprijinul consumatorilor. Aceste măsuri vizează în egală măsură aspectele precontractuale, astfel încât consumatorul să fie în măsură să aleagă oferta cea mai potrivită situației și nevoilor sale, dar și pe cele contractuale. În acest sens, este necesară adoptarea fără întârziere a unor prevederi legislative pentru asigurarea educației consumatorilor cu privire la practicile responsabile de împrumut și de gestionare a datoriilor.

Având în vedere dezvoltarea continuă pe care activitatea de recuperare creanțe o cunoaște și faptul că tot mai mulți creditori cesionează creanțe către entitățile care desfășoară activitatea de recuperare creanțe, precum și lipsa unui cadru legislativ care să stabilească un echilibru în relația contractuală dintre consumatori și entitățile care desfășoară activitatea de recuperare creanțe, sunt necesare prevederi speciale urgente în acest sens.

De asemenea, pentru prevenirea riscului valutar, în cazul creditelor în valută, este important să se stabilească măsuri care să asigure conștientizarea de către consumatori a riscului pe care și-l asumă, precum și posibilitatea consumatorilor de a-și limita expunerea la riscul ratei de schimb valutar pe durata creditului.

Trebuie avut în vedere impactul pe care îl are asupra consumatorilor, cu consecințe la nivel social și economic, un astfel de produs financiar, cum este un contract de credit garantat cu ipotecă, încheiat pe o perioadă îndelungată de timp și care implică sume semnificative, în special în situația în care imobilul ipotecat este chiar locuința consumatorului.

În prezent, penalitățile ce se pot acumula pentru neplata la timp a ratelor sunt împovărătoare pentru consumator, fiind mare riscul pierderii locuinței în cadrul derulării procedurilor de executare silită și al rămânerii cu datorii față de creditor, deși garanția a fost executată. Prin urmare, se impun măsuri imediate pentru a asigura protecția necesară consumatorilor în cazul în care există dificultăți la rambursarea ratelor, în situația executării silite, precum și a cesionării creanței către entitățile care desfășoară activitatea de recuperare creanțe.

Având în vedere cele de mai sus, adoptarea prezentei ordonanțe de urgență se impune pentru a crea un cadru unitar, bazat pe concepte juridice clar definite, care să reglementeze anumite aspecte ale raporturilor contractuale dintre comercianți și consumatori în cadrul Uniunii Europene.

Ținând cont de faptul că aceste aspecte vizează interesul public şi constituie situații de urgență şi extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

CAPITOLUL I

Obiect, domeniu de aplicare și definiții

- Art. 1. Prezenta ordonanță de urgență reglementează drepturile și obligațiile părților în ceea ce privește contractele de credit pentru consumatori privind vânzarea, respectiv cumpărarea unor bunuri imobile, contractele de credit garantate cu ipotecă asupra unor bunuri imobile, aspecte privind evaluarea bonității înainte de acordarea unui credit de către creditorii non- financiari, anumite cerințe prudențiale și de supraveghere, inclusiv pentru înființarea și supravegherea intermediarilor de credite și a entităților care desfășoară activitatea de recuperare creanțe, precum și aspecte cu privire la furnizarea de servicii accesorii.
- Art. 2. (1) Prezenta ordonanţă de urgenţă se aplică tuturor contractelor de credit pentru consumatori privind vânzarea, respectiv cumpărarea unor bunuri imobile, contractelor de credit garantate cu ipotecă asupra unor bunuri imobile şi contractelor de credit ce implică un drept legat de un bun imobil.
- (2) Prezenta ordonanță de urgență nu se aplică:
- a) contractelor de credit acordate de către un angajator angajaţilor săi, ca activitate secundară, atunci când aceste credite sunt acordate fără dobândă sau cu o dobânda anuală efectivă mai mică decât cea practicată în mod obișnuit pe piaţă şi care nu se oferă în general publicului;
- b) contractelor de credit în care creditul este acordat fără dobândă şi fără comisioane, cu excepţia comisioanelor aplicate pentru recuperarea costurilor legate în mod direct de garantarea creditului;
- c) contractelor de economisire şi creditare în sistem colectiv pentru domeniu locativ, pentru aspecte referitoare la economisirea aferentă acestora:
- d) contractelor de credit referitoare la credite acordate unui public restrâns în baza unei dispoziții legale de interes general, fără dobândă sau la rate ale dobânzii mai mici decât cele practicate în mod obișnuit pe piaţă ori în condiţii care sunt mai avantajoase pentru consumator decât cele obișnuite de pe piaţă şi cu rate ale dobânzii care să nu fie mai mari decât cele practicate în mod normal pe piaţă.

17/03/2024 - litera va fi modificată prin Ordonanță de urgență 15/2024

- Art. 3. În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență, termenii şi expresiile de mai jos au următoarele semnificații:
- 1. consumator persoana fizică, inclusiv codebitorul, ce acţionează în scopuri care se află în afara activităţii sale comerciale sau profesionale;
- 2. creditor persoana juridică, inclusiv sucursala instituţiei de credit şi a instituţiei financiare din străinătate, care acordă credite de tipul celor prevăzute la art. 2 alin. (1) pe teritoriul României potrivit Ordonanţei de urgenţă a

Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările şi completările ulterioare, Legii nr. 93/2009 privind instituţiile financiare nebancare, cu modificările şi completările ulterioare, sau prezentei ordonanţe de urgenţă, în cursul exercitării activităţii comerciale sau profesionale;

- 3. contract de credit un contract prin care un creditor acordă sau promite să acorde unui consumator un credit în cadrul domeniului de aplicare al art. 2 sub formă de amânare la plată, împrumut sau alte facilităţi financiare similare:
- 4. serviciu accesoriu un serviciu oferit consumatorului în legătură cu contractul de credit;
- **5.** intermediar de credite persoana fizică autorizată sau persoana juridică ce nu acţionează în calitate de creditor, care, în cursul exercitării activităţii sale comerciale, a afacerii sau a profesiei sale, în schimbul unui onorariu, realizează legătura, fie în mod direct, fie indirect, unui consumator cu un creditor sau cu un alt intermediar de credite și care desfășoară cel puţin una dintre următoarele activităţi:
- a) prezintă consumatorilor contracte de credit;
- b) oferă asistență consumatorilor prin organizarea de activități pregătitoare sau alte activități administrative precontractuale privind contractele de credit, altele decât cele prevăzute la lit. a);
- c) încheie contracte de credit cu consumatorii în numele creditorului;
- **6.** grup un grup de creditori care urmează a fi consolidaţi în scopul întocmirii unor conturi consolidate, conform definiţiilor din Legea contabilităţii nr. 82/1991, republicată, cu modificările şi completările ulterioare;
- 7. intermediar de credite legat un intermediar de credite care acţionează, în una dintre următoarele situaţii, în numele şi sub răspunderea deplină şi necondiţionată:
- a) a unui singur creditor;
- b) a unui singur grup;
- c) a unui număr de creditori sau de grupuri care nu reprezintă majoritatea pieței;
- **8.** instituţie de credit o întreprindere a cărei activitate constă în atragerea de depozite sau de alte fonduri rambursabile de la public şi în acordarea de credite în cont propriu, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European şi al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerinţele prudenţiale pentru instituţiile de credit şi firmele de investiţii şi de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012;
- **9.** creditor non-financiar persoana juridică ce desfășoară activitate de creditare exclusiv din fonduri publice ori puse la dispoziția acestuia în baza unor acorduri interguvernamentale înregistrate în Registrul de evidență prevăzut la art. 5 lit. g) din Legea nr. 93/2009, cu modificările și completările ulterioare, precum și dezvoltatorul imobiliar, care acordă credite de tipul celor prevăzute la art. 2 alin. (1);
- 10. personal:
- a) orice persoană fizică care lucrează pentru creditor sau pentru intermediarul de credite şi care este implicată direct în activitățile reglementate de prezenta ordonanță de urgență sau intră în contact cu consumatorii în cursul unor activități reglementate de prezenta ordonanță de urgență;
- **b)** orice persoană fizică care lucrează pentru un reprezentant desemnat şi care intră în contact cu consumatorii în cadrul unor activități reglementate de prezenta ordonanță de urgență;
- c) orice persoană fizică care coordonează sau supraveghează în mod direct persoanele fizice prevăzute la lit. a) şi b);
- 11. valoarea totală a creditului plafonul sau sumele totale puse la dispoziție în baza unui contract de credit;
- **12.** costul total al creditului pentru consumator toate costurile, inclusiv:
- a) dobânda, comisioanele, taxele şi orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătură cu contractul de credit şi care sunt cunoscute de către creditor, cu excepţia taxelor notariale;
- b) costurile pentru serviciile accesorii aferente contractului de credit, în special primele de asigurare, dacă

încheierea contractului de servicii este obligatorie pentru obţinerea creditului însuşi sau pentru obţinerea acestuia în concordanţă cu clauzele şi condiţiile prezentate;

- c) costul evaluării bunului, excluzând costurile pentru înregistrarea transferului dreptului de proprietate asupra bunului imobil şi orice costuri plătibile de către consumator pentru nerespectarea angajamentelor prevăzute în contractul de credit;
- **13.** valoarea totală plătibilă de către consumator suma dintre valoarea totală a creditului şi costul total al creditului pentru consumator;
- **14.** dobânda anuală efectivă, denumită în continuare DAE costul total al creditului pentru consumator, exprimat ca procent anual din valoarea totală a creditului, după caz, inclusiv costurile prevăzute la art. 29 alin. (2), egală, pe o perioadă de un an, cu valoarea actuală a tuturor angajamentelor trageri, rambursări şi costuri,
- viitoare sau prezente, convenite de creditor și de consumator;
- 15. rata dobânzii procent fix sau variabil aplicat anual sumei trase din credit;
- 16. rata fixă a dobânzii aferente creditului convenirea de către părţi în contractul de credit asupra unei singure rate a dobânzii aferente creditului pentru întreaga durată a contractului de credit sau asupra mai multor rate ale dobânzii aferente creditului pentru termene parţiale, aplicând exclusiv un procentaj fix specific. În cazul în care nu sunt stabilite toate ratele dobânzii aferente creditului în contractul de credit, se consideră că rata dobânzii aferente creditului este fixă numai pentru termenele parţiale pentru care ratele dobânzii aferente creditului sunt stabilite exclusiv printr-un procentaj fix specific convenit în momentul încheierii contractului de credit;
- 17. evaluarea bonității evaluarea probabilității ca datoria rezultată din contractul de credit să fie achitată;
- **18.** suport durabil orice instrument care permite consumatorului să stocheze informații care îi sunt adresate personal, în așa fel încât acestea să fie accesibile pentru consultare în viitor pe o perioadă de timp adecvată scopului informațiilor, și care permite reproducerea fidelă a informațiilor stocate;
- **19.** stat membru de origine statul membru în care se află sediul social al creditorului sau al intermediarului de credit sau, dacă, potrivit dreptului său intern, acesta nu are sediu social, statul membru în care se află sediul său principal;
- **20.** stat membru gazdă statul membru, altul decât statul membru de origine, în care creditorul sau intermediarul de credite are o sucursală;

17/03/2024 - punctul va fi modificat prin Ordonanță de urgență 15/2024

- **21.** servicii de consiliere oferirea de recomandări personalizate unui consumator cu privire la una sau mai multe operaţiuni legate de contracte de credit şi care constituie o activitate separată faţă de acordarea unui credit şi faţă de activităţile de intermediere de credite prevăzute la pct. 5;
- **22.** autoritate competentă autoritatea desemnată drept competentă cu asigurarea respectării prevederilor prezentei ordonanțe de urgență, în conformitate cu art. 115;
- 23. credit-punte un contract de credit, fie încheiat pe durată nelimitată, fie care trebuie rambursat în 12 luni, utilizat de consumator drept soluție de finanțare temporară în momentul tranzacţionării unui alt contract financiar pentru bunul imobil respectiv;
- **24.** datorie sau garanție contingentă un contract de credit care funcționează drept garanție pentru o altă tranzacție separată, dar accesorie, și în care capitalul garantat cu un bun imobil este tras numai în cazul în care se produce un eveniment sau se produc evenimente specificate în contract;
- 25. contract de credit cu partajare de proprietate un contract de credit în care capitalul de rambursat este bazat pe un procent stabilit contractual din valoarea bunului imobil la momentul rambursării sau rambursărilor capitalului;
- **26.** practică de legare oferirea sau vânzarea contractului de credit în cadrul unui pachet, împreună cu alte produse sau servicii financiare distincte, contractul de credit nefiind pus la dispoziția consumatorului în mod separat;

- 27. practică de grupare oferirea sau vânzarea contractului de credit în cadrul unui pachet, împreună cu alte produse sau servicii financiare distincte, contractul de credit fiind de asemenea pus la dispoziția consumatorului în mod separat, dar nu neapărat în aceiași termeni sau în aceleași condiții ca atunci când este oferit grupat cu serviciile accesorii;
- 28. împrumut în valută un contract de credit atunci când creditul este acordat în una sau în ambele din următoarele situații:
- a) în altă monedă decât cea în care consumatorul primeşte veniturile sau deţine activele pe baza cărora urmează să fie rambursat creditul:
- b) în altă monedă decât moneda statului membru în care consumatorul își are reședința;
- 29. entitatea care desfășoară activitatea de recuperare creanțe persoana juridică, alta decât creditorul, cu un capital social minim subscris și vărsat ce nu poate fi mai mic de 500.000 lei, care desfășoară activitatea de recuperare creanțe și/sau care obţine drepturile, conform art. 58 alin. (4), asupra unor debite scadente ce rezultă din contractele de credit:
- **30.** refinanțarea creditului rambursarea creditului în condițiile în care suma pentru rambursarea anticipată a soldului creditului este obținută în urma contractării unui alt credit;
- **31.** rescadenţarea ratelor modificarea scadenţei şi/sau a sumei de plată a ratelor de credit în sold fără a se depăşi durata iniţială de acordare a creditului;
- **32.** reeşalonarea ratelor modificarea scadenței şi/sau a sumei de plată a ratelor de credit în sold cu depăşirea duratei inițiale de acordare a creditului;
- **33.** credit neperformant credit aferent căruia se înregistrează întârzieri la plată, reprezentând principal şi/sau dobândă, de cel puţin 90 de zile;
- **34.** petiție orice adresă primită pe suport durabil de la consumatori;
- **35.** codebitor persoana care se obligă împreună cu debitorul principal la plata tuturor obligaţiilor derivate din contractul de credit şi care poate participa cu venitul net la stabilirea venitului total net luat în considerare;
- **36.** dezvoltator imobiliar persoana juridică care efectuează toate operaţiunile imobiliare în vederea construirii, finalizării şi predării către beneficiari a unor locuinţe, precum şi coordonarea surselor de finanţare necesare realizării acestor operaţiuni;

26/05/2023 - punctul va fi modificat prin Lege 134/2023

- **37.** restructurarea creditului operaţiune realizată din considerente de dificultăţi financiare ale debitorului, asupra creditului/creditelor acordate persoanelor fizice, în scopul adaptării condiţiilor de rambursare la noile posibilităţi ale debitorului, inclusiv operaţiuni de tipul rescadenţarea sau reeşalonarea ratelor;
- **38.** reprezentant desemnat o persoană fizică autorizată sau juridică care desfășoară activități prevăzute la pct. 5, care acţionează în numele sau sub responsabilitatea deplină şi necondiţionată a unui singur intermediar de credite;
- **39.** dificultăți financiare/dificultăți de plată cazurile în care consumatorul nu poate rambursa total sau parțial rata lunară ca urmare a: diminuării venitului consumatorului; diminuării veniturilor familiei; problemelor medicale și de invaliditate ale consumatorului; întreruperii activității în muncă; creșterii gradului de îndatorare; altor probleme care pot afecta rambursarea lunară a creditului, analizate de la caz la caz;
- **40.** servicii de consiliere independentă oferirea de consiliere sub formă de recomandări personalizate unui consumator cu privire la ofertele, respectiv contractele de credit sau la una sau mai multe operațiuni legate de contracte de credit în mod imparțial şi în interesul exclusiv al consumatorului, în funcție de situația financiară, necesitățile şi preferințele acestuia. Acestea constituie o activitate separată față de acordarea unui credit şi față de activitățile de intermediere de credite prevăzute la pct. 5.

CAPITOLUL II

Educația financiară

- Art. 4. (1) Autoritățile publice, creditorii precum și organizațiile neguvernamentale pot contribui la educația consumatorilor cu privire la practicile responsabile de împrumut și de gestionare a datoriilor, îndeosebi cu privire la contractele de credit pentru consumatori garantate cu ipotecă. Acestea furnizează, prin acţiunile organizate, informaţii clare şi generale cu privire la procesul de acordare a creditelor, pentru a oferi orientări consumatorilor, mai ales celor care contractează un credit garantat cu ipotecă pentru prima oară.
- (2) Creditorii, individual sau prin asociaţiile profesionale, organizează cel puţin anual activităţi de informare şi educare a consumatorilor.
- (3) Societățile de asigurare care vând produse de asigurare ce sunt complementare la produsele instituțiilor de credit au obligația de a informa persoanele care contractează astfel de produse de asigurare cu privire la caracteristicile produsului, la costurile și beneficiile acestuia.
- (4) Se interzice creditorilor şi societăților de asigurare derularea unor evenimente şi/sau publicarea unor materiale, sub titulatura de "campanii de educație financiară", cu scopul de a promova achiziția de produse şi/sau servicii financiare.
- **Art. 5. -** Creditorii, precum şi organizaţiile neguvernamentale comunică bianual Autorităţii Naţionale pentru Protecţia Consumatorilor acţiunile preconizate, precum campaniile de informare, website-urile sau materialele destinate unităţilor de învăţământ.

CAPITOLUL III

Informații și practici preliminare încheierii contractului de credit

- Art. 6. (1) Toate materialele publicitare şi de promovare privind contractele de credit trebuie să fie corecte, clare şi să nu fie susceptibile de a induce în eroare.
- (2) Este interzisă utilizarea unor formulări care pot crea așteptări neîntemeiate consumatorului în ceea ce privește disponibilitatea sau costul unui credit.
- (3) Prevederile alin. (1) şi (2) nu aduc atingere prevederilor Legii nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianţilor în relaţia cu consumatorii şi armonizarea reglementărilor cu legislaţia europeană privind protecţia consumatorilor, cu modificările şi completările ulterioare.
- Art. 7. (1) Orice formă de publicitate referitoare la contractele de credit trebuie să cuprindă informaţii standard în conformitate cu prezentul articol.
- (2) Informațiile standard indică următoarele:
- a) identitatea creditorului sau, după caz, a intermediarului de credite ori a reprezentantului desemnat;
- b) dacă este cazul, faptul că respectivul contract de credit va fi garantat fie printr-o ipotecă asupra unui bun imobil, fie printr-un alt drept legat de un bun imobil;
- c) rata dobânzii, indicând dacă este fixă sau variabilă sau o combinaţie a amândurora, împreună cu informaţii privind toate costurile incluse în costul total al creditului pentru consumator;
- d) valoarea totală a creditului;
- e) valoarea DAE;
- f) durata contractului de credit;
- g) valoarea ratelor;
- h) valoarea totală plătibilă de către consumator;
- i) numărul ratelor;
- j) avertizarea consumatorului asupra faptului că posibilele fluctuaţii ale ratei de schimb valutar ar putea afecta suma care trebuie plătită de consumator, dacă este cazul;

- **k)** obligativitatea de a încheia un contract de asigurare de viaţă şi/sau asigurare de incendiu şi alte calamităţi menţionată în mod clar, concis şi vizibil, împreună cu DAE, precum şi posibilitatea de a încheia un contract de asigurare pentru risc financiar de neplată.
- (3) În orice formă de publicitate, informaţiile prevăzute la alin. (2) sunt scrise în mod clar, concis, vizibil şi uşor de citit, în acelaşi câmp vizual şi cu caractere de aceeaşi mărime, sau clar audibile, după caz, în funcţie de suportul utilizat pentru publicitate.
- (4) Informaţiile prevăzute la alin. (2), cu excepţia celor menţionate la lit. a), b) sau j), sunt furnizate prin intermediul unui exemplu reprezentativ şi sunt conforme cu respectivul exemplu reprezentativ de la început până la sfârşit.
- (5) La stabilirea exemplului reprezentativ, creditorii respectă următoarele criterii:
- a) valoarea medie a sumei creditate pentru acel tip de produse;
- b) durata medie a contractului;
- c) media costurilor suplimentare.
- (6) În limita competențelor legale ale Băncii Naţionale a României, aceasta transmite Autorităţii Naţionale pentru Protecţia Consumatorilor, la solicitarea acesteia, date necesare pentru a verifica calculul exemplului reprezentativ.
- (7) În orice formă de publicitate, creditorii includ o avertizare concisă şi proporţionată privind riscurile specifice asociate contractelor de credit. Creditorii avertizează în special cu privire la variaţia indicelui de referinţă, la fluctuaţia veniturilor proprii şi la riscul valutar pentru creditele acordate în valută, acestea putând conduce la afectarea posibilităţii de plată.
- (8) Prezentul articol se aplică cu respectarea prevederilor Legii nr. 363/2007, cu modificările şi completările ulterioare.
- Art. 8. (1) Creditorii sau, dacă este cazul, intermediarii de credite şi reprezentanţii desemnaţi pun în permanenţă la dispoziţie informaţii generale clare şi uşor de înţeles legate de contractele de credit, pe hârtie ori pe un alt suport durabil sau în formă electronică.
- (2) Informațiile generale includ cel puțin următoarele:
- a) identitatea şi adresa sediului social şi a punctului de lucru al creditorului şi, după caz, ale intermediarului de credit ori ale reprezentanţilor desemnaţi;
- **b)** scopurile în care poate fi utilizat creditul;
- c) formele garanției, inclusiv, dacă este cazul, posibilitatea ca aceasta să se afle într-un alt stat membru;
- d) durata posibilă a contractelor de credit;
- e) tipurile de rată a dobânzii disponibile, indicând dacă dobânda este fixă şi/sau variabilă, împreună cu o scurtă descriere a caracteristicilor unei rate fixe a dobânzii şi ale unei rate variabile a dobânzii, inclusiv a implicaţiilor pentru consumator;
- **f)** în cazul în care împrumuturile într-o monedă străină sunt disponibile, indicarea monedei (monedelor) străine, inclusiv o explicație a implicațiilor pentru consumator atunci când creditul este în valută;
- **g)** un exemplu reprezentativ al valorii totale a creditului, al costului total al creditului pentru consumator, al sumei totale plătibile de către consumator și al DAE;
- h) o indicaţie privind posibile costuri suplimentare, care nu sunt incluse în costul total al unui credit pentru consumator, de plătit în legătură cu un contract de credit, precum şi faptul că, în cazul în care o parte din aceste costuri sunt anterioare încheierii contractului, faptul că acestea trebuie achitate indiferent dacă se încheie sau nu contractul;
- i) diferitele modalități disponibile de rambursare a creditului, inclusiv numărul, frecvenţa şi cuantumul ratelor periodice;
- j) dacă este cazul, o declarație clară și concisă conform căreia respectarea termenilor și condițiilor contractului

de credit nu garantează rambursarea valorii totale a creditului în temeiul contractului de credit;

- k) o descriere a condiţiilor direct legate de rambursarea anticipată;
- I) faptul că este necesară o evaluare a bunului de către un evaluator autorizat, precum şi eventuale costuri conexe pentru consumator ce decurg din aceasta;
- **m)** o indicație privind serviciile accesorii aferente contractului, pe care consumatorul este obligat să le achiziționeze pentru a obține creditul sau pentru a îl obține în conformitate cu termenii și condițiile prezentate și, după caz, faptul că serviciile accesorii pot fi cumpărate de la un alt furnizor decât creditorul;
- n) în cazul în care încheierea unui contract de asigurare este obligatorie pentru consumator, se menţionează clar acest lucru, precum şi toate modalităţile şi termenele pe care consumatorul le are la dispoziţie pentru a face dovada asigurării. De asemenea se menţionează clar acţiunile creditorului în cazul în care consumatorul nu a făcut dovada existenţei unui contract de asigurare, în condiţiile stabilite prin contract;
- o) o avertizare generală privind posibilele consecințe ale nerespectării angajamentelor legate de contractul de credit:
- p) o avertizare cu privire la riscurile pe care le presupune contractarea unui credit.
- Art. 9. (1) Creditorul şi, dacă este cazul, intermediarul de credite sau reprezentanţii desemnaţi oferă consumatorului informaţiile personalizate de care acesta are nevoie pentru a compara produsele de credit disponibile pe piaţă, a evalua implicaţiile lor şi a decide în cunoştinţă de cauză dacă să încheie sau nu un contract de credit.
- (2) Informațiile personalizate sunt oferite:
- a) fără întârzieri nejustificate, dar nu mai mult de 10 zile calendaristice, după ce consumatorul a furnizat informaţiile necesare cu privire la nevoile sale, situaţia sa financiară şi preferinţe, potrivit prevederilor art. 70 alin. (1) (3), art. 71, 73, 74, art. 76 alin. (1) şi alin. (3) (5) şi art. 78 alin. (2) şi (3);
- b) în timp util, înainte ca orice consumator să fie obligat printr-un contract de credit sau o ofertă, dar nu mai puţin de 15 zile calendaristice înainte de acceptarea unei oferte sau semnarea unui contract, astfel încât consumatorul să aibă suficient timp pentru a compara ofertele, a evalua implicaţiile acestora şi a lua o decizie în cunoştință de cauză.
- (3) Informaţiile personalizate prevăzute la alin. (1) se furnizează prin intermediul Fişei europene de informaţii standardizate, denumită în continuare FEIS şi prevăzută în anexa nr. 2, în scris, pe hârtie sau pe alt suport durabil, vizibil şi uşor de citit, fontul utilizat fiind Times New Roman, mărimea de minimum 12 p. În cazul în care informaţiile sunt redactate pe hârtie, culoarea de fond a hârtiei pe care este redactat formularul trebuie să fie în contrast cu cea a fontului utilizat.
- (4) Informaţiile personalizate sunt redactate astfel încât să nu inducă în eroare consumatorii, prin utilizarea unor expresii tehnice, juridice sau specifice domeniului financiar-bancar, prin utilizarea de prescurtări sau iniţiale ale unor denumiri, cu excepţia celor prevăzute de lege sau de limbajul obişnuit. Termenii tehnici vor fi explicaţi la solicitarea consumatorului, în scris, fără costuri suplimentare.
- (5) Durata prevăzută la alin. (2) lit. b) este o perioadă de reflecţie pentru consumator înainte de încheierea contractului de credit.
- (6) În cadrul perioadei de reflecție:
- a) informațiile cuprinse în FEIS nu pot fi modificate și reprezintă un angajament ferm pentru creditor;
- b) oferta este irevocabilă pentru creditor;

26/05/2023 - litera va fi modificată prin Lege <u>134/2023</u>

- c) consumatorul poate accepta oferta în orice moment pe parcursul perioadei de reflecţie. În această situaţie, consumatorul renunţă în mod expres, în scris, la utilizarea perioadei de reflecţie printr-un document separat.
- (7) Sarcina probei cu privire la renunţarea consumatorului la perioada de reflecţie revine creditorului sau intermediarului de credite, după caz.

- (8) Se interzice existența în contract a oricărei clauze privind renunţarea consumatorului la perioada de reflecție.
- (9) Se interzice creditorilor să modifice modelul FEIS. Orice informaţii suplimentare pe care creditorul sau, după caz, intermediarul de credite le poate oferi consumatorului sau este obligat să le ofere consumatorului în temeiul legislației trebuie furnizate într-un document separat, care poate fi anexat la FEIS.
- (10) Informaţiile transmise consumatorului prin FEIS, precum şi prin orice alt document suplimentar se semnează şi se datează de către toate părţile implicate.
- (11) Creditorul sau, dacă este cazul, intermediarul de credite ori reprezentantul desemnat, în plus faţă de FEIS, oferă consumatorului, gratuit, propunerea de contract de credit, în momentul prezentării unei oferte irevocabile pentru creditor.
- (12) În plus față de FEIS, creditorul, în calitate de agent de asigurare subordonat sau brokerul de asigurare:
- a) transmite consumatorului condiţiile necesare pe care acesta trebuie să le îndeplinească pentru a fi luat în asigurare, precum şi documentele doveditoare necesare în funcţie de tipul asigurării şi caracteristicile necesare în conformitate cu legislaţia specifică;
- b) informează consumatorul din fază precontractuală asupra tuturor condițiilor contractului de asigurare.
- Art. 10. (1) În timp util, dar nu mai puţin de 5 zile calendaristice, înainte de desfăşurarea oricăreia dintre activităţile de intermediere a creditelor prevăzute la art. 3 pct. 5, intermediarul de credite sau, după caz, reprezentantul desemnat îi furnizează consumatorului, pe hârtie sau pe alt suport durabil, cel puţin următoarele informații:
- a) identitatea, adresa sediului social și a punctului de lucru, precum și datele complete de contact ale intermediarului de credite;
- **b)** registrul în care a fost înscris, numărul de înregistrare, dacă este cazul, şi modalitățile prin care se poate verifica respectiva înregistrare;
- c) dacă intermediarul de credite este legat sau lucrează exclusiv pentru unul sau mai mulţi creditori. În cazul în care intermediarul de credite este legat sau lucrează exclusiv pentru unul sau mai mulţi creditori, acesta furnizează numele creditorului/creditorilor în numele căruia/cărora acţionează. Intermediarul de credite poate declara că este independent în cazul în care respectă prevederile art. 63;
- d) dacă intermediarul de credite oferă servicii de consiliere;
- e) onorariul/comisionul pe care consumatorul trebuie să îl achite intermediarului de credite pentru serviciile prestate de acesta, dacă este cazul. Onorariul se percepe, în orice situaţie, în sumă fixă;
- f) procedurile pe care consumatorii sau alte părţi interesate le au la dispoziţie pentru a depune reclamaţii la nivel intern împotriva intermediarilor de credite şi, dacă este cazul, modalităţile de acces la proceduri extrajudiciare, respectiv administrative de reclamaţie şi soluţionare;
- g) dacă este cazul, existenţa şi, dacă aceasta este cunoscută, valoarea eventualelor comisioane sau a altor stimulente plătibile de către creditor sau de către părţi terţe intermediarului de credite sau, după caz, reprezentantului desemnat pentru serviciile prestate de acesta în legătură cu contractul de credit. În cazul în care nu se cunoaşte suma la momentul furnizării informaţiilor, intermediarul de credite sau, după caz, reprezentantul desemnat informează consumatorul că suma reală va fi furnizată la un moment ulterior în FEIS.
- (2) Eventualul onorariu/comision pe care trebuie să îl achite consumatorul intermediarului de credite pentru serviciile prestate este adus la cunoştinţa creditorului de către intermediarul de credite în vederea calculării DAE.
- (3) Consumatorul poate opta pentru reducerea perioadei de 5 zile calendaristice, în mod expres, în scris. În informaţiile oferite consumatorului se precizează acest drept cu caractere îngroşate, mărimea de minimum 18p, font Times New Roman.
- (4) Intermediarii de credite se asigură că, pe lângă informațiile prevăzute în prezentul articol, reprezentanții

desemnați ai acestora aduc la cunoștința consumatorului, atunci când îl contactează sau înainte de a interacționa cu acesta, calitatea în care acționează și intermediarul de credite pe care îl reprezintă.

- Art. 11. (1) Atât creditorii, cât şi, atunci când este cazul, intermediarii de credite sau reprezentanţii desemnaţi oferă consumatorului explicaţii adecvate cu privire la contractul sau contractele de credit propuse şi la eventualele servicii accesorii, pentru a-i permite acestuia să evalueze dacă contractele de credit şi serviciile accesorii propuse sunt adaptate la nevoile şi la situaţia sa financiară.
- (2) Explicaţiile includ cel puţin următoarele:
- a) informaţiile precontractuale furnizate în conformitate cu prevederile art. 9, în cazul creditorilor, şi cu prevederile art. 9 şi 10, în cazul intermediarilor de credite sau al reprezentanţilor desemnaţi;
- b) caracteristicile esențiale ale produselor propuse;
- c) efectele specifice pe care produsele propuse le pot avea asupra consumatorului, inclusiv consecinţele în eventualitatea neplății de către consumator;
- d) în cazul în care există servicii accesorii grupate cu un contract de credit, se precizează dacă componentele pot fi încetate separat, precum şi implicaţiile pentru consumator, în cazul în care acesta procedează astfel.
- (3) La cererea expresă a consumatorului, aceste explicaţii vor fi detaliate sau explicate suplimentar de către creditor, înainte de semnarea contractului, sub forma unei note, anexă la contract.
- Art. 12. (1) Se permit practicile de grupare și se interzic practicile de legare.
- (2) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (1), creditorii pot solicita consumatorului să deschidă sau să menţină un cont de plăţi sau de economii şi/sau un depozit colateral, în cazul în care acesta are ca scop acumularea de capital destinat rambursării creditului, acumulării de resurse în vederea obţinerii creditului sau furnizării unei garanţii suplimentare pentru creditor în caz de neplată. Produsul de economisire-creditare oferit ca produs complex în cadrul contractului de economisire şi creditare în sistem colectiv pentru domeniul locativ nu este considerat ca fiind practică de legare.
- (3) Se interzice creditorilor să impună consumatorilor încheierea contractului de asigurare cu o societate agreată de creditori. Creditorul acceptă polița de asigurare de la un furnizor diferit de furnizorul preferat de acesta, în cazul în care respectiva poliță are un nivel de garantare echivalent cu cel propus de creditor.
- (4) Prin excepţie de la prevederile alin. (3), în cazul în care, pe parcursul derulării relaţiei de creditare, consumatorul nu îşi respectă obligaţia de prelungire/reînnoire a poliţei de asigurare, creditorul are dreptul, în temeiul contractului de credit, să aleagă asiguratorul şi să încheie poliţa de asigurare în numele şi pe costul consumatorului. Poliţa de asigurare încheiată de creditor în numele şi pe costul consumatorului este încheiată pe o perioadă de cel mult un an, iar preţul acesteia se încadrează în condiţiile de piaţă de la momentul încheierii.
- (5) Creditorul încheie polița de asigurare numai după notificarea prealabilă a consumatorului, în scris, prin mijloace care asigură confirmarea primirii. Prin notificare, creditorul îl informează pe consumator cu privire la: obligația de prelungire/reînnoire a poliței de asigurare, dreptul creditorului de a încheia polița de asigurare în numele şi pe costul consumatorului, condițiile poliței de asigurare ce urmează a fi încheiate. Notificarea se transmite consumatorului cu cel puțin 15 zile înainte de data încetării valabilității poliței de asigurare.
- **(6)** Creditorul transmite consumatorului o copie a poliței de asigurare încheiate în numele şi pe costul consumatorului în termen de cel mult 15 zile de la data încheierii.
- (7) Consumatorul primeşte şi semnează toate documentele aferente poliței de asigurare, cu excepția cazului în care creditorul încheie polița de asigurare în numele şi pe costul consumatorului în conformitate cu prevederile alin. (4).
- (8) Se interzice creditorilor să solicite consumatorilor încheierea unui contract de asigurare ce nu este util pentru respectivul contract de credit.
- Art. 13. (1) Se interzice perceperea unui comision de analiză dosar în cazul în care creditul nu se acordă.

- (2) Se consideră că cererea de credit este depusă de către consumator după exprimarea intenţiei ferme de a încheia contractul de credit cu un anume creditor.
- (3) În termen de 30 de zile calendaristice de la depunerea dosarului de credit, dar nu mai mult de 60 de zile calendaristice de la depunerea cererii de solicitare a creditului, creditorul răspunde în scris consumatorului sau, la solicitarea expresă a consumatorului, în altă formă aleasă de consumator şi acceptată de creditor, cu privire la acordarea sau neacordarea creditului.
- (4) La primirea cererii de credit şi a celorlalte documente ce sunt necesare acordării creditului, furnizorul de servicii financiare are obligaţia de a înmâna imediat consumatorului un înscris datat, semnat şi cu număr de înregistrare, conţinând confirmarea creditorului că i s-au predat toate actele necesare acordării creditului. Data emiterii unei astfel de confirmări reprezintă data depunerii dosarului de credit complet de către consumator.

CAPITOLUL IV

Informații și drepturi privind contractele de credit

SECŢIUNEA 1

Dispoziții comune

- Art. 14. (1) Contractele de credit sunt redactate în scris, vizibil şi uşor de citit, fontul utilizat fiind Times New Roman, mărimea de minimum 12 p, pe hârtie sau pe un alt suport durabil. În cazul în care contractul este redactat pe hârtie, culoarea de fond a hârtiei pe care este redactat contractul trebuie să fie în contrast cu cea a fontului utilizat.
- (2) Contractele de credit trebuie să conțină informații complete, clare și ușor de înțeles, în limba română.
- **Art. 15. -** La momentul semnării contractului, toate părţile contractante primesc câte un exemplar original al contractului de credit împreună cu anexele menţionate în acesta. Toate exemplarele şi anexele contractului de credit sunt semnate de toate părţile.
- **Art. 16. (1)** Pe parcursul derulării contractului de credit se interzice:
- a) majorarea nivelului comisioanelor, tarifelor și spezelor;
- b) introducerea şi perceperea de noi comisioane, tarife sau a oricăror altor speze, cu excepţia costurilor specifice unor produse şi servicii suplimentare solicitate în mod expres de consumator, neprevăzute în contract ori care nu erau oferite consumatorilor la data încheierii acestuia. Aceste costuri neprevăzute vor fi percepute numai pe baza unor acte adiţionale acceptate de consumator şi vor fi stabilite într-un cuantum care să reflecte în mod corect costurile suportate de creditor pentru furnizarea produselor şi serviciilor suplimentare solicitate în mod expres de către consumator;
- c) perceperea unui comision de depunere numerar pentru plata ratelor la credit, indiferent dacă depunerea se efectuează de către titular sau de către o altă persoană;
- d) perceperea unui comision de retragere pentru sumele trase din credit, indiferent de data la care este tras creditul;
- e) perceperea unui comision, tarif sau a oricărei speze în cazul în care consumatorul solicită şi creditorul acceptă rescadențarea ratelor, reeșalonarea ratelor sau acordarea unei perioade de grație;
- f) perceperea unor comisioane în situațiile în care consumatorii solicită schimbarea garanțiilor, în condițiile în care consumatorul plătește toate costurile aferente constituirii și evaluării noilor garanții;
- g) modificarea în sens crescător a marjei de dobândă sau, după caz, a ratei dobânzii fixe, introducerea/majorarea comisioanelor, precum şi introducerea unor elemente noi de cost prin acte adiţionale întocmite pentru acordarea de rescadenţări, reeşalonări, perioade de graţie acordate la solicitarea consumatorului:

- h) perceperea unui comision, tarif sau a oricărei speze în cazul în care consumatorul solicită eliberarea unui document necesar rambursării anticipate a creditului prin refinanțare.
- (2) Pentru orice modificare a nivelului costurilor creditului, potrivit condiţiilor contractuale, creditorul este obligat să notifice consumatorul în scris sau, la cererea expresă a consumatorului, prin altă modalitate stabilită de acesta şi agreată de creditor şi să predea acestuia, contra semnătură şi dată de primire, un nou tabel de amortizare/grafic de rambursare. Consumatorul poate opta în mod expres pentru o altă modalitate de punere la dispoziție a tabelului de amortizare/graficului de rambursare.
- Art. 17. (1) Pentru creditul acordat, creditorul poate percepe numai: comision de analiză dosar, comision de administrare credit sau comision de administrare cont curent, costuri aferente contractelor de asigurare încheiate şi, după caz, dobânda penalizatoare, alte costuri aferente creditului respectiv percepute de terţi, precum şi un comision unic pentru servicii prestate la cererea consumatorilor.
- (2) Comisionul de analiză dosar şi cel unic vor fi stabilite în sumă fixă, aceeaşi sumă fiind percepută tuturor consumatorilor cu acelaşi tip de credit, în cadrul aceleiaşi instituţii de credit, pentru credite acordate în aceeaşi perioadă de timp.

26/05/2023 - alineatul va fi modificat prin Lege 134/2023

(3) Comisionul de administrare se percepe pentru monitorizarea/înregistrarea/efectuarea de operaţiuni de către creditor în scopul utilizării/rambursării creditului acordat consumatorului. În cazul în care acest comision se calculează ca procent, acesta va fi aplicat la soldul curent al creditului. Comisionul de administrare va fi stabilit într-un cuantum care să reflecte în mod exclusiv costurile efective şi justificabile suportate de creditor pentru prestarea serviciilor.

26/05/2023 - alineatul va fi modificat prin Lege 134/2023

(4) Comisionul unic va fi stabilit într-un cuantum care să reflecte în mod exclusiv costurile suportate de creditor pentru furnizarea serviciului prestat la cererea consumatorului.

Art. 18. - Calculul ratei lunare a dobânzii/comisioanelor se va face:

- a) fie pe baza anului calendaristic de 365 sau 366 de zile în cazul anului bisect, luând în calcul la numărătorul fracției formulei numărul efectiv de zile cuprins între scadențe, iar la numitorul aceleiași fracții 365 sau 366 de zile, după caz;
- b) fie luând în calcul la numărătorul fracției numărul 30 de zile, iar la numitorul fracției numărul 360.
- Art. 19. (1) Sunt interzise clauzele contractuale care dau dreptul creditorului să modifice unilateral clauzele contractuale fără încheierea unui act adițional, acceptat de consumator.
- (2) Creditorul trebuie să poată face dovada, inclusiv cu înscris semnat şi datat, că a depus toate diligenţele pentru informarea consumatorului cu privire la semnarea actelor adiţionale.
- (3) Se interzice introducerea în contractele de credit a clauzelor prin care:
- a) consumatorul este obligat să păstreze confidențialitatea prevederilor și a condițiilor contractuale;
- **b)** creditorul poate declara scadent sau denunţa unilateral contractul ori poate penaliza consumatorul în cazul afectării reputaţiei creditorului;
- c) creditorul poate declara scadent anticipat creditul în cazul în care consumatorul nu si-a îndeplinit obligațiile conform altor contracte de credit încheiate cu alți creditori;
- d) creditorul impune consumatorului încheierea contractului de asigurare a bunurilor aduse în garanție cu o societate agreată de creditor.
- (4) Creditorii nu au dreptul să refuze încasarea ratelor de credit în moneda în care s-a acordat creditul.

26/05/2023 - alineatul va fi modificat prin Lege 134/2023

- (5) Creditorii oferă rest consumatorilor la plata ratelor de credit în valuta în care s-a efectuat plata.
- (6) În situația în care, la momentul efectuării plății de către consumatori, creditorii nu dețin la vânzare moneda în care au acordat creditul, aceștia au obligația de a efectua schimbul valutar la cursul de schimb comunicat de

Banca Naţională a României, fără niciun alt cost pentru consumator.

- Art. 20. (1) Orice notificare cu privire la modificarea conţinutului clauzelor contractuale va fi transmisă consumatorilor cu cel puţin 30 de zile calendaristice înainte de aplicarea acestora, cu excepţia situaţiilor în care consumatorul solicită modificări ale contractului.
- (2) Consumatorul are la dispoziție un termen de 15 zile calendaristice de la primirea notificării pentru a comunica opțiunea sa de acceptare sau de neacceptare a noilor condiții.
- (3) Neprimirea unui răspuns din partea consumatorului în termenul menţionat anterior nu este considerată acceptare tacită şi contractul rămâne neschimbat.
- (4) În cazul în care consumatorul nu acceptă noile condiţii, creditorul nu are dreptul de a penaliza consumatorul sau de a declara creditul scadent.
- Art. 21. (1) Creditorii, intermediarii de credite şi, după caz, reprezentanţii desemnaţi au obligaţia de a primi şi înregistra petiţiile de la consumatori şi de a lua toate măsurile necesare pentru a răspunde în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la înregistrarea acestora.
- (2) Creditorii, intermediarii de credite şi, după caz, reprezentanţii desemnaţi depun diligenţele necesare în vederea reparării prejudiciilor cauzate consumatorilor în termen de cel mult 15 zile calendaristice de la constatare.
- Art. 22. (1) În termen de cel mult 5 zile calendaristice de la încetarea contractului de credit, creditorul oferă consumatorului gratuit, din oficiu, un document care fie atestă faptul că au fost stinse toate obligaţiile dintre părţi decurgând din contractul respectiv, fie indică obligaţiile contractuale neîndeplinite. Totodată, se închid şi conturile creditului fără a fi necesară depunerea unei alte cereri de către consumator şi fără plata unor costuri suplimentare, cu excepţia următoarelor situaţii:
- a) contul curent a fost deschis anterior contractării creditului, în vederea derulării altor operațiuni;
- b) la data încetării contractului de credit, contul curent este utilizat pentru alte servicii contractate de către consumator;
- c) conturile sunt poprite sau indisponibilizate, conform prevederilor legale, pentru îndeplinirea de către consumator a unor obligații asumate față de creditorul însuși sau față de terți.
- (2) Consumatorul este informat în scris cu privire la situațiile prevăzute la alin. (1) lit. a), b) și c), precum și cu privire la eventualele taxe ce ar mai trebui plătite, precum taxele de radiere a garanțiilor.
- Art. 23. Orice notificare pe care creditorul o face consumatorului trebuie să fie semnată, datată şi cu număr de înregistrare. Orice notificare ce nu conţine aceste minime informaţii este considerată nulă de drept. Creditorul transmite notificările fie personal contra semnătură şi dată de primire, fie prin recomandată cu confirmare de primire sau prin orice alt mijloc care asigură confirmarea primirii.
- **Art. 24. -** Se interzice încheierea la distanță sau în afara spațiilor comerciale a contractelor de credit ce cad sub incidența prezentei ordonanțe de urgență.
- Art. 25. Consumatorul poate încheia contract de asigurare pentru risc financiar de neplată, produs oferit de către societățile de asigurare.

SECŢIUNEA a 2-a

Informații ce trebuie incluse în contractele de credit

Art. 26. - (1) Contractul de credit specifică în mod clar și concis următoarele:

- a) tipul de credit;
- b) identitatea și adresa sediului social și a punctului de lucru/adresa de domiciliu a parţilor contractante, inclusiv numărul de telefon, fax, adresa de e-mail, precum și, după caz, identitatea și adresa sediului social și/sau a punctului de lucru ori, după caz, adresa de domiciliu a intermediarilor de credit implicaţi, inclusiv numărul de

telefon, fax, adresa de e-mail;

- c) durata contractului de credit;
- d) valoarea totală a creditului și condițiile care reglementează tragerea creditului;
- e) în cazul unui credit acordat sub forma unei amânări la plata pentru un anumit bun, bunul respectiv şi preţul de achiziţie al acestuia;
- f) rata dobânzii aferente creditului şi tipul acesteia, fixă sau variabilă;
- g) condițiile care guvernează aplicarea ratei dobânzii aferente creditului, formula completă de calcul a acesteia, precum şi termenele, condițiile şi procedura pentru modificarea ratei dobânzii aferente creditului şi, în cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii aferente creditului în circumstanțe diferite, informațiile prevăzute anterior privind toate ratele dobânzii aplicabile;
- h) în cazul creditelor acordate în valută, cursul de schimb valabil la momentul încheierii contractului între moneda contractului de credit și moneda naţională;

26/05/2023 - litera va fi modificată prin Lege <u>134/2023</u>

- i) dobânda anuală efectivă şi valoarea totală plătibilă de către consumator, calculate la momentul încheierii contractului de credit; se menţionează toate ipotezele folosite pentru calcularea acestei rate;
- j) suma, numărul şi frecvenţa plăţilor care urmează să fie efectuate de către consumator şi, după caz, ordinea în care se vor efectua plăţile, în scopul rambursării, pentru diferitele solduri restante cu rate diferite ale dobânzii aferente creditului;
- **k)** în cazul rambursării în rate a valorii totale a creditului, dreptul consumatorului de a primi, la cerere şi gratuit, în orice moment pe întreaga durată a contractului de credit, pe hârtie sau pe alt suport durabil, conform deciziei consumatorului, un tabel de amortizare/grafic de rambursare, precum şi o copie a contractului de credit;
- I) în cazul în care costurile şi dobânzile trebuie plătite fără a se rambursa nicio parte din valoarea totală a creditului, un extras care arată perioadele şi condiţiile pentru plata dobânzii şi a oricăror costuri aferente creditului;
- m) costurile de administrare ale unuia sau mai multor conturi care înregistrează atât operaţiunile de plată, cât şi tragerile din credit, cu excepţia cazului în care deschiderea unui cont este opţională, costurile pentru utilizarea unui mijloc de plată atât pentru operaţiuni de plată, cât şi pentru trageri din credit, orice alte costuri rezultând din contractul de credit, precum şi condiţiile în care aceste costuri pot fi modificate;
- n) rata dobânzii, în cazul plăților restante, aplicabilă la data încheierii contractului de credit și măsurile pentru ajustarea acesteia și, după caz, orice costuri datorate în caz de neplată;
- o) o avertizare privind consecințele neefectuării plăților; contractul de credit va conține obligatoriu o prevedere prin care consumatorul este atenționat despre raportarea la Biroul de credit, Centrala Riscurilor de Credit şi/sau la alte structuri asemănătoare existente, precum şi cu privire la termenul în care se fac aceste raportări, în cazul în care acesta întârzie cu achitarea ratelor datorate;
- **p)** după caz, o menţiune potrivit căreia va fi necesară plata unor taxe, onorarii şi costuri în legătură cu încheierea, publicitatea şi/sau înregistrarea contractului de credit şi a documentelor accesorii acestuia, inclusiv taxele notariale;
- **q)** garanţiile şi tipul de asigurare necesară;
- r) dreptul de rambursare anticipată și procedura de rambursare anticipată;
- s) procedura care trebuie urmată în exercitarea dreptului de a solicita încetarea contractului de credit;
- **ş)** dacă există sau nu un mecanism extrajudiciar de reclamaţie şi despăgubire pentru consumator şi, în caz afirmativ, modalităţile de acces la acesta;
- t) alte condiții și clauze contractuale;
- t) datele de contact ale Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor pentru adresarea de petiții.
- (2) Toate informațiile prevăzute la alin. (1), inclusiv cele aferente unor servicii în privința cărora consumatorul nu

dispune de libertate de alegere, sunt prevăzute în contract, fără a se face trimitere la condiţiile generale de afaceri ale creditorului, la lista de tarife şi comisioane sau la orice alt înscris.

Art. 27. - (1) În cazul în care se aplică prevederile art. 26 alin. (1) lit. k), creditorul pune la dispoziția consumatorului un tabel de amortizare/grafic de rambursare cu îndeplinirea, în mod cumulativ, a următoarelor condiții:

- a) în mod gratuit;
- b) în orice moment pe întreaga durată a contractului de credit;
- c) pe hârtie sau pe alt suport durabil, conform deciziei consumatorului.
- (2) Tabelul de amortizare/graficul de rambursare indică:
- a) valoarea fiecărei plăți datorate, cu indicarea separată a sumelor din care este compusă fiecare astfel de plată;
- b) termenele și condițiile de plată ale acestor sume;
- c) valoarea totală a creditului rămasă de rambursat;
- d) dobânda calculată pe baza ratei dobânzii aferente creditului;
- e) orice costuri suplimentare.

Art. 28. - În cazul în care rata dobânzii nu este fixă sau pot fi percepute costurile suplimentare pe baza contractului de credit şi conform prevederilor prezentei ordonanţe de urgenţă, tabelul de amortizare/graficul de rambursare indică în mod clar şi concis că datele cuprinse în tabel/grafic vor rămâne valabile numai până la schimbarea următoare a ratei dobânzii aferente creditului sau perceperea costurilor suplimentare potrivit contractului de credit.

CAPITOLUL V

Dobânda anuală efectivă

Art. 29. - (1) DAE se calculează în conformitate cu formula matematică stabilită în anexa nr. 1.

- (2) Costurile deschiderii şi menţinerii unui anumit cont, costurile utilizării unui mijloc de plată atât pentru tranzacţii, cât şi pentru trageri din acel cont, precum şi alte costuri legate de operaţiunile de plată sunt incluse în costul total al creditului pentru consumator, ori de câte ori deschiderea unui cont sau menţinerea acestuia este obligatorie pentru obţinerea creditului sau pentru obţinerea acestuia în conformitate cu termenii şi condiţiile oferite.
- (3) Calculul DAE se bazează pe ipoteza conform căreia contractul de credit urmează să rămână valabil pe perioada convenită, iar creditorul şi consumatorul îşi vor îndeplini obligaţiile în condiţiile şi în termenele convenite în contractul de credit.
- (4) În cazul contractelor de credit care cuprind clauze care permit variații ale ratei dobânzii şi, după caz, ale cheltuielilor incluse în DAE, dar necuantificabile la momentul calculării, DAE se calculează pe baza ipotezei conform căreia rata dobânzii şi celelalte costuri vor rămâne fixe în raport cu nivelul stabilit în momentul încheierii contractului.
- (5) Pentru contractele de credit în cadrul cărora s-a convenit o rată fixă a dobânzii pentru o perioadă iniţială de cel puţin 5 ani, la sfârşitul căreia are loc o negociere în vederea stabilirii unei noi rate fixe a dobânzii pentru o perioadă suplimentară, calculul DAE suplimentare, cu caracter ilustrativ, menţionate în FEIS, acoperă doar perioada iniţială pe care se aplică rata fixă şi se bazează pe ipoteza că, la sfârşitul perioadei cu rată fixă a dobânzii, capitalul rămas de rambursat este plătit.
- (6) În cazul contractelor de credit care permit variații ale ratei dobânzii, creditorii informează consumatorul cu privire la posibilul impact al variațiilor asupra sumelor de plată şi asupra DAE, cel puţin prin intermediul FEIS şi prin contract.

- (7) Obligaţia prevăzută la alin. (6) se realizează prin furnizarea către consumator a unei DAE suplimentare reprezentative, care ilustrează eventualele riscuri aferente unei creşteri semnificative a ratei dobânzii. DAE este ilustrată la cea mai ridicată rată a dobânzii din ultimii cel puţin 20 de ani sau, în cazul în care datele utilizate pentru calcularea ratei dobânzii sunt disponibile pentru o perioadă mai scurtă de 20 de ani, din cea mai lungă perioadă pentru care sunt disponibile datele respective, pe baza valorii maxime a oricărei rate de referinţă externe utilizate în calcularea ratei dobânzii.
- (8) Informaţia prevăzută la alin. (6) este însoţită de o avertizare care evidenţiază faptul că se poate schimba costul total al creditului consumatorului, arătat de DAE. Această prevedere nu se aplică contractelor de credit în cadrul cărora rata dobânzii este fixată pentru o perioadă iniţială de cel puţin 5 ani, la sfârşitul căreia are loc o negociere privind rata dobânzii, în vederea convenirii unei noi rate fixe a dobânzii pentru o perioadă suplimentară, pentru care se menţionează în FEIS o DAE suplimentară, cu caracter ilustrativ.

Art. 30. - Dacă sunt aplicabile, ipotezele suplimentare prevăzute în anexa nr. 1 se utilizează la calcularea DAE.

CAPITOLUL VI Împrumuturi în valută

- Art. 31. (1) Creditorul se asigură că, în cazul în care un contract de credit se referă la un împrumut în valută, contractul prevede dreptul consumatorului de a putea converti, oricând pe parcursul relaţiei contractuale, contractul de credit într-o monedă alternativă.
- (2) Pentru a beneficia de dreptul prevăzut la alin. (1), consumatorul depune o cerere scrisă.
- Art. 32. (1) În cazul în care consumatorul decide să utilizeze dreptul de a converti contractul de credit într-o monedă alternativă, creditorul nu impune nicio restricţie şi oferă consumatorului produsele disponibile din oferta creditorului la momentul înaintării cererii de conversie de către consumator.
- (2) Creditorul transmite oferta sa consumatorului în cel mai scurt termen, dar nu mai mult de 15 zile calendaristice de la data înregistrării cererii consumatorului.

26/05/2023 - alineatul va fi modificat prin Lege 134/2023

- Art. 33. (1) Moneda alternativă prevăzută la art. 31 alin. (1) este:
- a) moneda în care, în principal, consumatorul îşi primeşte venitul sau deţine activele care finanţează plata creditului, astfel cum este indicat la momentul în care a fost realizată cea mai recentă evaluare a bonităţii în raport cu contractul de credit;
- b) moneda statului membru în care consumatorul fie a avut reședința la momentul la care a fost încheiat contractul de credit, fie își are reședința în prezent.
- (2) Creditorii se asigură că cel puţin una din variantele prevăzute la alin. (1) este disponibilă pentru consumator.
- Art. 34. Cursul de schimb la care se efectuează conversia este cursul de schimb comunicat de Banca Naţională a României în ziua solicitării conversiei.
- Art. 35. (1) Creditorii efectuează şi pun la dispoziţia consumatorului, la momentul solicitării conversiei creditelor, fără costuri şi comisioane suplimentare, o simulare privind graficul de plăţi, atât în moneda contractului, cât şi în moneda de conversie.
- (2) Modificarea contractelor aflate în derulare se va face prin acte adiţionale convenite cu creditorii, fără costuri, respectiv comisioane percepute de creditori sau alte garanţii din partea consumatorilor.

26/05/2023 - alineatul va fi modificat prin Lege <u>134/2023</u>

- (3) Se interzice încheierea unui nou contract de credit ca urmare a efectuării conversiei, cu excepţia cazului în care consumatorul solicită în mod expres acest lucru.
- Art. 36. Creditorii se asigură că, în cazul în care un consumator deţine un împrumut în valută, acesta este avertizat periodic, ori de câte ori este cazul, dar cel puţin lunar, pe suport hârtie sau pe alt suport durabil de

comun acord agreat între părţi, cu confirmare de primire, cel puţin în cazurile în care valoarea totală plătibilă de consumator care rămâne de rambursat sau al ratelor periodice variază cu mai mult de 20% în raport cu valoarea la care s-ar ridica dacă s-ar aplica cursul de schimb de la momentul încheierii contractului între moneda contractului de credit şi moneda naţională. Avertizarea îl informează pe consumator în legătură cu o creştere a cuantumului total plătibil de către acesta, prezintă dreptul de conversie într-o monedă alternativă şi condiţiile în care se poate efectua acesta.

Art. 37. - Conversia contractului aplicabilă în temeiul prevederilor prezentului capitol se aduce la cunoştinţa consumatorului în FEIS şi în contractul de credit. FEIS include un exemplu ilustrativ al impactului pe care îl are o fluctuaţie valutară de 20%.

CAPITOLUL VII

Creditele cu rată variabilă a dobânzii

Art. 38. - (1) În contractele de credit cu dobânda variabilă se vor aplica următoarele reguli:

02/05/2019 - alineatul va fi modificat prin Ordonanță de urgență 19/2019

- a) dobânda va fi compusă dintr-un indice de referință EURIBOR/ROBOR/LIBOR la o anumită perioadă sau din rata dobânzii de referință a Băncii Naţionale a României, în funcţie de valuta creditului, la care creditorul adaugă o anumită marjă fixă pe toată perioada derulării contractului;
- b) în acord cu politica comercială a fiecărui creditor, acesta poate reduce marja şi/sau aplica un nivel mai redus al indicelui de referinţă, având dreptul ca, pe parcursul derulării contractului, să revină la valoarea marjei menţionate în contract la data încheierii acestuia şi/sau la nivelul real al indicelui de referinţă;
- c) modul de calcul al dobânzii trebuie indicat în mod expres în contract, cu precizarea periodicității şi/sau a condiţiilor în care survine modificarea ratei dobânzii variabile, atât în sensul majorării datorate indicelui de referință EURIBOR/ROBOR/LIBOR, cât şi în cel al reducerii acesteia;
- d) valoarea indicilor de referință utilizați în formula de calcul a dobânzii variabile va fi afișată și permanent actualizată, pe website-urile creditorilor și la toate punctele de lucru ale acestora.
- (2) Creditorii păstrează înregistrări ale indicilor de referință pentru calcularea ratei dobânzii pe care le pun la dispoziția consumatorilor.
- Art. 39. (1) Consumatorul este informat, pe hârtie sau pe alt suport durabil, în legătură cu orice modificare a ratei dobânzii aferente creditului, înainte ca modificarea să intre în vigoare.
- (2) Informațiile cuprind cel puțin următoarele:
- a) valoarea plăților de efectuat după ce noua rată a dobânzii produce efecte;
- b) în cazul în care numărul sau frecvența plăților se modifică, informații în legătură cu acestea.
- (3) Părțile pot conveni în contractul de credit ca informațiile prevăzute la alin. (1) şi (2) să fie transmise periodic, cel puțin lunar, consumatorului.

CAPITOLUL VIII

Rambursarea anticipată

Art. 40. - Consumatorul are dreptul, în orice moment, să îşi îndeplinească integral sau parţial obligaţiile care îi revin în temeiul unui contract de credit înainte de încetarea acestuia. În acest caz, consumatorul are dreptul la o reducere a costului total al creditului, această reducere constând în dobânda şi costurile aferente sumei rambursate anticipat pentru perioada dintre data rambursării anticipate şi data prevăzută pentru încetarea contractului de credit.

- Art. 41. (1) Dreptul consumatorului de a rambursa anticipat nu poate fi condiţionat de plata unei anumite sume minime sau de un anumit număr de rate.
- (2) În cazul rambursării anticipate parțiale, consumatorul are dreptul să aleagă între:
- a) menținerea valorii ratei lunare și diminuarea perioadei de creditare inițiale;
- b) diminuarea valorii ratei lunare şi menţinerea perioadei de creditare iniţiale;
- c) diminuarea valorii ratei lunare și diminuarea perioadei de creditare inițiale.
- (3) Creditorul nu are dreptul să aplice penalizări, să perceapă compensaţie sau orice alte costuri de la consumator în cazul rambursării anticipate.
- Art. 42. Finanţările intermediare şi finanţările anticipate acordate de băncile pentru locuinţe, a căror scadenţă finală este dată de repartizarea contractului de economisire-creditare în baza căruia a fost acordat creditul, sunt exceptate de la prevederile art. 41 alin. (2).
- Art. 43. În situația în care creditul este rambursat anticipat şi există un contract de asigurare ataşat creditului, consumatorul poate opta fie pentru menţinerea în vigoare a contractului de asigurare, cu încheierea unui act adiţional în vederea schimbării beneficiarului asigurării, fie pentru încetarea valabilităţii acestuia, cu posibilitatea restituirii diferenței de primă aferentă perioadei rămase, conform prevederilor condițiilor de asigurare.
- Art. 44. (1) În situația în care un consumator urmărește să își îndeplinească obligațiile în temeiul unui contract de credit înainte ca acesta să înceteze de drept, creditorul furnizează consumatorului fără întârziere, după primirea solicitării, pe hârtie sau pe alt suport durabil, informațiile necesare pentru analizarea opțiunii respective.
- (2) Aceste informaţii cuprind cel puţin cuantificarea implicaţiilor pe care le are pentru consumator îndeplinirea obligaţiilor înainte de expirarea contractului de credit şi o evidenţiere clară a oricăror ipoteze utilizate. Creditorii utilizează ipotezele prevăzute la art. 41 43.

CAPITOLUL IX

Arierate și executare silită

- **Art. 45. -** 17/03/2024 Art. 45. va fi modificat prin Ordonanță de urgență 15/2024 (1) Creditorul instituie şi actualizează în permanență proceduri pentru a identifica, în cel mai scurt timp, consumatorii aflați în dificultate de plată, în scopul prevenirii acumulării restanțelor.
- (2) Creditorul şi entitatea care desfășoară activitatea de recuperare creanțe instituie şi actualizează în permanență politici şi proceduri pentru abordarea şi relaţionarea eficientă cu consumatorii care se află în dificultate de plată. Politica de relaţionare cu consumatorii presupune inclusiv furnizarea de informaţii adecvate, spre exemplu prin intermediul paginilor de internet şi al materialelor scrise, precum şi prin acordarea de sprijin consumatorilor care se află în dificultate de plată.
- (3) Creditorul şi entitatea de recuperare creanţe asigură o instruire adecvată a personalului care abordează consumatorii care se află în dificultate de plată.
- (4) Pentru scopurile prezentului capitol, prin creditor se înțelege şi mandatarul acestuia care acționează în numele creditorului.
- Art. 46. (1) În situația în care un consumator se află în dificultate de plată, creditorul şi consumatorul trebuie să conlucreze pentru a stabili motivele apariției dificultăților şi pentru a se lua măsuri adecvate de către creditor.
- (2) Orice interacţiune dintre creditor şi consumator, respectiv dintre entitatea care desfăşoară activitatea de recuperare creanţe şi consumator, în legătură cu dificultatea de plată a acestuia, respectă păstrarea confidenţialităţii oricăror informaţii referitoare la consumator şi la relaţia contractuală.
- (3) Creditorul menţine un nivel de contact şi de comunicare proporţional cu cerinţele de informare, şi nu excesiv, cu un consumator aflat în dificultate de plată.

- Art. 47. (1) Creditorul comunică informațiile în mod clar și într-un limbaj simplu.
- (2) Creditorul acordă sprijin și cel puţin următoarele informaţii consumatorilor care se află în dificultate de plată:
- a) numărul de plăți neefectuate sau efectuate parțial;
- b) suma totală a plăților întârziate;
- c) costurile asociate plăților întârziate;
- d) importanța cooperării consumatorului cu creditorul pentru a rezolva situația.
- (3) În cazurile în care dificultatea de plată a consumatorului persistă mai mult de 60 de zile, creditorul oferă consumatorului următoarele informații:
- a) informaţii cu privire la consecinţele plăţilor neefectuate, incluzând dobânzile penalizatoare şi posibila pierdere a proprietăţii;
- b) informații despre drepturile consumatorului aflat în astfel de situații.
- Art. 48. (1) Creditorul, respectiv entitatea care desfășoară activitatea de recuperare creanțe trebuie să ţină cont de circumstanțele individuale ale consumatorului, de interesele şi drepturile consumatorului, precum şi de capacitatea de rambursare a acestuia atunci când oferă soluții.
- (2) Soluţiile oferite de creditor pot include:
- a) refinanțarea totală sau parțială a contractului de credit utilizând una din ofertele curente ale creditorului;
- b) prelungirea duratei contractului de credit;
- c) schimbarea tipului contractului de credit;
- d) amânarea plății sumei totale sau parțiale a ratei de rambursare pentru o perioadă;
- e) schimbarea ratei dobânzii;
- f) oferirea unei perioade fără plăți;
- g) reducerea pe perioade scurte a ratei;
- h) consolidarea mai multor credite care poate oferi un termen mai lung de creditare și o rata mai mică;
- i) rescadenţarea ratelor;
- j) reeşalonarea ratelor;
- **k)** conversia creditelor.
- (3) Entitatea care desfășoară activitatea de recuperare creanțe elaborează, împreună cu consumatorul, un plan de achitare a datoriilor/obligaţiilor adaptat la veniturile actuale ale acestuia, ce poate include:
- a) eşalonarea plății sumelor datorate;
- b) reducerea sumei totale de plată;
- c) oferirea unei perioade fără plăţi;
- d) consolidarea mai multor datorii.
- (4) Finanţările intermediare şi finanţările anticipate acordate în baza contractului de economisire şi creditare în sistem colectiv pentru domeniul locativ, a căror scadenţă finală este dată de repartizarea contractului de economisire-creditare în baza căruia a fost acordat creditul, sunt exceptate de la prevederile alin. (2) lit. b), d), i) şi j).
- (5) În orice situație, soluțiile oferite potrivit alin. (2) și (3):
- a) nu aduc atingere prevederilor art. 16 alin. (1) lit. g);
- **b)** nu determină o reevaluare a bunului adus în garanție şi, de asemenea, nu impun o altă garanție, decât la solicitarea expresă a consumatorului.
- Art. 49. Creditorul, respectiv entitatea care desfășoară activități de recuperare creanțe documentează motivele pentru care soluțiile oferite consumatorului sunt adecvate pentru circumstanțele individuale ale acestuia și trebuie să elaboreze și să țină evidențe ale tuturor interacțiunilor dintre acesta și consumatorul aflat în dificultate de plată cel puțin pe durata derulării contractului și cel puțin cinci ani după data cesionării creanțelor și/sau după finalizarea procedurii executării silite.

- Art. 50. (1) Creditorul depune diligențe pentru a preveni declararea scadenței anticipate, inițierea procedurilor de executare silită a consumatorilor ori vânzarea debitelor restante către entități care desfășoară activitatea de recuperare creanțe.
- (2) Creditorul trebuie să facă dovada că a depus diligențele necesare în vederea evitării inițierii procedurilor prevăzute la alin. (1).
- (3) În vederea îndeplinirii obligațiilor prevăzute la alin. (1) şi (2), cel mai târziu după înregistrarea unui număr de 60 de zile consecutive restanță de către consumator, creditorul va depune diligențele necesare pentru a transmite în scris consumatorului soluții corespunzătoare pentru achitarea debitului, pe baza informațiilor primite de la consumator privind situația sa.

26/05/2023 - alineatul va fi modificat prin Lege 134/2023

- (4) Oricând pe parcursul relației contractuale, la solicitarea consumatorului, creditorul oferă acestuia soluții corespunzătoare pentru achitarea debitului, chiar dacă nu sunt înregistrate restanțe, însă consumatorul face dovada unei situații dificile sau a iminenței neplății.
- Art. 51. Creditorul îl notifică pe consumator cu cel puţin 30 de zile calendaristice înainte de declararea scadentă a creditului, de cesionarea creanţelor rezultate din contractele de credit neperformante către entităţi care desfăşoară activitatea de recuperare creanţe sau de iniţierea procedurii de executare silită, după caz, informându-l cu privire la drepturile pe care le are în această situaţie.
- Art. 52. (1) În cazul imposibilității consumatorilor de a-şi îndeplini obligațiile contractuale ca urmare a majorării dobânzii cu cel puțin două puncte procentuale raportat la momentul încheierii contractului, creditorul depune toate diligențele pentru a transmite în scris consumatorului soluții în raport cu veniturile actuale ale consumatorului, astfel cum rezultă acestea din documentele justificative. Părțile agreează propunerea prin act adițional ce va fi valabil până la dispariția cauzei, dar nu mai mult de 12 luni.
- (2) Consumatorii notifică creditorilor faptul că se află în imposibilitatea îndeplinirii obligaţiilor contractuale ca urmare a majorării dobânzii creditului şi depun documente justificative în acest sens.
- (3) Creditorul evaluează bonitatea consumatorului într-un termen de cel mult 10 zile calendaristice de la primirea notificării.
- Art. 53. (1) Rata dobânzii penalizatoare se calculează pe bază de procent fix ce nu poate fi mai mare de trei puncte procentuale, care se adaugă la rata dobânzii curente şi se aplică la principalul restant.
- (2) În cazul în care consumatorul sau soţul/soţia acestuia se află în una din următoarele situaţii: şomaj, reducere drastică a salariului, deces, dobânda penalizatoare nu poate depăşi cu mai mult de două puncte procentuale rata dobânzii curente. Prin reducerea drastică a salariului se înţelege o reducere de cel puţin 15% din valoarea acestuia. Această dobândă va fi percepută până la încetarea evenimentului care a generat reducerea veniturilor, dar nu mai mult de 12 luni. În caz de deces, perioada nu poate fi mai mică de 6 luni.
- (3) Consumatorul notifică creditorul, de îndată, dar nu mai târziu de 15 zile calendaristice, cu privire la încetarea evenimentului care a generat reducerea veniturilor.
- Art. 54. (1) Se interzice aplicarea dobânzilor penalizatoare la soldul creditului sau la valoarea totală a creditului ori la valoarea totală plătibilă de către consumator.
- (2) În toate cazurile, cuantumul dobânzilor penalizatoare nu trebuie să depășească principalul restant.
- Art. 55. (1) După declararea scadenței anticipate, se poate percepe doar o dobândă penalizatoare calculată pe bază de procent fix şi care nu poate fi mai mare de două puncte procentuale, care se adaugă la rata dobânzii contractuale.
- (2) Prin excepție de la prevederile art. 53 alin. (1) și ale art. 54 alin. (1), dobânda penalizatoare se aplică la datoria exigibilă. Se interzice perceperea altor dobânzi după declararea scadenței anticipate.
- (3) Pe parcursul procedurii de executare silită se interzice perceperea dobânzilor și a dobânzilor penalizatoare.
- (4) Creditorul poate declara creditul scadent anticipat după înregistrarea unui număr de 90 de zile consecutive

restanță de către consumator.

- (5) Perioada dintre declararea scadenței anticipate şi declanşarea executării silite nu poate fi mai mică de 3 luni. La solicitarea expresă a consumatorului, creditorul reduce această perioadă. În cazul în care executarea silită nu este iniţiată în cel mult 6 luni de la data declarării scadenţei anticipate, începând cu ziua imediat următoare expirării acestui termen, creditorul nu va mai percepe dobânzi penalizatoare, cu excepţia situaţiei în care între părţi a intervenit, la solicitarea consumatorului, un acord scris.
- Art. 56. (1) Prin derogare de la prevederile art. 754, 755 şi art. 816 alin. (1) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările ulterioare, în situația premergătoare declarării scadente a creditului sau a executării silite, consumatorul are dreptul să solicite creditorului vânzarea bunului imobil ipotecat direct de către consumator. Creditorul acordă acest drept pentru o perioadă de cel puţin 6 luni. În această situaţie, executarea se poate declanşa doar după expirarea perioadei în care consumatorul are dreptul să vândă direct imobilul.
- (2) În acest caz, consumatorul este obligat să îl informeze în scris pe creditor despre ofertele de preţ primite, indicând, după caz, numele sau denumirea, precum şi adresa sau sediul social ale potenţialilor cumpărători.
- (3) Creditorul transmite consumatorului acordul său cu privire la efectuarea vânzării în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la primirea informaţiilor prevăzute la alin. (2).
- (4) Consumatorul şi terţul cumpărător vor proceda la semnarea actului de vânzare-cumpărare asupra imobilului într-un termen de maximum 10 zile lucrătoare de la primirea acordului de la creditor.
- (5) Terțul cumpărător consemnează prețul la dispoziția creditorului, nu mai târziu de 4 zile lucrătoare de la încheierea actului translativ de proprietate.
- (6) Creditorul pune la dispoziția consumatorului, în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la data consemnării prețului, diferența dintre prețul încasat și suma rămasă de rambursat de către consumator în baza contractului de credit.
- (7) În cazul în care diferența dintre prețul achitat de către terțul cumpărător și suma rămasă de rambursat de către consumator în baza contractului de credit este negativă, creditorul îl informează în scris pe consumator cu privire la cuantumul debitului rămas de achitat.
- **Art. 57. -** Obligațiile prevăzute la art. 54 și la art. 55 alin. (4) și (5) se aplică și procedurilor iniţiate de entităţile care desfășoară activitatea de recuperare creanţe.

CAPITOLUL X Cesiunea

- Art. 58. (1) În cazurile în care contractul de credit însuşi ori numai creanțele rezultate dintr-un contract de credit se cesionează, consumatorul are dreptul să invoce împotriva cesionarului orice mijloc de apărare la care putea recurge împotriva cedentului inițial, inclusiv dreptul la despăgubire.
- (2) Contractele de credit reglementate de prezenta ordonanță de urgență și creanțele rezultate din acestea pot fi cesionate numai către creditori, astfel cum sunt definiți la art. 3 pct. 2, alții decât creditorii nonfinanciari.
- (3) Prin excepţie de la prevederile alin. (2), creanţele rezultate din contractele de credit pot fi cesionate şi către entităţi ce au drept obiect de activitate emiterea de instrumente financiare securitizate în baza unui portofoliu de creanţe, în conformitate cu prevederile Legii nr. 31/2006 privind securitizarea creanţelor.
- (4) Prin excepţie de la prevederile alin. (2), creanţele rezultate din contractele de credit neperformante, pentru care creditorul a declarat scadenţa anticipată ori a iniţiat procedura executării silite a consumatorului, pot fi cesionate către entităţi care desfăşoară activitatea de recuperare creanţe, astfel cum sunt definite la art. 3 pct. 29.

- (5) Contractele de credit, contractele de ipotecă, precum şi orice alte înscrisuri care au caracter de instrumente de garantare a respectivelor credite, încheiate la solicitarea creditorilor, nu reprezintă titluri executorii în cazul în care cesionarul este o entitate ce desfășoară activități de recuperare creanțe.
- Art. 59. (1) Consumatorul este informat cu privire la cesiunea prevăzută la art. 58. Cesiunea, individuală sau în cadrul unui portofoliu de creanţe, devine opozabilă consumatorului prin notificarea adresată acestuia de către cedent.
- (2) Cesionarul contractului de credit, respectiv cesionarul creanței este obligat să aibă sediul social, o sucursală sau un reprezentant în România pentru rezolvarea eventualelor litigii şi pentru a răspunde contravenţional şi/sau, după caz, penal, în faţa autorităţilor publice.
- (3) Cesiunea se notifică de către cedent consumatorului, în termen de 10 zile calendaristice de la încheierea contractului de cesiune, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire.
- (4) Notificarea este redactată în scris, într-un limbaj clar, vizibil şi uşor de citit, fontul utilizat fiind Times New Roman, mărimea de minimum 12 p, pe hârtie, şi va menționa cel puțin următoarele:
- a) numele şi datele de contact, inclusiv numărul de telefon, fax, e-mail ale creditorului, ale entităţii care va încasa de la consumator sumele pentru rambursarea creditului după cesiune, precum şi, după caz, ale reprezentantului acesteia din România;
- b) numele creditorului original de la care a fost preluată creanța;
- c) data la care s-a realizat cesiunea;
- d) cuantumul sumei datorate și documentele ce atestă această sumă;

26/05/2023 - litera va fi modificată prin Lege 134/2023

- e) conturile în care se vor efectua plățile.
- (5) În plus față de obligațiile prevăzute la alin. (4), entitățile care desfășoară activitatea de recuperare creanțe notifică consumatorul cu privire la:
- a) termenul în care consumatorul ia legătura cu entitatea care desfăşoară activitatea de recuperare creanțe. Acest termen nu poate fi mai mic de 5 zile lucrătoare de la data primirii notificării de către consumator;
- b) dreptul consumatorului de a transmite entității de recuperare creanțe o contestație a existenței debitului ori a cuantumului acestuia în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea notificării, precum și faptul că va primi răspuns în termen de 30 de zile calendaristice la contestația formulată;
- c) dreptul consumatorului de a se adresa direct instanței de judecată în cazul în care contestă existența debitului ori a cuantumului acestuia;
- d) faptul că necontestarea de către consumator, în termenul de 30 de zile calendaristice, a debitului nu reprezintă o recunoaștere a sumei de către acesta și nu îl privează pe consumator de dreptul de a se adresa instanței.
- (6) Reprezentanţii entităţilor care desfăşoară activitatea de recuperare creanţe se legitimează atunci când se adresează consumatorilor.

Art. 60. - Se interzic:

- a) cesionarea contractului de credit și a accesoriilor, precum și a creanței către o entitate care nu are sediul social, o sucursală sau un reprezentant în România;
- **b)** perceperea de comisioane, dobânzi şi dobânzi penalizatoare, cu excepţia dobânzilor penalizatoare legale, de către entităţile de recuperare creanţe;
- c) perceperea de costuri aferente activităţii de recuperare de către entităţile de recuperare creanţe, cu excepţia costurilor aferente procedurilor de executare silită;
- d) derularea activităților de recuperare creanțe în perioada celor 30 de zile calendaristice prevăzute la art. 59 alin. (5) lit. b) și până când este transmis consumatorului răspunsul la contestație;
- e) utilizarea de tehnici care să hărtuiască sau să abuzeze orice persoană în legătură cu recuperarea creanțelor;

- **f)** utilizarea, în cadrul procesului de recuperare creanţe, de ameninţări sau alte tehnici agresive, cu scopul de a vătăma fizic ori psihic consumatorul ori rude ale acestuia ori de a-i afecta reputaţia;
- g) contactarea consumatorului, în cadrul procesului de recuperare creanțe, la locul de muncă al acestuia;
- h) contactarea, în legătură cu recuperarea creanțelor, a oricărei alte persoane diferite de consumator, succesorii legali, avocatul sau împuternicitul acestuia, creditorul, avocatul sau împuternicitul creditorului;
- i) afișarea la ușa apartamentului/blocului a notificărilor/somaţiilor/adreselor în legătură cu recuperarea creanţelor, cu excepţia actelor de procedură afișate la solicitarea executorului judecătoresc ori a instanţei de judecată;
- j) comunicarea entității care desfășoară activitatea de recuperare creanțe cu consumatorul în intervalul orar 20.00-09.00.

26/05/2023 - litera va fi modificată prin Lege 134/2023

CAPITOLUL XI

Servicii de consiliere

- Art. 61. (1) Sunt permise doar serviciile de consiliere independentă.
- (2) Serviciile de consiliere independentă pot fi oferite exclusiv de intermediarii de credite care nu sunt legați.
- Art. 62. (1) Intermediarii de credite nelegați care oferă servicii de consiliere trebuie să fie înregistrați în acest sens conform art. 100-104. În vederea obținerii înregistrării, aceștia elaborează propriile proceduri privind prestarea serviciilor de consiliere, întocmesc criterii de identificare a riscurilor, îndeplinesc cerințele prevăzute la art. 93-99 referitoare la normele de conduită pentru acordarea de credite consumatorilor și pe cele de la art. 86-92 referitoare la cerințele în materie de cunoștințe și competențe ale personalului.
- (2) Cererea de înregistrare este adresată Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor.
- Art. 63. (1) Pentru asigurarea independenței și a imparțialității se interzice intermediarului de credite nelegat care oferă servicii de consiliere să fie remunerat sau să primească orice fel de foloase de la creditori. Prestatorul de servicii de consiliere este remunerat doar de către consumator.
- (2) Tariful perceput consumatorului stabilit conform art. 99 alin. (2) este prevăzut în contractul de prestări servicii.
- Art. 64. (1) Intermediarul de credite nelegat îl informează în mod explicit pe consumator, după caz în contextul unei anumite tranzacții, dacă i se oferă sau i se pot oferi servicii de consiliere.
- (2) Intermediarul de credite nelegat care oferă servicii de consiliere pune la dispoziția consumatorului, înainte de încheierea unui contract de furnizare de servicii de consiliere, pe hârtie sau pe un alt suport durabil, următoarele informații:
- a) gama de produse de care se ţine seama atunci când se face recomandarea. Intermediarii sunt obligaţi să ţină seama de o gamă largă de produse de pe întreaga piaţă în conformitate cu prevederile art. 65 alin. (1) lit. b);
- b) tariful datorat de consumator pentru furnizarea serviciilor de consiliere.
- (3) Informaţiile prevăzute la alin. (2) pot fi puse la dispoziţia consumatorului sub forma unor informaţii precontractuale suplimentare, caz în care este necesar acordul scris al consumatorului cu privire la furnizarea serviciilor de consiliere şi la tariful datorat.
- Art. 65. (1) În cazul în care furnizează servicii de consiliere consumatorilor, intermediarii de credite nelegaţi, pe lângă cerinţele prevăzute la art. 63, art. 86-93 şi art. 95-99:
- a) obțin informațiile necesare referitoare la situația personală și financiară a consumatorului, la preferințele și obiectivele acestuia, pentru a putea recomanda contracte de credit adecvate. O astfel de analiză se bazează

pe informaţii actualizate la momentul respectiv şi ţine seama de ipoteze rezonabile cu privire la riscurile pentru situaţia consumatorului pe durata contractului de credit propus;

b) analizează un număr suficient de mare de contracte de credit disponibile pe întreaga piaţă, respectiv cel puţin un tip de contract existent în oferta fiecărui creditor, şi recomandă cel puţin două contracte de credit adecvate nevoilor, situaţiei financiare şi circumstanţelor personale ale consumatorului;

26/05/2023 - litera va fi modificată prin Lege 134/2023

- c) acționează în interesul superior al consumatorului:
- (i) informându-se în legătură cu nevoile și circumstanțele consumatorului;
- (ii) recomandând contracte de credit adecvate în conformitate cu prevederile lit. a) şi b);
- d) furnizează consumatorului, în termen de 10 zile calendaristice de la data solicitării, dacă părţile nu stabilesc altfel, un exemplar al recomandării oferite, semnat şi ştampilat, pe suport hârtie sau, la solicitarea expresă a consumatorului, pe alt suport durabil, agreat de comun acord.
- (2) Intermediarii de credite nelegați trebuie să poată face dovada că au respectat prevederile alin. (1).
- Art. 66. (1) Se interzice utilizarea de către creditori, de intermediarii de credite legați și de entitățile de recuperare creanțe a termenilor "consiliere" și "consilier" sau a termenilor similari.
- (2) Termenii "consiliere" şi "consilier" sau termeni similari pot fi utilizaţi numai în cazul furnizării de servicii de consiliere.
- Art. 67. Creditorii, intermediarii de credite şi reprezentanţii desemnaţi avertizează consumatorul atunci când, în contextul situaţiei financiare a acestuia, un contract de credit poate determina un anumit risc pentru consumator.
- **Art. 68. -** Prezentul capitol nu aduce atingere prevederilor art. 11 referitoare la explicaţii adecvate şi nici obligaţiei creditorilor şi intermediarilor de credite de a furniza consumatorilor servicii care să îi ajute să îşi evalueze nevoile financiare şi să înţeleagă ce tipuri de produse pot răspunde nevoilor respective.

CAPITOLUL XII

Evaluarea bonității consumatorului

SECŢIUNEA 1

Dispoziții comune

- Art. 69. (1) Înainte de încheierea unui contract de credit, creditorii nonfinanciari evaluează bonitatea consumatorului potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.
- (2) În cazul creditorilor, alţii decât creditorii nonfinanciari, evaluarea bonităţii se realizează potrivit reglementărilor Băncii Naţionale a României publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.
- **Art. 70. (1)** Creditorii precizează în mod clar şi uşor de înţeles, în etapa precontractuală, informaţiile necesare şi documentele ce pot fi verificate independent, pe care consumatorul trebuie să le furnizeze, precum şi termenul exact în care consumatorul trebuie să furnizeze informaţiile respective.
- (2) Consumatorii furnizează informaţii corecte şi complete ca răspuns la solicitarea prevăzută la alin. (1) pentru efectuarea unei evaluări corespunzătoare a bonităţii.
- (3) Creditorul, intermediarul de credite sau reprezentantul desemnat avertizează consumatorul că, în cazul în care creditorul nu este în măsură să efectueze o evaluarea a bonității sau să întreprindă verificările necesare pentru evaluarea bonității, deoarece consumatorul decide să nu furnizeze informațiile, creditul nu poate fi acordat. Această avertizare poate fi transmisă într-un format standardizat.
- (4) Înainte de consultarea datelor cu caracter personal ale consumatorului în scopul evaluării bonităţii consumatorului, creditorul îl informează în prealabil pe acesta, cu respectarea prevederilor art. 12 alin. (1) din

Legea nr. 677/2001 pentru protecţia persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal şi libera circulaţie a acestor date, cu modificările şi completările ulterioare, că urmează să se facă un astfel de demers.

- Art. 71. Intermediarii de credite sau reprezentanţii desemnaţi transmit cu acurateţe informaţiile necesare obţinute de la consumator creditorului relevant, pentru a permite efectuarea evaluării bonităţii.
- Art. 72. (1) În situaţia în care cererea de creditare este respinsă, creditorul îl informează pe consumator fără întârziere, în termen de cel mult două zile lucrătoare de la luarea deciziei, în legătură cu respingerea şi, după caz, îi comunică acestuia dacă decizia este bazată pe prelucrarea automatizată a datelor. În cazul în care respingerea cererii de credit se bazează pe consultarea unei baze de date, creditorul îl informează de asemenea pe consumator în legătură cu rezultatul acestei consultări şi cu caracteristicile bazei de date consultate.
- (2) În toate cazurile, creditorul îl informează în mod clar pe consumator cu privire la motivele care au determinat respingerea cererii.
- Art. 73. Creditorul nu poate invoca nulitatea contractului de credit sau modifica în detrimentul consumatorului un contract de credit în situația în care se demonstrează că acesta nu a realizat corect evaluarea bonității, cu excepția cazului în care aceasta s-a datorat furnizării de către consumator, cu bună ştiință, de informații false sau incomplete.
- **Art. 74. -** Prevederile prezentului capitol nu aduc atingere prevederilor Legii nr. 677/2001, cu modificările şi completările ulterioare.

SECŢIUNEA a 2-a

Evaluarea bonității de către creditorii nonfinanciari

- Art. 75. Creditorii nonfinanciari realizează evaluarea bonității consumatorilor, pe baza factorilor relevanți, în scopul verificării capacității acestora de a-şi îndeplini obligațiile contractuale. Se va avea în vedere inclusiv evaluarea capacității consumatorilor de a face față unor evoluții nefavorabile privind cursul de schimb, rata dobânzii şi venitul.
- Art. 76. (1) La evaluarea bonității consumatorilor, creditorii nonfinanciari iau în considerare nivelul veniturilor şi cheltuielilor consumatorilor şi alte informaţii financiare şi economice considerate necesare, suficiente şi proporţionale în acest scop.
- (2) Creditorii nonfinanciari nu se bazează, la evaluarea bonității consumatorilor, predominant pe faptul că valoarea bunului imobil depăşeşte valoarea creditului şi nici pe perspectiva de creştere a valorii bunului imobil decât dacă creditul este acordat în scopul construirii sau renovării unui bun imobil.
- (3) Creditorii nonfinanciari obţin, în condiţiile Legii nr. 677/2001, cu modificările şi completările ulterioare, informaţiile prevăzute la alin. (1) de la consumator şi din alte surse interne sau externe relevante, inclusiv, dacă este cazul, de la intermediarii de credit implicaţi în activităţile preliminare încheierii contractelor de credit sau, după caz, de la reprezentanţii desemnaţi.
- (4) Pentru scopul aplicării prevederilor alin. (3), creditorii nonfinanciari se asigură că relaţiile contractuale stabilite cu intermediarii de credite sau, după caz, cu reprezentanţii desemnaţi prevăd obligaţia celor din urmă de a transmite, cu acurateţe, informaţiile obţinute de la consumatori necesare creditorului pentru evaluarea bonităţii acestora.
- (5) Creditorii nonfinanciari verifică în mod corespunzător informaţiile obţinute, inclusiv prin consultarea unor documente din surse care pot fi verificate independent, dacă este cazul, cu respectarea prevederilor Legii nr. 677/2001, cu modificările şi completările ulterioare.
- (6) În situația în care consumatorul solicită majorarea semnificativă a valorii totale a creditului, după încheierea contractului de credit, creditorul nonfinanciar actualizează informațiile aflate la dispoziția sa privind

consumatorul și reevaluează bonitatea acestuia.

- (7) Prin excepţie de la prevederile alin. (6), reevaluarea bonităţii consumatorului nu este necesară în cazul în care creditorul nonfinanciar a efectuat, anterior solicitării, evaluarea bonităţii consumatorului pentru o valoare totală a creditului care cuprinde majorările semnificative solicitate de consumator ulterior încheierii contractului.
- (8) Prin majorare semnificativă se înțelege o creștere de peste 15% din valoarea totală inițială a creditului.
- Art. 77. Creditorul nonfinanciar poate acorda creditul solicitat ori majora semnificativ valoarea totală a creditului iniţial acordat numai în cazul în care se încredinţează, pe baza evaluării bonităţii consumatorului, de capacitatea acestuia de a-şi îndeplini obligațiile contractuale.
- Art. 78. (1) În scopul aplicării art. 75, creditorii nonfinanciari stabilesc, documentează şi păstrează procedurile şi informațiile care stau la baza evaluării bonității consumatorilor.
- (2) Creditorii nonfinanciari stabilesc, în mod proporţional şi limitat la scopul pentru care sunt necesare, informațiile ce vor fi solicitate consumatorilor în scopul evaluării bonității.
- (3) Prevederile alin. (1) şi (2) nu prejudiciază dreptul creditorilor nonfinanciari de a solicita, atunci când este necesar, clarificări cu privire la informațiile primite.
- (4) Prin ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, se stabilesc detalii tehnice pentru efectuarea bonității de către creditorii nonfinanciari. Ordinul se emite în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

CAPITOLUL XIII

Accesul la baze de date

- Art. 79. În scopul evaluării bonității consumatorilor şi pentru scopul exclusiv de a monitoriza respectarea de către consumatori a obligațiilor legate de credit, sistemele de evidență de tipul birourilor de credit, private sau publice, asigură, în cazul creditului transfrontalier, accesul creditorilor din alte state membre la bazele de date gestionate în condiții nediscriminatorii față de creditorii naționali, pe toată durata contractului de credit.
- **Art. 80. -** Prezentul capitol nu aduce atingere prevederilor Legii nr. 677/2001, cu modificările şi completările ulterioare.

CAPITOLUL XIV

Evaluarea bunului

- Art. 81. (1) La evaluarea unui bun imobil sunt utilizate standardele de evaluare obligatorii adoptate de Asociația Națională a Evaluatorilor Autorizați din România.
- (2) Creditorii se asigură că evaluarea unui bun imobil se realizează de către evaluatori autorizaţi, independenţi, membri ai Asociaţiei Naţionale a Evaluatorilor Autorizaţi din România.
- (3) Evaluarea se comunică de către evaluator consumatorului şi creditorului, pe hârtie sau pe un alt suport durabil, de comun acord stabilit.
- (4) Creditorii păstrează un exemplar al evaluării pe toată durata derulării contractului de credit.
- Art. 82. (1) Competența evaluatorilor din punct de vedere profesional se realizează conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 24/2011 privind unele măsuri în domeniul evaluării bunurilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 99/2013, cu modificările şi completările ulterioare.
- (2) Creditorii se asigură că evaluatorii sunt independenţi în raport cu procesul de acordare a creditului, astfel încât să se asigure o evaluare imparţială şi obiectivă.
- Art. 83. (1) Consumatorul are dreptul să aleagă dacă evaluarea este realizată de un evaluator angajat/remunerat de creditor sau este realizată de un alt evaluator.

- (2) În cazul în care consumatorul decide ca evaluarea să fie realizată de un evaluator ce nu este angajat/remunerat de creditor, consumatorul are dreptul să aleagă între un evaluator dintr-o listă propusă de creditor de cel puţin 15 evaluatori şi orice alt evaluator autorizat, membru al Asociaţiei Naţionale a Evaluatorilor Autorizaţi din România.
- (3) În situația prevăzută la alin. (2), evaluarea se realizează în baza unui contract de prestări servicii de evaluare încheiat cu consumatorul.
- (4) În cazul în care creditorii solicită un raport standard de evaluare, aceştia comunică evaluatorului ales de consumator formatul standard, fără întârziere nejustificată.
- (5) Creditorul informează consumatorii, în scris, odată cu înmânarea FEIS, cu privire la drepturile prevăzute la alin. (1) (4).
- **Art. 84. -** Creditorii ţin evidenţe corespunzătoare ale tipurilor de bunuri imobile acceptate ca garanţie, precum şi ale poliţelor aferente de subscriere a ipotecilor care sunt utilizate.
- Art. 85. Institutul Naţional de Statistică, în conformitate cu prevederile legislaţiei naţionale şi europene, pune la dispoziţie autorităţilor interesate date statistice cu privire la bunurile imobile rezidenţiale prin utilizarea de indici de preţuri specifici.

CAPITOLUL XV

Cerințe în materie de cunoștințe și competență ale personalului

- Art. 86. Creditorii, intermediarii de credite şi reprezentanţii desemnaţi se asigură că personalul lor deţine şi îşi actualizează constant un nivel adecvat de cunoştinţe şi competenţe în raport cu elaborarea, oferirea sau acordarea contractelor de credit şi cu efectuarea activităţilor de intermediere de credite în sensul art. 3 pct. 5 sau furnizarea de servicii de consiliere. În situaţia în care încheierea unui contract de credit include un serviciu accesoriu legat de acesta, personalul trebuie să deţină cunoştinţe şi competenţe referitoare la respectivul serviciu accesoriu.
- Art. 87. În situația în care un creditor sau un intermediar de credite cu sediul social în România prestează servicii în alt stat membru printr-o sucursală, respectă cerințele minime în materie de cunoștințe şi competențe aplicabile personalului unei sucursale din statul membru gazdă.
- Art. 88. În situația în care un creditor sau un intermediar de credite cu sediul social în alt stat membru prestează servicii pe teritoriul României printr-o sucursală, acesta respectă cerințele minime în materie de cunoștințe și competențe prevăzute în anexa nr. 3.
- **Art. 89. -** 17/03/2024 Art. 89. va fi abrogat prin Ordonanţă de urgenţă <u>15/2024</u>. Cu excepţia situaţiilor prevăzute la art. 87, cerinţele minime în materie de cunoştinţe şi competenţe pentru personalul creditorilor, al intermediarilor de credite sau al reprezentanţilor desemnaţi cu sediul social în România sunt prevăzute în anexa nr. 3.
- Art. 90. Creditorii, intermediarii de credite şi reprezentanţii desemnaţi sunt obligaţi să furnizeze, în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării autorităţii competente, dovezile pe care aceasta le consideră necesare pentru a supraveghea respectarea prevederilor art. 86.
- Art. 91. În scopul supravegherii eficace a creditorilor şi a intermediarilor de credite care prestează servicii pe teritoriul altui stat membru, autoritatea competentă naţională cooperează îndeaproape cu autorităţile competente ale statelor membre în vederea supravegherii şi aplicării eficace a cerinţelor minime în materie de cunoştinţe şi competenţe de către statul membru gazdă. În acest scop, autoritatea competentă naţională poate delega şi poate primi sarcini şi responsabilităţi.
- Art. 92. Prin hotărâre a Guvernului pot fi prevăzute cerințe suplimentare celor din anexa nr. 3 și se pot stabili categoriile de diplome, respectiv certificări și criteriile de selectare a prestatorilor de servicii de formare, respectiv de evaluare profesională, ce pot fi abilitați să organizeze cursurile de formare profesională, respectiv

CAPITOLUL XVI

Norme de conduită

- Art. 93. (1) Creditorii, intermediarii de credite, reprezentanţii desemnaţi şi entităţile de recuperare creanţe au obligaţia ca, în momentul elaborării produselor de credit sau al acordării, intermedierii sau prestării serviciilor de consiliere privind creditele şi, după caz, a serviciilor accesorii către consumatori ori a recuperării creanţelor, să acţioneze cu onestitate, corectitudine, transparenţă şi profesionalism, ţinând seama de drepturile şi interesele consumatorilor.
- (2) Acordarea, intermedierea sau prestarea de servicii de consiliere privind creditul şi, după caz, a serviciilor accesorii ori a recuperării creanțelor se bazează pe informațiile referitoare la situația specifică a consumatorului şi pe orice cerință specifică adusă la cunoştință de către acesta, precum şi pe ipoteze rezonabile cu privire la riscurile aferente situației consumatorului pe durata contractului de credit sau după cesionarea creanțelor.
- (3) Prestarea de servicii de consiliere se bazează pe informaţiile prevăzute la alin. (2), precum şi pe cele impuse la art. 65.
- (4) În aplicarea prevederilor alin. (1) (3), creditorii, intermediarii de credite şi entitățile care desfășoară activitatea de recuperare creanțe au obligația să întocmească proceduri interne pe care să le prezinte, la cerere, autorității competente în vederea verificării respectării acestora.
- (5) Intermediarii de credit legaţi prevăzuţi la art. 3 pct. 7 lit. a) îşi pot desfăşura activitatea în baza procedurilor întocmite şi puse la dispoziţie de creditorul în numele căruia aceştia acţionează în mod exclusiv. Intermediarii de credit legaţi prezintă procedurile, la cerere, autorităţii competente în vederea verificării respectării prevederilor alin. (1) (3).
- Art. 94. (1) În situația în care sunt furnizate informații consumatorilor în conformitate cu cerințele stabilite în prezenta ordonanță de urgență, respectivele informații sunt oferite în mod gratuit.
- (2) Creditorii, intermediarii de credit, reprezentanţii desemnaţi şi entităţile de recuperare creanţe trebuie să poată face dovada că au respectat cerinţele în materie de informare prevăzute în prezenta ordonanţă de urgenţă.
- Art. 95. (1) Activitatea de intermediere credite poate fi desfăşurată doar de intermediarii de credite sau de reprezentanții desemnați ai acestora, conform prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.
- (2) Se interzice creditorilor să contracteze alte persoane fizice sau juridice pentru a intermedia credite.
- Art. 96. În situația în care intermediarii de credite nelegați oferă și servicii de consiliere, creditorii oferă acestora cel puţin următoarele informaţii:
- a) fişele complete de produs, inclusiv modelul de contract de credit;
- b) promoțiile sau reducerile oferite anumitor tipuri de clienți;
- c) reducerile și produsele special concepute pentru angajații din companiile partenere;
- d) proceduri de acceptare şi calculare a veniturilor eligibile;
- e) formulare tipizate utilizate de consumator în relația cu creditorul;
- f) formulele de calcul al gradelor de îndatorare;
- g) formulele de calcul al ratelor existente avute în vedere la obținerea încadrării;
- h) tipurile de garanții imobiliare acceptate și condițiile specifice;
- i) liste cu colaboratorii agreaţi.
- Art. 97. (1) Entitățile de recuperare creanțe și creditorii nonfinanciari stabilesc și aplică politici de remunerare pentru personalul propriu și, după caz, pentru intermediarii de credit care acţionează în numele lor, astfel încât să asigure respectarea obligațiilor prevăzute la art. 93.

- (2) Intermediarii de credite stabilesc şi aplică politici de remunerare pentru personalul propriu şi pentru reprezentanții desemnați, astfel încât să asigure respectarea obligațiilor prevăzute la art. 93.
- Art. 98. La stabilirea şi aplicarea politicilor de remunerare a personalului responsabil cu evaluarea bonităţii consumatorilor, creditorii nonfinanciari trebuie să respecte, de o manieră şi într-o măsură corespunzătoare dimensiunii şi organizării lor interne, precum şi naturii, extinderii şi complexităţii activităţilor desfăşurate, următoarele principii:
- a) politica de remunerare promovează şi este compatibilă cu o administrare a riscurilor solidă şi eficace, fără a încuraja asumarea de riscuri care depăşeşte nivelul toleranței la risc a creditorului nonfinanciar;
- **b)** politica de remunerare corespunde strategiei de afaceri, obiectivelor, valorilor şi intereselor pe termen lung ale creditorului nonfinanciar şi cuprinde măsuri pentru a evita conflictele de interese, în special prin asigurarea faptului că remunerația nu depinde de numărul sau ponderea solicitărilor de credit acceptate.
- Art. 99. (1) Comisioanele sau onorariile de orice fel plătite de către creditorii nonfinanciari şi intermediarii de credite personalului propriu sau reprezentanţilor desemnaţi asigură respectarea obligaţiilor prevăzute la art. 93 şi sunt egale ca valoare pentru fiecare tip de produs oferit consumatorului.
- (2) Personalul intermediarilor de credite şi reprezentanţii desemnaţi pot percepe de la consumator, înainte de încheierea unui contract de credit, un comision în sumă fixă, cu condiţia informării prealabile a consumatorului şi a acordului scris al acestuia.
- (3) Pot percepe comisioane sau onorarii de la creditori doar intermediarii de credite legaţi şi intermediarii de credite nelegaţi care nu oferă servicii de consiliere.
- (4) La cererea consumatorului, intermediarii de credite, respectiv reprezentanţii desemnaţi, care primesc un comision de la unul sau mai mulţi creditori, furnizează informaţii despre variaţiile nivelului comisioanelor plătibile de diferiţii creditori care oferă contractele de credit propuse consumatorului. Consumatorul este informaţ în prealabil cu privire la dreptul său de a cere aceste informaţii.
- (5) În cazul în care intermediarul de credite percepe un onorariu de la consumator şi primeşte, în plus, comisioane din partea creditorului sau de la o terţă parte, intermediarul de credite explică consumatorului dacă comisionul va fi dedus din onorariu, parţial sau integral.

CAPITOLUL XVII

Cerințe în materie de înființare și supraveghere a intermediarilor de credite și a reprezentanților desemnați

Art. 100. -

(1) Pentru a desfăşura integral sau parţial

17/02/2025 - alineatul va fi modificat prin Ordonanţă de urgenţă 2/2025 activităţile de intermediere a creditelor prevăzute la art. 3 pct. 5 sau pentru a presta servicii de consiliere, intermediarii de credite sunt înregistraţi de Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor în registrul prevăzut la art. 102.

17/02/2025 - alineatul va fi modificat prin Ordonanță de urgență 2/2025

(2) Înregistrarea intermediarilor de credite este condiţionată, pe lângă condiţiile prevăzute la art. 86-91, şi de îndeplinirea cel puţin a următoarelor condiţii profesionale:

17/02/2025 - alineatul va fi modificat prin Ordonanță de urgență 2/2025

a) intermediarii de credite deţin o asigurare de răspundere civilă profesională care acoperă teritoriile în care oferă servicii sau o altă garanţie comparabilă pentru răspunderea care decurge din neglijenţa profesională. Suma minimă a asigurării de răspundere civilă profesională sau a garanţiei comparabile este cea stabilită prin Regulamentul delegat (UE) nr. 1.125/2014 al Comisiei din 19 septembrie 2014 de completare a Directivei 2014/17/UE a Parlamentului European şi a Consiliului în ceea ce priveşte standardele tehnice de reglementare referitoare la suma minimă a asigurării de răspundere civilă profesională sau a garanţiei comparabile pe care

intermediarii de credite trebuie să o deţină; în cazul intermediarilor de credite legaţi prevăzuţi la art. 3 pct. 7 lit.

- a), o astfel de asigurare sau garanție comparabilă poate fi furnizată de creditorul în numele căruia aceștia acționează în mod exclusiv;
- b) o persoană fizică autorizată care doreşte să desfășoare activitatea de intermediere credite sau, în cazul unei societăți reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, acționarii, administratorii, persoanele din conducere, precum şi persoanele care interacționează cu clienții trebuie:
- (i) să aibă o bună reputație. Aceștia trebuie cel puţin să nu aibă cazier judiciar pentru infracţiuni împotriva proprietății sau infracţiuni în domeniul financiar;
- (ii) să dispună de un nivel corespunzător de cunoștințe și competență în materie de contracte de credit, în conformitate cu cerințele prevăzute în anexa nr. 3;
- (iii) să nu fi fost deschisă procedura insolvenței;
- c) sunt operatori de date cu caracter personal în conformitate cu prevederile Legii nr. 677/2001, cu modificările și completările ulterioare, sau, în cazul intermediarilor de credite legați prevăzuți la art. 3 pct. 7 lit. a), să fie persoane împuternicite să prelucreze date cu caracter personal de către creditorul în numele căruia acționează în mod exclusiv, acesta din urmă având calitatea de operator de date cu caracter personal.
- (3) Criteriile prevăzute în anexa nr. 3 pentru a evalua dacă personalul creditorilor sau al intermediarilor de credite îndeplinește cerințele profesionale sunt afișate pe site-ul Autorității Naţionale pentru Protecţia Consumatorilor.
- (4) Pentru a fi înregistrați, intermediarii de credite transmit Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor o cerere însoţită de informaţii şi documente care atestă respectarea cerinţelor prevăzute de prezenta ordonanţă de urgentă.
- (5) Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor evaluează şi comunică solicitantului hotărârea sa cu privire la acceptarea sau respingerea cererii de înregistrare în termen de 30 de zile calendaristice de la data primirii cererii.
- (6) În termen de cel mult 10 zile calendaristice de la data primirii cererii, în situația în care cererea ori documentele depuse nu sunt complete, Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor comunică solicitantului documentele şi informaţiile ce trebuie transmise, termenul specificat la alin. (5) începând să curgă de la data primirii documentelor şi informaţiilor solicitate.
- (7) În situația în care Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor respinge cererea de înregistrare, solicitantul are dreptul de a contesta decizia în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările si completările ulterioare.
- (8) Respingerea cererii de înregistrare de către Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor nu limitează dreptul solicitantului de a introduce o nouă cerere având acelaşi obiect.
- Art. 101. (1) Prin excepţie de la prevederile art. 100, înregistrarea intermediarilor de credite legaţi prevăzuţi la art. 3 pct. 7 lit. a) poate fi realizată prin intermediul creditorului în numele căruia aceştia acţionează în mod exclusiv. În acest sens, creditorul va transmite către Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor toate informaţiile necesare, din care să reiasă faptul că intermediarii de credite care acţionează exclusiv în favoarea sa respectă cerinţele prevăzute la art. 100 alin. (2).
- (2) Creditorul răspunde deplin şi necondiționat pentru orice acțiune sau omisiune a intermediarilor de credite legați care acționează exclusiv în numele său, în legătură cu obligațiile ce le revin conform prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.
- (3) Creditorul ia toate măsurile pentru a se asigura că intermediarii de credite legați care acționează exclusiv în numele său respectă cel puţin cerinţele prevăzute la art. 100 alin. (2), precum şi prevederile Legii nr. 677/2001, cu modificările şi completările ulterioare.

- (4) Creditorul monitorizează activitățile intermediarilor de credite legați care acționează exclusiv în numele său, cu scopul de a se asigura că aceștia respectă prevederile prezentei ordonanțe de urgență. Creditorul este responsabil de monitorizarea respectării cerințelor în materie de cunoștințe și competențe ale intermediarului de credite legat și ale personalului acestuia, în același mod ca pentru personalul propriu, având obligația de a asigura pregătirea necesară prin cursuri de pregătire și testări periodice, cel puțin o dată pe an.
- (5) În relaţia cu Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor, intermediarii de credite legaţi răspund oricărei solicitări adresate de aceasta.
- Art. 102. (1) Toţi intermediarii de credite care au solicitat înregistrarea şi îndeplinesc condiţiile prevăzute, fie că au fost înfiinţaţi ca persoane fizice autorizate, fie ca persoane juridice, sunt introduşi într-un registru ţinut de Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor.

26/05/2023 - alineatul va fi modificat prin Lege 134/2023

17/02/2025 - alineatul va fi modificat prin Ordonanță de urgență 2/2025

(2) Registrul intermediarilor de credite este actualizat periodic şi este disponibil publicului online, pe site-ul www.anpc.ro.

26/05/2023 - alineatul va fi modificat prin Lege 134/2023

- (3) Registrul intermediarilor de credite conţine cel puţin următoarele informaţii:
- a) numele persoanelor care fac parte din conducerea acestora care sunt responsabile de activitatea de intermediere, precum şi toate persoanele fizice care exercită o activitate care presupune interacţiune directă cu clienţii din cadrul societăţilor reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, care desfășoară activitatea de intermediere de credite;
- b) statul membru sau statele membre în care intermediarul de credite îşi desfăşoară activitatea în conformitate cu normele privind libertatea de stabilire sau libertatea de a presta servicii şi despre care intermediarul de credite a informat Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor, în conformitate cu prevederile art. 106 alin. (1) (3);

17/02/2025 - litera va fi modificată prin Ordonanță de urgență 2/2025

13/03/2025 - litera va fi rectificată prin Ordonanță de urgență 2/2025

- c) dacă intermediarul de credite este legat sau nu:
- d) creditorul în numele căruia acționează intermediarul de credite legat;
- e) intermediarul de credite sau, în cazul unui reprezentant desemnat al unui intermediar de credite legat, creditorul în numele căruia acţionează reprezentantul desemnat.
- Art. 103. (1) Orice intermediar de credite care este persoană juridică îşi are sediul principal în acelaşi stat membru ca cel în care are sediul social, dacă acesta are un sediu social în temeiul dreptului intern aplicabil.
- (2) Orice intermediar de credite care nu este persoană juridică sau orice intermediar de credite care este persoană juridică, dar care, în conformitate cu dreptul intern aplicabil, nu are sediu social, are sediul principal în statul membru în care își exercită efectiv activitatea principală.
- Art. 104. (1) Pentru a se permite un acces public uşor şi rapid la informaţiile provenind din registrul naţional al intermediarilor de credite se înfiinţează, în cadrul Autorităţii Naţionale pentru Protecţia Consumatorilor, un punct unic de informare.
- (2) Punctul de informare pune la dispoziție:
- a) Registrul intermediarilor de credite prevăzut la art. 102 alin. (2) în format electronic şi asigură actualizarea acestora în permanență;
- b) elementele de identificare ale autorităților competente din fiecare stat membru.
- Art. 105. (1) Intermediarii de credite pot numi reprezentanți desemnați.
- (2) Intermediarului de credite îi revine responsabilitatea deplină şi necondiţionată pentru orice acţiune sau omisiune din partea reprezentantului desemnat care acţionează în numele intermediarului de credite în domenii

reglementate prin prezenta ordonanță de urgență.

- (3) În cazul în care reprezentantul desemnat este numit de un intermediar de credite legat prevăzut la art. 3 pct. 7 lit. a), creditorului îi revine responsabilitatea deplină şi necondiţionată pentru orice acţiune sau omisiune din partea reprezentantului desemnat care acţionează în numele intermediarului de credite legat în domenii reglementate prin prezenta ordonantă de urgentă.
- (4) Intermediarii de credite se asigură că reprezentanţii lor desemnaţi respectă cerinţele prevăzute la art. 100 alin. (2). Asigurarea de răspundere civilă profesională sau o garanţie comparabilă poate fi furnizată de către un intermediar de credite în numele căruia reprezentantul desemnat este împuternicit să acţioneze.
- (5) Fără a se aduce atingere prevederilor art. 110-114, intermediarii de credite monitorizează activitățile reprezentanților lor desemnați, cu scopul de a asigura respectarea deplină a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență. În special, intermediarii de credite sunt responsabili de monitorizarea respectării cerințelor în materie de cunoștințe şi competență ale reprezentantului desemnat şi ale personalului lor.
- (6) Pentru desfășurarea activității de către reprezentanții desemnați, aceștia sau creditorul ori intermediarul de credite trebuie să facă demersurile necesare pentru a fi înregistrați de Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor în registrul public prevăzut la art. 102.
- (7) În vederea înregistrării, reprezentanții desemnați sau creditorul ori intermediarul de credite transmit Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor cel puțin informațiile prevăzute la art. 100 alin. (2).

CAPITOLUL XVIII

Libertatea de stabilire a intermediarilor de credite

Art. 106. - (1) Înregistrarea unui intermediar de credite de către Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor produce efecte pe întreg teritoriul Uniunii Europene, fără a fi necesară înregistrarea de către autorităţile competente din statele membre gazdă pentru desfăşurarea activităţilor şi prestarea serviciilor pentru care s-a efectuat înregistrarea, cu condiţia ca activităţile pe care un intermediar de credite intenţionează să le desfăşoare în statele membre gazdă să fie acoperite de înregistrare.

17/02/2025 - alineatul va fi modificat prin Ordonanță de urgență 2/2025

- (2) Intermediarilor de credite le este interzis să îşi presteze serviciile în legătură cu contracte de credit oferite de un creditor nonfinanciar consumatorilor într-un stat membru al Uniunii Europene sau din cadrul Spaţiului Economic European în care astfel de creditori nonfinanciari au interdicţie de a funcţiona.
- (3) Reprezentanţilor desemnaţi le este interzis să desfăşoare, în parte sau în totalitate, activităţile de intermediere de credite prevăzute la art. 3 pct. 5 în statele membre ale Uniunii Europene sau din cadrul Spaţiului Economic European în care astfel de reprezentanţi desemnaţi au interdicţie de a funcţiona.
- **Art. 107. -** 17/02/2025 Art. 107. va fi modificat prin Ordonanţă de urgenţă 2/2025 **(1)** Orice intermediar de credite înregistrat în România care intenţionează să îşi desfăşoare pentru prima dată activitatea în alte state membre ale Uniunii Europene sau din cadrul Spaţiului Economic European, prin înfiinţarea unei sucursale, informează Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor.

17/03/2024 - alineatul va fi modificat ulterior prin Ordonanță de urgență 15/2024

- (2) În termen de o lună de la această informare, Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor notifică autorităţile competente ale statului sau statelor membre gazdă în cauză cu privire la:
- a) intenţia intermediarului de credite, informându-l totodată pe acesta din urmă despre respectiva notificare;
- **b)** creditorii de care intermediarul de credite este legat, precum și dacă creditorii respectivi își asumă responsabilitatea deplină și necondiționată pentru activitățile intermediarului de credite.
- (3) Intermediarul de credite își poate începe activitatea la o lună de la data la care a fost informat de Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor cu privire la notificarea prevăzută la alin. (2).

- (4) În cazul în care un intermediar de credite din alt stat membru intenţionează să înfiinţeze o sucursală în România, Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor introduce, în registrul său, informaţiile notificate de către autoritatea competentă.
- 17/03/2024 alineatul va fi modificat ulterior prin Ordonanță de urgență 15/2024
- (5) Înainte ca o sucursală a intermediarului de credite să îşi înceapă activitatea sau în termen de două luni de la primirea notificării prevăzute la alin. (2), Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor se pregăteşte pentru supravegherea intermediarului de credite în conformitate cu art. 110-114 şi, dacă este cazul, îi indică intermediarului de credite condiţiile în care activităţile respective pot fi desfăşurate în România.

CAPITOLUL XIX

Radierea înregistrării intermediarilor de credite și a reprezentanților desemnați

- **Art. 108.** Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor poate radia înregistrarea unui intermediar de credite, respectiv a unui reprezentant desemnat, în cazul în care acesta:
- 17/02/2025 alineatul va fi modificat prin Ordonanță de urgență 2/2025
- a) renunță în mod explicit la înregistrare sau nu a desfășurat activități de intermediere de credite prevăzute la art. 3 pct. 5 și nici nu a prestat servicii de consiliere în ultimele șase luni;
- **b)** a obţinut înregistrarea prin declaraţii false sau înşelătoare sau prin orice alte mijloace nelegitime constatate conform legii;
- c) nu mai îndeplinește cerințele în temeiul cărora a fost înregistrat;
- d) a încălcat în mod repetat prevederile legale din domeniul protecției consumatorilor;
- e) a încălcat grav sau sistematic prevederile prezentei ordonanțe de urgență;
- f) nu a promovat testarea anuală a cunoștințelor.
- Art. 109. (1) În cazul în care înregistrarea unui intermediar de credite este radiată de Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor, aceasta notifică autorităţile competente din statul membru sau statele membre gazdă cu privire la radiere cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de 14 zile calendaristice de la data radierii, prin orice mijloace corespunzătoare.
- 17/02/2025 alineatul va fi modificat prin Ordonantă de urgentă 2/2025
- (2) Intermediarii de credite prevăzuți la alin. (1) sunt radiați din registru fără întârzieri nejustificate.

CAPITOLUL XX

Supravegherea intermediarilor de credite şi a reprezentanţilor desemnaţi

- Art. 110. (1) În cadrul Autorității Naţionale pentru Protecţia Consumatorilor se înfiinţează o structură responsabilă cu înregistrarea intermediarilor de credite şi a reprezentanţilor desemnaţi, precum şi cu asigurarea funcţionării punctului unic de informare.
- (2) Prin ordin al președintelui Autorității Naţionale pentru Protecţia Consumatorilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, se pot stabili detalii tehnice în vederea asigurării aplicării prevederilor art. 62-67 şi art. 100-109.
- **Art. 111. (1)** Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor supraveghează activitatea intermediarilor de credite şi a reprezentanţilor desemnaţi înregistraţi de aceasta.
- (2) Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor supraveghează respectarea, pe teritoriul României, de către intermediarii de credite din alte state membre care au înfiinţat o sucursală în România, a prevederilor art. 6-11, art. 21, 24, 29, 30, art. 61-68, art. 70 alin. (1) (3), art. 71, 73, 74, art. 76 alin. (1), (3) şi (5), art. 78 alin. (2) şi (3), art. 86, art. 88-90, art. 93 şi 94.

- (3) În cazul în care un intermediar de credite care deţine o sucursală pe teritoriul României încalcă prevederile art. 6-11, art. 21, 24, 29, 30, art. 61-68, art. 70 alin. (1) şi (3), art. 71, 73, 74, art. 76 alin. (1), (3) şi (5), art. 78 alin. (2) şi (3), art. 86, art. 88-90, art. 93 sau ale art. 94, Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor solicită intermediarului de credite în cauză, prin notificare, să înceteze încălcarea în termen de cel mult 5 zile de la data notificării.
- (4) În cazul în care intermediarul de credite în cauză nu se conformează prevederilor legale, Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor aplică sancţiunile contravenţionale prevăzute la art. 121 şi la art. 123 alin. (1). Sancţiunile contravenţionale aplicate se comunică autorităţilor competente ale statului membru de origine.
- (5) În cazul în care după aplicarea alin. (4), intermediarul de credite nu respectă legislaţia, Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor poate impune, după ce a informat autorităţile competente ale statului membru de origine în această privinţă, sancţiunile contravenţionale prevăzute la art. 123 alin. (2) lit. a), c) şi e) şi la art. 124 pentru a preveni sau sancţiona încălcarea legislaţiei şi, în măsura în care este nevoie, pentru a împiedica intermediarul de credite respectiv să efectueze operaţiuni pe teritoriul naţional.
- **(6)** Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor informează fără întârzieri nejustificate Comisia Europeană în legătură cu adoptarea măsurilor prevăzute la alin. (5).
- (7) În cazul în care autoritatea competentă din statul membru de origine nu este de acord cu măsurile luate de Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor, aceasta poate sesiza Autoritatea Bancară Europeană şi poate solicita asistenţa acesteia în conformitate cu prevederile art. 19 din Regulamentul (UE) nr. 1.093/2010 al Parlamentului European şi al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorităţii europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE şi de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei.
- Art. 112. Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor este competentă să examineze modalităţile de organizare ale sucursalei şi să solicite modificarea lor, în cazul în care o asemenea modificare este strict necesară pentru a-şi îndeplini obligaţiile prevăzute la art. 111 alin. (2) (7) şi pentru a le permite autorităţilor competente din statul membru de origine să asigure respectarea obligaţiilor prevăzute la art. 63, 97, 98 şi a măsurilor adoptate în conformitate cu aceste dispoziţii, în ceea ce priveşte serviciile prestate de sucursală.
- Art. 113. (1) În cazul în care Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor constată, în baza unor dovezi clare, că un intermediar de credite care deţine o sucursală pe teritoriul României încalcă obligaţiile care îi revin potrivit prevederilor prezentei ordonanţe de urgenţă, altele decât cele prevăzute la art. 111 alin. (2) (5), aceasta comunică aceste aspecte autorităţii competente a statului membru de origine, care ia măsurile corespunzătoare.

17/03/2024 - alineatul va fi modificat prin Ordonanță de urgență 15/2024

17/02/2025 - alineatul va fi modificat prin Ordonanță de urgență 2/2025

- (2) În cazul în care autoritatea competentă a statului membru de origine nu ia nicio măsură în termen de o lună de la obţinerea informaţiilor prevăzute la alin. (1) sau în cazul în care, în pofida măsurilor luate, un intermediar de credite continuă să acţioneze într-un mod care dăunează în mod clar intereselor consumatorilor din România sau a bunei funcţionări a pieţelor, Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor:
- a) după informarea autorității competente din statul membru de origine, ia măsurile corespunzătoare pentru a proteja consumatorii și pentru a asigura buna funcţionare a pieţelor, inclusiv împiedicându-i pe intermediarii de credite care nu se conformează să iniţieze noi operaţiuni. Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor informează, fără întârzieri nejustificate, Comisia Europeană şi Autoritatea Bancară Europeană cu privire la aceste măsuri;
- b) poate sesiza Autoritatea Bancară Europeană şi poate solicita asistenţa acesteia în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul (UE) nr. 1.093/2010.

- Art. 114. (1) În cazul în care un intermediar de credite înregistrat într-un alt stat membru şi-a înființat o sucursală pe teritoriul României, autoritățile competente ale statului membru de origine pot efectua, în exercitarea responsabilităților lor şi după ce au informat Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor, verificări la faţa locului la sucursala respectivă.
- (2) În cazul în care un intermediar de credite înregistrat în România şi-a înființat o sucursală pe teritoriul altui stat membru, Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor poate efectua, în exercitarea responsabilităţilor sale şi după ce a informat autorităţile competente ale statului membru gazdă, verificări la faţa locului la sucursala respectivă.

CAPITOLUL XXI

Cooperarea între autoritățile competente

- Art. 115. (1) Autoritatea competentă cu asigurarea respectării prevederilor prezentei ordonanţe de urgenţă este Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor.
- (2) Guvernul se asigură că Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor dispune de resursele adecvate necesare pentru a-şi îndeplini atribuţiile în mod eficient şi eficace.
- (3) Persoanele care exercită sau au exercitat activități pentru autoritățile competente se supun obligației de a păstra secretul profesional. Nicio informație confidențială care ar putea fi primită pe parcursul desfășurării activității lor nu poate fi divulgată niciunei persoane sau autorități, decât într-o formă rezumată sau agregată, fără a se aduce atingere cazurilor reglementate de dreptul penal sau de prezenta ordonanță de urgență. Acest lucru nu împiedică, totuși, autoritățile competente să facă schimb de informații confidențiale sau să le transmită în conformitate cu dreptul național și cu dreptul Uniunii Europene.
- (4) Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor cooperează cu Banca Naţională a României pentru aşi îndeplini sarcinile stabilite, inclusiv în vederea cooperării cu Autoritatea Bancară Europeană, în conformitate cu prevederile prezentei ordonanţe de urgenţă.
- Art. 116. (1) Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor cooperează cu autorităţile competente din alte state membre ale Uniunii Europene/Spaţiului Economic European ori de câte ori este necesar pentru îndeplinirea sarcinilor prevăzute în prezenta ordonanţă de urgenţă, utilizând competenţele prevăzute de reglementările în vigoare.
- (2) Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor acordă asistenţă autorităţilor competente ale celorlalte state membre prin schimbul de informaţii şi cooperarea în cadrul investigaţiilor şi al activităţilor de supraveghere.
- (3) Pentru a facilita şi accelera cooperarea, şi în special schimbul de informaţii, se desemnează Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor ca autoritate competentă unică, pentru a servi ca punct de contact în sensul prezentei ordonanţe de urgenţă. Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor informează Comisia Europeană şi celelalte state membre cu privire la acest lucru.
- **Art. 117. (1)** Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor comunică celorlalte puncte de contact, fără întârzieri nejustificate, informaţiile necesare în scopul îndeplinirii sarcinilor atribuite autorităţilor competente.
- (2) În cadrul schimbului de informații cu alte autorități competente, Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor precizează, în momentul comunicării, că informațiile furnizate nu pot fi divulgate fără acordul expres al autorității, iar informațiile pot fi transmise doar în scopurile pentru care aceasta și-a dat acordul.
- (3) Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor, în calitate de punct de contact, poate transmite altor entităţi informaţiile primite:
- a) cu acordul expres al autorităților competente care au comunicat informațiile;
- b) exclusiv în scopurile pentru care autoritățile respective și-au dat acordul.

- (4) Prin excepţie de la prevederile alin. (3), informaţiile pot fi transmise altor persoane fizice ori juridice în cazuri temeinic justificate. În această situaţie, Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor informează de îndată punctul de contact care a transmis informaţiile.
- Art. 118. (1) Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor poate refuza să dea curs unei cereri de cooperare la desfăşurarea unei investigaţii sau activităţi de supraveghere sau să facă schimb de informaţii pentru următoarele motive:
- a) această investigație, verificare la fața locului, activitate de supraveghere sau schimb de informații riscă să afecteze suveranitatea, securitatea sau politicile publice naționale;
- **b)** a fost deja angajată o procedură judiciară pentru aceleași fapte și împotriva acelorași persoane de către autoritățile naționale;
- c) a fost deja pronunţată o hotărâre definitivă la nivel naţional pentru aceleaşi fapte sau împotriva aceloraşi persoane.
- (2) În caz de refuz întemeiat pe motivele prevăzute la alin. (1), Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor informează autoritatea competentă solicitantă într-un mod cât mai detaliat.
- Art. 119. Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor poate sesiza Autoritatea Bancară Europeană în situaţia în care este refuzată o cerere de cooperare, în special un schimb de informaţii, sau când nu i s-a dat curs într-un termen rezonabil, solicitând asistenţa Autorităţii Bancare Europene în conformitate cu prevederile art. 19 din Regulamentul (UE) nr. 1.093/2010.

CAPITOLUL XXII

Autorități competente și supravegherea pieței

Art. 120. - (1) În vederea asigurării respectării dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență, consumatorii pot să sesizeze Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor.

26/05/2023 - alineatul va fi modificat prin Lege 134/2023

- (2) Pentru soluţionarea pe cale amiabilă a eventualelor litigii şi fără a se aduce atingere dreptului consumatorilor de a iniţia acţiuni în justiţie împotriva creditorilor, a intermediarilor de credite, a reprezentanţilor desemnaţi sau a entităţilor de recuperare creanţe care au încălcat dispoziţiile prezentei ordonanţe de urgenţă ori dreptului acestora de a sesiza Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor, consumatorii pot apela la mecanisme extrajudiciare de reclamaţie şi despăgubire pentru consumatori, potrivit prevederilor Ordonanţei Guvernului nr. 38/2015 privind soluţionarea alternativă a litigiilor dintre consumatori şi comercianţi, şi ale Legii nr. 192/2006 privind medierea şi organizarea profesiei de mediator, cu modificările şi completările ulterioare.
- (3) Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor cooperează cu autorităţile competente din alte state membre în scopul soluţionării litigiilor transfrontaliere privind contractele de credit.

Art. 121. - (1) Constituie contravenţie următoarelor fapte:

- a) încălcarea de către creditori sau de către creditorii nonfinanciari a prevederilor art. 4 alin. (2) şi art. 5 şi se sancționează cu avertisment;
- b) încălcarea de către creditori sau de către creditorii nonfinanciari a prevederilor art. 4 alin. (4), art. 6 alin. (1) şi (2), art. 7 alin. (1) (5) şi alin. (7), precum şi ale art. 8-13 şi se sancţionează cu amendă de la 10.000 lei la 80.000 lei;
- c) încălcarea de către creditori sau de către creditorii nonfinanciari a prevederilor art. 14-19, art. 20 alin. (1), (3) şi (4), art. 21-24, art. 26-30, art. 31 alin. (1), art. 32-48 alin. (1), (2) şi (5), art. 49, art. 50-52 alin. (1) şi (3), art. 53 alin. (1) şi (2), art. 54 56 alin. (1), (3), (6) şi (7), art. 58, art. 59 alin. (1) (4), art. 60 lit. a), art. 61, art. 66, art. 67, art. 70 alin. (1), (3) şi (4), art. 72, art. 73, art. 81, art. 82 alin. (2), art. 83, art. 84, art. 86, art. 87, art. 88, art. 90 art. 93-96, art. 101 alin. (3) şi (4), şi se sancţionează cu amendă de la 20.000 lei la 100.000 lei.

- (2) Constituie contravenţie încălcarea de către creditorii nonfinanciari a prevederilor art. 69 alin. (1), art. 75-77, art. 78 alin. (1) (3), art. 97 alin. (1), art. 98, art. 99 alin. (1), şi se sancţionează cu amendă de la 20.000 lei la 100.000 lei.
- (3) Constituie contravenţie încălcarea de către intermediarii de credite sau, după caz, de către reprezentanţii desemnaţi, a prevederilor art. 6-11, art. 21, art. 24, art. 29, art. 30, art. 45- 48 alin. (1), (2) şi (5), art. 49, art. 61-68, art. 70 alin. (1) şi (3), art. 71, art. 76 alin. (1) şi alin. (3) şi (5), art. 78 alin. (2) şi (3), art. 86-90, art. 93, art. 94, art. 97 alin. (2), art. 99, art. 101 alin. (5), art. 105 alin. (2) (6), art. 106 alin. (2) şi (3), art. 107 alin. (1) şi (3) şi se sancţionează cu amendă de la 20.000 lei la 100.000 lei.
- (4) Constituie contravenţie încălcarea de către entităţile care desfăşoară activitatea de recuperare creanţe a prevederilor art. 45 alin. (2) şi (3), art. 46, art. 48 alin. (1), (3) şi (5), art. 49, art. 54, art. 55 alin. (4) şi (5), art. 59 alin. (2), (5) şi (6), art. 60 lit. b) -j), art. 61, art. 66, art. 93 alin. (1), (2) şi (4), art. 94 şi art. 97 alin. (1) şi se sancţionează cu amendă de la 20.000 lei la 100.000 lei.
- (5) Constituie contravenţie încălcarea prevederilor art. 95 alin. (1) şi art. 100 alin. (1) prin desfăşurarea activităţii de intermediere de credit de alte persoane decât intermediarii de credit sau reprezentanţii desemnaţi şi se sancţionează cu amendă de la 30.000 lei la 100.000 lei.
- **(6)** Constituie contravenţie încălcarea prevederilor art. 128 prin desfăşurarea, după data de 1 ianuarie 2017, a activităţilor de recuperare creanţe, respectiv de creditare de către persoane care nu sunt înregistrate de Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor conform art. 128 şi se sancţionează cu amendă de la 30.000 lei la 100.000 lei.
- (7) Valoarea amenzilor prevăzute la alin. (1) (6), precum şi la art. 124 alin. (1) se va actualiza prin hotărâre a Guvernului.
- (8) Contravenţiilor prevăzute la alin. (1) (6) şi la art. 124 alin. (1) le sunt aplicabile prevederile Ordonanţei Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravenţiilor, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările şi completările ulterioare.
- (9) Prin derogare de la prevederile art. 3 alin. (2) din Ordonanţa Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările şi completările ulterioare, orice sucursală prevăzută la art. 3 pct. 2, 5, 9 şi 29 răspunde contravenţional în cazurile şi în condiţiile prezentei ordonanţe de urgenţă.
- (10) În sensul prezentei ordonanțe de urgență, prin creditori se înțelege și creditorii nonfinanciari.
- Art. 122. Constatarea contravenţiilor şi aplicarea sancţiunilor prevăzute la art. 121 se fac de către reprezentanţii împuterniciţi ai Autorităţii Naţionale pentru Protecţia Consumatorilor, la sesizarea consumatorilor, a asociaţiilor de consumatori ori din oficiu, în cazul în care, prin încălcarea prevederilor legale, sunt sau pot fi afectate interesele consumatorilor.
- Art. 123. (1) Odată cu aplicarea sancţiunii contravenţionale principale, se pot aplica una sau mai multe dintre următoarele sancţiuni contravenţionale complementare:
- a) respectarea imediată a clauzelor contractuale care au fost încălcate;
- **b)** restituirea sumelor încasate fără temei legal, precum şi a sumelor aferente clauzelor abuzive astfel cum au fost stabilite prin hotărâre judecătorească definitivă, într-un termen de cel mult 15 zile calendaristice;
- c) aducerea contractului în conformitate cu prevederile legale, în termen de cel mult 15 zile calendaristice;
- d) corectarea oricăror neconformități cu prevederile legale constatate prin procesul-verbal de constatare a contravenției, în termen de cel mult 15 zile calendaristice.

26/05/2023 - litera va fi modificată prin Lege <u>134/2023</u>

- (2) La propunerea agentului constatator, prin ordin emis de preşedintele Autorității Naţionale pentru Protecţia Consumatorilor, se pot aplica una sau mai multe dintre următoarele sancţiuni contravenţionale complementare:
- a) suspendarea activității de intermediere de credit până la intrarea în legalitate şi/sau aducerea tuturor contractelor similare în conformitate cu prevederile legale, în termen de 90 de zile calendaristice;

26/05/2023 - litera va fi modificată prin Lege 134/2023

b) radierea înregistrării urmată de suspendarea activității de recuperare creanțe până la conformarea cu prevederile legale;

26/05/2023 - litera va fi modificată prin Lege 134/2023

- c) suspendarea derulării campaniei publicitare care încalcă prevederile art. 7, până la intrarea în legalitate, precum și dispunerea retragerii materialelor privind informațiile generale care încalcă prevederile art. 8;
- d) aducerea tuturor contractelor similare în conformitate cu prevederile legale, în termen de 30 de zile calendaristice;
- e) dispunerea încetării încasării, respectiv restituirea sumelor încasate fără temei legal pentru toate contractele similare, într-un termen de cel mult 15 zile calendaristice.

26/05/2023 - litera va fi modificată prin Lege 134/2023

- Art. 124. (1) Neaducerea la îndeplinire a sancţiunilor contravenţionale complementare dispuse în termenele şi condiţiile prevăzute în procesul-verbal de constatare a contravenţiei sau săvârşirea repetată în decurs de 6 luni de la prima constatare a uneia dintre contravenţiile prevăzute la art. 121 constituie contravenţie şi se sancţionează cu amendă de la 80.000 lei la 100.000 lei.
- (2) Contestarea în instanță a procesului-verbal de constatare a contravenției nu suspendă de drept executarea sancțiunilor contravenționale complementare dispuse.
- (3) Ordinul emis în cazul prevăzut la art. 123 alin. (2) poate fi contestat la instanţa de contencios administrativ, în condiţiile Legii nr. 554/2004, cu modificările şi completările ulterioare.
- (4) Creditorii sunt obligaţi să informeze Banca Naţională a României, în termen de două zile lucrătoare de la data primirii procesului-verbal, despre sancţiunile ce le-au fost aplicate de Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor pentru încălcarea dispoziţiilor prezentei ordonanţe de urgenţă.
- Art. 125. Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor poate face publică orice sancţiune contravenţională aplicată în caz de încălcare a prezentei ordonanţe de urgenţă, cu precizări privind contestarea acesteia, în afara cazurilor în care această publicare riscă să perturbe în mod grav pieţele financiare sau să aducă un prejudiciu disproporţionat părţilor implicate.

CAPITOLUL XXIII

Dispoziții tranzitorii și finale

- Art. 126. (1) Consumatorii nu pot renunţa la drepturile care le-au fost conferite prin prezenta ordonanţă de urgentă.
- (2) Consumatorii beneficiază de prevederile prezentei ordonanțe de urgență în cazul tuturor contractelor prevăzute la art. 2 alin. (1), indiferent de modul în care contractele sunt intitulate sau formulate ori de obiectul acestora.
- Art. 127. Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor are în vedere orientările şi recomandările emise de Autoritatea Bancară Europeană în domeniul reglementat de prezenta ordonanţă de urgenţă şi emite, după caz, reglementări, instrucţiuni şi/sau precizări care stabilesc regimul aplicării respectivelor orientări şi recomandări şi le adaptează, dacă este cazul, condiţiilor specifice pieţei din România.
- **Art. 128. (1)** Începând cu data de 1 ianuarie 2017:
- a) vor putea să acorde credite dezvoltatorii imobiliari înregistrați de Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor:
- **b)** vor putea să desfășoare activitatea de recuperare creanțe, entitățile înregistrate de Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor.
- (2) Pentru a fi înregistrate, entitățile prevăzute la alin. (1) transmit Autorității Naționale pentru Protecția

Consumatorilor o cerere însoţită de informaţii şi documente care atestă respectarea cerinţelor prevăzute de prezentul articol.

- (3) Entitățile, respectiv creditorii nonfinanciari prevăzuți la alin. (1), îndeplinesc următoarele condiții:
- a) au sediul social, o sucursală sau un reprezentant în România pentru rezolvarea eventualelor litigii şi pentru a răspunde contravenţional şi/sau penal în faţa autorităţilor publice;
- b) persoanele responsabile pentru conducerea și administrarea activității au o bună reputație;
- c) în cazul creditorilor nonfinanciari, personalul acestora dispune de cunoştinţe şi experienţa adecvate naturii, extinderii şi complexităţii activităţii vizate, îndeplinind cerinţele prevăzute în anexa nr. 3;
- d) în cazul entităților de recuperare creanțe, modul în care este remunerat şi motivat personalul nu trebuie să depindă exclusiv de realizarea unor obiective privind recuperarea creanțelor şi nici nu este raportat exclusiv la sumele recuperate.
- (4) Condiţiile prevăzute la alin. (3) se pot actualiza prin ordin al preşedintelui Autorităţii Naţionale pentru Protecția Consumatorilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.
- (5) În aplicarea prezentului articol, se emite, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, prin care se prevăd:
- a) documentația și informațiile necesare înregistrării;
- b) modalitatea și termenele de raportare.
- **(6)** Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor evaluează şi comunică solicitantului hotărârea sa cu privire la acceptarea sau respingerea cererii de înregistrare în termen de 30 de zile calendaristice de la data primirii cererii.
- (7) În termen de cel mult 10 zile calendaristice de la data primirii cererii, în situația în care cererea ori documentele depuse nu sunt complete, Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor comunică solicitantului documentele şi informaţiile ce trebuie transmise, termenul specificat la alin. (6) începând să curgă de la data primirii documentelor şi informaţiilor solicitate.
- (8) În situația în care Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor respinge cererea de înregistrare, solicitantul are dreptul de a contesta hotărârea în condițiile Legii nr. 554/2004, cu modificările şi completările ulterioare.
- (9) Respingerea cererii de înregistrare de către Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor nu limitează dreptul solicitantului de a introduce o nouă cerere având acelaşi obiect.
- (10) Entitățile de recuperare creanțe, respectiv creditorii nonfinanciari, raportează Autorității Naţionale pentru Protecția Consumatorilor numărul de cazuri, respectiv de contracte de credite aflate în curs de derulare, în condițiile prevăzute prin ordinul președintelui Autorității Naţionale pentru Protecția Consumatorilor.
- (11) Activitățile de recuperare creanțe pot fi desfășurate doar de creditorii prevăzuți la art. 3 pct. 2 și de entitățile înregistrate care desfășoară activitatea de recuperare creanțe.
- (12) Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor poate radia înregistrarea unei entităţi de recuperare creanţe, respectiv a unui dezvoltator imobiliar, în cazul în care acesta:
- a) renunță în mod explicit la înregistrare sau nu a desfășurat activități de recuperare creanțe, după caz, activități de creditare, în ultimele șase luni;
- **b)** a obţinut înregistrarea prin declaraţii false sau înşelătoare sau prin orice alte mijloace nelegitime constatate conform legii;
- c) nu mai îndeplinește cerințele în temeiul cărora a fost înregistrat;
- d) a încălcat în mod repetat prevederile legale din domeniul protecției consumatorilor;
- e) a încălcat grav sau sistematic prevederile prezentei ordonanțe de urgență.
- Art. 129. Se interzice caselor de ajutor reciproc și caselor de amanet înregistrate în Registrul de evidență

prevăzut la art. 5 lit. g) din Legea nr. 93/2009, cu modificările şi completările ulterioare, precum şi altor persoane care nu sunt creditori în sensul prezentei ordonanțe de urgență, să acorde credite garantate cu un bun imobil ori care implică un drept legat de un bun imobil.

- **Art. 130.** La data intrării în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă, Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 11 iunie 2010, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 288/2010, cu modificările ulterioare, se modifică şi se completează după cum urmează:
- 1. La articolul 2, după litera i) se introduce o nouă literă, litera j), cu următorul cuprins:
- " j) contractelor de credit privind vânzarea, respectiv cumpărarea unor bunuri imobile, contractelor de credit garantate cu ipotecă asupra unor bunuri imobile, contractelor de credit ce implică un drept legat de un bun imobil."
- 2. La articolul 7, după punctul 16 se introduce un nou punct, punctul 17, cu următorul cuprins:
- " 17. entități care desfășoară activitatea de recuperare creanțe persoane juridice, altele decât creditorii, cu un capital social minim subscris și vărsat ce nu poate fi mai mic de 500.000 lei, care desfășoară activitatea de recuperare creanțe și/sau care obțin drepturile, conform art. 70 alin. (4) asupra unor debite scadente ce rezultă din contractele de credit."
- 3. Articolul 30 se modifică și va avea următorul cuprins:
- " Art. 30. (1) Înainte de încheierea unui contract de credit, creditorul evaluează bonitatea consumatorului, având în vedere inclusiv capacitatea acestora de a face faţă unor evoluţii nefavorabile privind cursul de schimb, rata dobânzii şi venitul.
- (2) Creditorul realizează evaluarea bonității consumatorului pe baza unui volum suficient de informații obținute, inclusiv de la consumator, şi, după caz, pe baza consultării bazei de date relevante cu respectarea Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal şi libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare.
- (3) În cazul în care părţile convin să modifice valoarea totală a creditului după încheierea contractului de credit, creditorul actualizează informaţiile financiare aflate la dispoziţia sa privind consumatorul şi evaluează bonitatea consumatorului înainte de efectuarea oricărei creşteri semnificative a valorii totale a creditului.
- (4) Prin creştere semnificativă se înțelege o creștere de peste 15% din valoarea totală inițială a creditului.
- (5) Prevederile alin. (1)-(4) se aplică creditorilor nonfinanciari înscrişi în Registrul de evidență prevăzut la art. 5 lit. g) din Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare, cu modificările și completările ulterioare."
- 4. La articolul 38, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:
- " (2) Rata dobânzii penalizatoare se calculează pe bază de procent fix ce nu poate fi mai mare de trei puncte procentuale, care se adaugă la rata dobânzii curente şi se aplică la principalul restant."
- 5. La articolul 38, după alineatul (3) se introduc opt noi alineate, alineatele (4)-(11), cu următorul cuprins:
- " (4) Se interzice aplicarea dobânzilor penalizatoare la soldul creditului sau la valoarea totală a creditului ori la valoarea totală plătibilă de către consumator.
- (5) În toate cazurile, cuantumul dobânzilor penalizatoare nu trebuie să depășească principalul restant.
- (6) După declararea scadenței anticipate, se poate percepe doar o dobândă penalizatoare, calculată pe bază de procent fix şi care ce nu poate fi mai mare de două puncte procentuale, care se adaugă la rata dobânzii prevăzute în contract.
- (7) Prin excepţie de la prevederile art. 38 alin. (2) şi (4), dobânda penalizatoare se aplică la datoria exigibilă. Se interzice perceperea altor dobânzi după declararea scadenţei anticipate.
- (8) Pe parcursul procedurii de executare silită se interzice perceperea dobânzilor și a dobânzilor penalizatoare.
- (9) Creditorul poate declara creditul scadent anticipat după înregistrarea unui număr de 90 de zile consecutive restanță de către consumator.

- (10) Perioada dintre declararea scadenței anticipate și declanșarea executării silite nu poate fi mai mică de 3 luni. La solicitarea expresă a consumatorului, creditorul reduce această perioadă. În cazul în care executarea silită nu este inițiată în cel mult 6 luni de la data declarării scadenței anticipate, începând cu ziua imediat următoare expirării acestui termen, creditorul nu va mai percepe dobânzi penalizatoare.
- (11) Prevederile alin. (5), (6), (9) şi (10) se aplică şi procedurilor derulate de entităţile care desfăşoară activităţi de recuperare creanţe."
- 6. Titlul capitolului VI se modifică și va avea următorul cuprins:
- " Cesiunea"
- 7. Articolele 70 și 71 se modifică și vor avea următorul cuprins:
- " Art. 70. (1) În cazurile în care contractul de credit însuşi ori numai creanţele rezultate dintr-un contract de credit se cesionează, consumatorul are dreptul să invoce împotriva cesionarului, orice mijloc de apărare la care putea recurge împotriva cedentului iniţial, inclusiv dreptul la despăgubire.
- (2) Contractele de credit şi creanţele rezultate din acestea pot fi cesionate numai către creditori, astfel cum sunt definiţi la art. 7 pct. 5.
- (3) Prin excepţie de la prevederile alin. (2), creanţele rezultate din contractele de credit pot fi cesionate şi către entităţi ce au drept obiect de activitate emiterea de instrumente financiare securitizate în baza unui portofoliu de creanţe, în conformitate cu prevederile Legii nr. 31/2006 privind securitizarea creanţelor.
- (4) Prin excepţie de la prevederile alin. (2), creanţele rezultate din contractele de credit neperformante, pentru care creditorul a declarat scadenţa anticipată ori a iniţiat procedura executării silite a consumatorului, pot fi cesionate către entităţi care desfăşoară activitatea de recuperare creanţe, astfel cum sunt definite la art. 7 pct. 17.

26/05/2023 - alineatul va fi modificat prin Lege 134/2023

- Art. 71. (1) Consumatorul este informat cu privire la cesiunea prevăzută la art. 70. Cesiunea, individuală sau în cadrul unui portofoliu de creanţe, devine opozabilă consumatorului prin notificarea adresată acestuia de către cedent.
- (2) Cesionarul contractului de credit, respectiv cesionarul creanței, este obligat să aibă sediul social, o sucursală sau un reprezentant în România pentru rezolvarea eventualelor litigii şi pentru a răspunde contravențional şi/sau penal în fața autorităților publice.
- (3) Cesiunea se notifică de către cedent consumatorului, în termen de 10 zile calendaristice de la încheierea contractului de cesiune, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire.

26/05/2023 - alineatul va fi modificat prin Lege 134/2023

- (4) Notificarea este redactată în scris, într-un limbaj clar, vizibil şi uşor de citit, fontul utilizat fiind Times New Roman, mărimea de minimum 12, pe hârtie, şi vor menționa cel puțin următoarele:
- a) numele şi datele de contact, inclusiv numărul de telefon, fax, e-mail ale creditorului, ale entității care va încasa de la consumator sumele pentru rambursarea creditului după cesiune, precum şi, după caz, ale reprezentantului acesteia din România;
- b) numele creditorului original de la care a fost preluată creanța;
- c) data la care s-a realizat cesiunea;
- d) cuantumul sumei datorate și documentele ce atestă această sumă;

26/05/2023 - litera va fi modificată prin Lege 134/2023

- e) conturile în care se vor efectua plățile.
- (5) În plus față de obligațiile prevăzute la alin. (4), entitățile care desfășoară activitatea de recuperare creanțe atenționează consumatorul cu privire la:
- a) termenul în care consumatorul ia legătura cu entitatea care desfăşoară activitatea de recuperare creanţe. Acest termen nu poate fi mai mic de 5 zile lucrătoare de la data primirii notificării de către consumator;

- **b)** dreptul consumatorului de a transmite entității care desfășoară activitatea de recuperare creanțe o contestație a existenței debitului ori a cuantumului acestuia în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea notificării;
- c) dreptul consumatorului de a primi răspuns în termen de 15 zile calendaristice la contestația formulată;
- d) dreptul consumatorului de a se adresa direct instanței de judecată în cazul în care contestă existența debitului ori a cuantumului acestuia;
- e) faptul că necontestarea de către consumator, în termenul de 30 de zile calendaristice, a debitului nu reprezintă o recunoaștere a sumei de către acesta și nu îl privează pe consumator de dreptul de a se adresa instanței de judecată.
- (6) Reprezentanţii entităţilor care desfăşoară activitatea de recuperare creanţe îşi declină identitatea şi, după caz, se legitimează atunci când se adresează consumatorilor."
- 8. După articolul 71 se introduc două noi articole, articolele 71¹ și 71², cu următorul cuprins:
- "Art. 711. Entitatea care desfășoară activitatea de recuperare creanțe elaborează, împreună cu consumatorul, un plan de achitare a datoriilor/obligaţiilor adaptat la veniturile actuale ale acestuia, ce poate include:
- a) eşalonarea plății sumelor datorate;
- b) reducerea sumei totale de plată;
- c) oferirea unei perioade fără plăţi;
- d) consolidarea mai multor datorii.

Art. 712. - Se interzice:

- a) cesionarea contractului de credit și a accesoriilor, precum și a creanței către o entitate care nu are sediul social, o sucursală sau un reprezentant în România;
- **b)** perceperea de comisioane, dobânzi şi dobânzi penalizatoare, cu excepţia dobânzilor penalizatoare legale, de către entităţile de recuperare creanţe;
- c) perceperea de costuri aferente activității de recuperare de către entitățile de recuperare creanțe, cu excepția costurilor aferente procedurilor de executare silită;
- d) derularea activităților de recuperare creanțe în perioada celor 30 de zile calendaristice prevăzute la art. 71 alin. (5) lit. b) și până când este transmis consumatorului răspunsul la contestație;
- e) utilizarea de tehnici care să hărţuiască sau să abuzeze orice persoană în legătură cu recuperarea creanţelor;
- f) utilizarea, în cadrul procesului de recuperare creanțe, de amenințări sau alte tehnici agresive, cu scopul de a vătăma fizic ori psihic consumatorul ori rude ale acestuia ori de a-i afecta reputația sau proprietatea;
- g) contactarea consumatorului, în cadrul procesului de recuperare creanțe, la locul de muncă al acestuia;
- h) contactarea, în legătură cu recuperarea creanţelor, a oricărei altei persoane diferită de consumator, succesorii legali, avocatul sau împuternicitul acestuia, creditorul, avocatul sau împuternicitul creditorului;
- i) afișarea la ușa apartamentului/blocului a notificărilor/somaţiilor/adreselor în legătură cu recuperarea creanţelor, cu excepţia actelor de procedură afișate la solicitarea executorului judecătoresc ori a instanţei de judecată;
- j) comunicarea entității de recuperare creanțe cu consumatorul în intervalul orar 20,00-09,00."

26/05/2023 - litera va fi modificată prin Lege 134/2023

- 9. La articolul 86, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:
- " Art. 86. (1) Încălcarea prevederilor art. 8, 9, 11-20, art. 22-28 și art. 29 alin. (2), art. 31 și art. 32 alin. (1) și
- (2), art. 33, 34, art. 46-58 şi art. 59 alin (3), art. 60-63, 65-78, 84, 95 şi 95¹ constituie contravenţie şi se sancţionează cu amendă de la 10.000 lei la 80.000 lei."
- 10. După articolul 89 se introduce un nou articol, articolul 89¹, cu următorul cuprins:

- " Art. 89¹. Încălcarea prevederilor art. 30 constituie contravenţie şi se sancţionează cu amendă de la 10.000 lei la 80.000 lei. Constatarea contravenţiei şi aplicarea sancţiunii se fac de către reprezentanţii împuterniciţi ai Autorităţii Naţionale pentru Protecţia Consumatorilor."
- 11. După articolul 95 se introduce un nou articol, articolul 95¹, cu următorul cuprins:
- " Art. 95¹. (1) Începând cu data de 1 ianuarie 2017 vor putea să desfășoare activitatea de recuperare creanțe doar entitățile înregistrate de Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor.
- (2) Pentru a fi înregistrate, entitățile prevăzute la alin. (1) transmit Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor o cerere însoțită de informații și documente care atestă respectarea cerințelor prevăzute de prezentul articol.
- (3) Entitățile prevăzute la alin. (1) îndeplinesc următoarele condiții:
- a) sediul social, o sucursală sau un reprezentant în România pentru rezolvarea eventualelor litigii şi pentru a răspunde contravenţional şi/sau penal în faţa autorităţilor publice;
- **b)** persoanele responsabile pentru conducerea şi administrarea activității au o bună reputație şi dispun de cunoștințe şi experiența adecvate naturii, extinderii și complexității activității vizate;
- c) în cazul societăților de recuperare creanțe, modul în care este remunerat și motivat personalul nu trebuie să depindă exclusiv de realizarea unor obiective privind recuperarea creanțelor și nici nu este raportat exclusiv la sumele recuperate.
- (4) În aplicarea prezentului articol se emite, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, ordin al președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, prin care se prevăd:
- a) documentația și informațiile necesare înregistrării;
- b) modalitatea și termenele de raportare.
- (5) Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor evaluează şi comunică solicitantului hotărârea sa cu privire la acceptarea sau respingerea cererii de înregistrare în termen de 30 de zile calendaristice de la data primirii cererii.
- (6) În termen de cel mult 10 zile calendaristice de la data primirii cererii, în situația în care cererea ori documentele depuse nu sunt complete, Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor comunică solicitantului documentele şi informaţiile ce trebuie transmise, termenul specificat la alin. (5) începând să curgă de la data primirii documentelor şi informaţiilor solicitate.
- (7) În situația în care Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor respinge cererea de înregistrare, solicitantul are dreptul de a contesta hotărârea în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.
- (8) Respingerea cererii de înregistrare de către Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor nu limitează dreptul solicitantului de a introduce o nouă cerere având acelaşi obiect.
- (9) Entitățile care desfășoară activitatea de recuperare creanțe raportează Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor numărul de cazuri aflate în curs de derulare, în condițiile prevăzute prin ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor.
- (10) Activitățile de recuperare creanțe pot fi desfășurate doar de creditorii prevăzuți la art. 7 pct. 5 și de entitățile care desfășoară activitatea de recuperare creanțe admise potrivit alin. (1)-(8).
- (11) Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor poate radia înregistrarea unei entităţi de recuperare creanţe, respectiv înregistrarea unui dezvoltator imobiliar, în cazul în care acesta:
- a) renunță în mod explicit la înregistrare sau nu a desfășurat activități de recuperare creanțe, după caz, activități de creditare, în ultimele 6 luni;
- **b)** a obţinut înregistrarea prin declaraţii false sau înşelătoare sau prin orice alte mijloace nelegitime constatate conform legii;

- c) nu mai îndeplinește cerințele în temeiul cărora a fost înregistrat;
- d) a încălcat în mod repetat prevederile legale din domeniul protecției consumatorilor;
- e) a încălcat grav sau sistematic prevederile prezentei ordonanțe de urgență."
- Art. 131. La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se abrogă art. 2 alin. (3) din Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 259 din 21 aprilie 2009, cu modificările şi completările ulterioare.
- Art. 132. (1) În vederea îndeplinirii atribuţiilor sale, numărul maxim de posturi al Autorităţii Naţionale pentru Protecţia Consumatorilor se suplimentează cu 27 de posturi, necesare desfăşurării activităţii de cooperare şi efectuării schimbului de informaţii cu statele membre, derulării activităţii de înregistrare a intermediarilor de credite, a reprezentanţilor desemnaţi, a entităţilor care desfăşoară activitatea de recuperare creanţe şi a creditorilor nonfinanciari, precum şi a activităţii de supraveghere piaţă în domeniul financiar-bancar.

26/05/2023 - alineatul va fi modificat prin Lege 134/2023

- (2) Organizarea şi funcţionarea noii structuri a Autorităţii Naţionale pentru Protecţia Consumatorilor se vor stabili prin hotărâre a Guvernului în termen de 120 de zile calendaristice de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.
- Art. 133. (1) Prezenta ordonanță de urgență intră în vigoare la 10 zile de la data publicării.
- (2) Intermediarii de credite care desfășoară, înainte de data intrării în vigoare, activitățile de intermediere de credite prevăzute la art. 3 pct. 5 pot continua desfășurarea acestor activități până la data de 21 martie 2017 fără a îndeplini obligația înregistrării.
- (3) Prevederile alin. (2) se aplică intermediarilor de credite care notifică, în termen de cel mult 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor în acest sens şi care pot face dovada că desfășoară activitatea dinainte de data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență. În cazul intermediarilor de credit legaţi prevăzuţi la art. 3 pct. 7 lit. a), notificarea poate fi transmisă de către creditorul în numele căruia aceştia acţionează în mod exclusiv. Notificarea va cuprinde lista tuturor intermediarilor de credite legaţi, precum şi confirmarea că aceştia desfășoară activitatea dinainte de data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.
- (4) În cazul în care un intermediar de credite exercită dreptul prevăzut la alin. (2), acesta poate desfăşura respectivele activități numai în România.
- (5) Până la data de 21 martie 2017, creditorii, intermediarii de credite şi reprezentanţii desemnaţi care desfăşoară activităţi reglementate prin prezenta ordonanţă de urgenţă dinainte de 20 martie 2014 respectă prevederile art. 86-91.
- **Art. 134.** Autoritatea de Supraveghere Financiară elaborează, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, legislația secundară privind informațiile și documentele pe care asigurătorul le solicită consumatorului în vederea evaluării riscului pentru preluarea în asigurare.
- Art. 135. (1) Prevederile art. 1-129 din prezenta ordonanță de urgență nu se aplică contractelor de credit aflate în curs de derulare la data intrării în vigoare a acesteia.
- (2) Dispoziţiile art. 38 alin. (2) şi alin. (4) (9) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 288/2010, cu modificările ulterioare, astfel cum au fost modificate şi completate prin prezenta ordonanţă de urgenţă, nu se aplică contractelor în derulare la data intrării în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă.
- **Art. 136. -** Prevederile prezentei ordonanțe de urgență nu aduc atingere dispozițiilor Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite.
- **Art. 137.** Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor informează Comisia Europeană şi Autoritatea Bancară Europeană în legătură cu orice modificări aduse desemnării autorităţii competente.
- Art. 138. Anexele nr. 1-3 fac parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență.

*

Prezenta ordonanță de urgență transpune prevederile Directivei 2014/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 februarie 2014 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile rezidențiale și de modificare a Directivelor 2008/48/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1.093/2010, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 60 din 28 februarie 2014, cu excepția art. 13, 14-23, 25, 26, 28, 58-60, art. 130 pct. 2-11 și art. 134-136 din prezenta ordonanță de urgență.

PRIM-MINISTRU

DACIAN JULIEN CIOLOŞ

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

ministrul economiei, comerțului și relațiilor cu mediul de

afaceri,

Costin Grigore Borc

Președintele Autorității Naționale

pentru Protecția Consumatorilor,

Marcel Bogdan Pandelică

Viceprim-ministru,

ministrul dezvoltării regionale și administrației publice,

Vasile Dîncu

Ministrul muncii, familiei, protecției sociale

și persoanelor vârstnice,

Dragoş-Nicolae Pîslaru

Ministrul comunicațiilor și pentru societatea informațională,

Delia Popescu

Ministrul finanțelor publice,

Anca Dana Dragu

Ministrul afacerilor externe,

Lazăr Comănescu

București, 14 septembrie 2016.

Nr. 52.

ANEXA Nr. 1

CALCULUL DOBÂNZII ANUAL EEFECTIVE (DAE)

I. Ecuația de bază care exprimă echivalența dintre trageri, pe de o parte, şi rambursări şi costuri, pe de altă parte

Ecuaţia de bază care stabileşte dobânda anuală efectivă (DAE) exprimă, pe perioada unui an, egalitatea dintre valoarea totală prezentă a tragerilor, pe de o parte, şi valoarea totală prezentă a rambursărilor şi a costurilor suportate, pe de altă parte, adică:

$$\sum_{k=1}^{m} C_k (1+X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1+X)^{-s_l}$$

unde:

- X este DAE;
- m este numărul ultimei trageri;

- k este numărul unei trageri, aşadar 1 ≤ k ≤ m;
- C_k este valoarea tragerii k;
- t_k este intervalul, exprimat în ani şi fracţiuni de an, dintre data primei trageri şi data fiecărei trageri ulterioare,
 aşadar t₁ = 0;
- m' este numărul ultimei rambursări sau plăți;
- I este numărul unei rambursări sau plăți;
- D_I este cuantumul unei rambursări sau plăți;
- s_I este intervalul, exprimat în ani şi fracţiuni de an, între data primei trageri şi data fiecărei rambursări sau plăţi următoare.

Observaţii:

- a) Sumele plătite de ambele părţi la diferite momente nu trebuie neapărat să fie egale şi nu trebuie să fie plătite neapărat la intervale egale.
- b) Data iniţială este cea a primei trageri.
- c) Intervalele dintre datele utilizate în calcule sunt exprimate în ani sau în fracţiuni de an. Un an se consideră a avea 365 de zile (sau 366 de zile pentru anii bisecţi), 52 de săptămâni sau 12 luni egale. O lună egală se consideră a avea 30,41666 zile (adică 365/12), indiferent dacă este sau nu un an bisect.

În cazul în care intervalele dintre datele utilizate pentru calculare nu pot fi exprimate ca numere întregi de săptămâni, luni sau ani, intervalele sunt exprimate ca numere întregi de una dintre aceste perioade, în combinație cu un număr de zile. Atunci când se utilizează zile:

- (i) se numără fiecare zi, inclusiv zilele de sfârșit de săptămână și zilele nelucrătoare;
- (ii) perioadele egale și, apoi, zilele se numără înapoi până la data tragerii inițiale;
- (iii) perioada de zile se obţine prin excludere primei zile şi includerea ultimei zile şi se exprimă în ani prin împărţirea perioadei respective la numărul de zile (365 sau 366 de zile) ale anului întreg numărate înapoi de la ultima zi la aceeaşi zi din anul precedent.
- d) Rezultatul calculului trebuie exprimat cu o precizie de cel puţin o zecimală. Dacă a doua zecimală este mai mare sau egală cu 5, la zecimala precedentă se adăugă unu.
- e) Ecuaţia poate fi rescrisă folosind o singură sumă şi conceptul de fluxuri (Ak), care vor fi pozitive sau negative, cu alte cuvinte plătite sau primite în perioade de la 1 la n, exprimate în ani, adică:

$$S = \sum_{k=1}^{n} A_k (1+X)^{-tk},$$

$$k = 1$$

S fiind balanţa de fluxuri prezentă. În cazul în care scopul este păstrarea echivalenţei fluxurilor, valoarea va fi

- II. Ipoteze suplimentare necesare pentru calculul DAE:
- a) În cazul în care prin contractul de credit se acordă consumatorului libertate în privinţa efectuării tragerilor, se consideră că suma totală a creditului este trasă imediat şi în întregime.
- b) În cazul în care un contract de credit prevede modalități de tragere diferite, cu costuri diferite sau cu rate ale dobânzii diferite, suma totală a creditului se consideră a fi trasă la nivelul cel mai mare al costurilor şi al ratei dobânzii aplicate mecanismului de tragere cel mai frecvent utilizat pentru respectivul tip de contract de credit.
- c) În cazul în care un contract de credit dă consumatorului libertate în privinţa efectuării tragerilor în general, dar impune, printre diferitele modalităţi de tragere, o limitare în ceea ce priveşte suma creditului şi perioada de timp, suma creditului se consideră a fi trasă la prima dată prevăzută în contractul de credit şi în conformitate cu respectivele limite de tragere.
- d) În cazul în care sunt oferite rate ale dobânzii şi costuri diferite pentru o perioadă sau sumă limitată, rata

dobânzii şi costurile cele mai ridicate se consideră a fi rata dobânzii şi costuri pentru întreaga durată a contractului de credit.

- e) Pentru contractele de credit în cadrul cărora s-a convenit o rată fixă a dobânzii pentru perioada iniţială, la sfârşitul căreia se stabileşte o nouă rată a dobânzii care este ulterior ajustată periodic în funcţie de un indice de referinţă, calculul DAE porneşte de la ipoteza că, la sfârşitul perioadei cu rată fixă a dobânzii, rata dobânzii este aceeaşi ca la momentul calculării DAE, pe baza valorii indicelui de referinţă de la acel moment, dar nu este inferioară ratei fixe a dobânzii.
- f) În cazul în care plafonul creditului nu a fost încă convenit, acesta este considerat a fi de 170.000 EUR. În cazul contractelor de credit, altele decât datorii sau garanții contingente, al căror scop nu este de a achiziționa sau menține un drept asupra unui bun imobil sau teren, al descoperitului de cont, al cardurilor de debit cu amânare la plată sau al cardurilor de credit, plafonul este implicit de 1.500 EUR.
- **g)** În cazul contractelor de credit, altele decât descoperitul de cont, creditele-punte, contractele de credit cu partajare de proprietate, datoriile sau garanţiile contingente şi contractele de credit pe durată nedeterminată menţionate în ipotezele prevăzute la lit. i), j), k), l) şi m):
- (i) în cazul în care data sau suma unei rambursări de capital, care trebuie să fie efectuată de către consumator, nu pot fi stabilite, se presupune că rambursarea se efectuează la prima dată prevăzută în contractul de credit şi pentru suma cea mai mică prevăzută în acest contract;
- (ii) în cazul în care intervalul dintre data tragerii iniţiale şi data primei plăţi care trebuie efectuată de către consumator nu poate fi stabilit, acesta se consideră a fi intervalul cel mai scurt.
- h) În cazul în care data sau suma unei plăți care trebuie să fie efectuată de către consumator nu pot fi stabilite pe baza contractului de credit sau a ipotezelor menționate la literele g), i), j), k), l) și m) se presupune că plata se efectuează în conformitate cu datele și condițiile solicitate de către creditor și, atunci când acestea nu sunt cunoscute:
- (i) dobânzile sunt achitate împreună cu rambursările de capital;
- (ii) costuri care nu sunt purtătoare de dobânzi, exprimate sub forma unei sume unice, sunt achitate la data încheierii contractului de credit;
- (iii) costurile care nu sunt purtătoare de dobânzi, exprimate sub forma mai multor plăţi, sunt achitate la intervale regulate, începând cu data primei rambursări de capital şi, în cazul în care suma acestor plăţi nu este cunoscută, se presupune că reprezintă sume egale;
- (iv) plata finală lichidează soldul capitalului, dobânzile și alte costuri eventuale.
- i) În cazul unei facilități de tip descoperit de cont, se consideră că suma totală a creditului a fost trasă în totalitate şi pentru întreaga durată a contractului de credit. În cazul în care durata facilității de tip descoperit de cont nu este cunoscută, DAE se calculează în baza ipotezei că durata creditului este de 3 luni.
- j) În cazul unui credit-punte, se consideră că suma totală a creditului a fost trasă în totalitate şi pentru întreaga durată a contractului de credit. În cazul în care durata contractului de credit nu este cunoscută, DAE se calculează în baza ipotezei că durata creditului este de 12 luni.
- **k)** În cazul unui contract de credit cu durată nedeterminată, altul decât o facilitate de tip descoperit de cont şi decât un credit- punte, se presupune că:
- (i) pentru contractele de credit, al căror scop este de a achiziţiona sau menţine drepturi asupra unor bunuri imobile, creditul este furnizat pentru o perioadă de 20 de ani de la data primei trageri şi cu condiţia ca plata finală efectuată de consumator să lichideze soldul capitalului, dobânzile şi alte costuri eventuale; în cazul contractelor de credit al căror scop nu este de a achiziţiona sau menţine drepturi asupra unor bunuri imobile sau care sunt trase prin carduri de debit cu amânare la plată sau carduri de credit, perioada respectivă este de un an;
- (ii) capitalul este rambursat de consumator în tranșe lunare egale, începând cu o lună de la data tragerii inițiale.

Totuşi, în cazurile în care capitalul trebuie să fie rambursat în totalitate, într-o singură tranşă, în cadrul fiecărei perioade de plată, tragerile şi rambursările succesive ale întregului capital efectuate de către consumator sunt considerate a fi efectuate de-a lungul unei perioade de un an. Dobânzile şi alte costuri se aplică în conformitate cu aceste trageri şi rambursări de capital şi astfel cum se prevede în contractul de credit.

În sensul prezentului punct, un contract de credit cu durată nedeterminată este un contract de credit fără durată fixă şi cuprinde creditele care trebuie să fie rambursate în totalitate în cadrul unei perioade de timp sau după o perioadă de timp dar care, odată ce au fost rambursate, devin disponibile pentru o altă tragere.

- I) În cazul datoriilor sau al garanţiilor contingente, suma totală a creditului este considerată trasă integral ca sumă unică, la data care survine mai devreme dintre:
- (i) ultima dată de tragere permisă în temeiul contractului de credit care reprezintă principala sursă a datoriei sau a garanției contingente; sau
- (ii) în cazul unui contract de credit cu posibilitate de reînnoire, sfârşitul perioadei iniţiale înainte de reînnoirea contractului.
- **m)** În cazul contractelor de credit cu partajare de proprietate:
- (i) plățile efectuate de consumatori sunt considerate a fi efectuate la ultima dată sau la ultimele date permisă/permise în temeiul contractului de credit;
- (ii) creşterile procentuale ale valorii bunului imobil prin care se garantează contractul de credit cu partajare de proprietate şi rata indicelui de inflaţie menţionat în contract se consideră a fi un procentaj egal cu valoarea cea mai mare dintre rata-ţintă de inflaţie actuală a băncii centrale şi nivelul inflaţiei în statul membru în care se găseşte bunul imobil la momentul încheierii contractului de credit sau 0% în cazul în care procentele menţionate anterior sunt negative.

ANEXA Nr. 2

FIŞA EUROPEANĂ DE INFORMAŢII STANDARDIZATE (FEIS)

PARTEA A

Textul din acest model se reproduce exact în FEIS. Indicaţiile dintre parantezele pătrate se înlocuiesc cu informaţiile corespunzătoare. În partea B sunt furnizate instrucţiuni pentru creditor sau, după caz, pentru intermediarul de credite în vederea completării FEIS.

Ori de câte ori se menţionează textul "după caz", creditorul furnizează informaţia cerută dacă aceasta este pertinentă pentru contractul de credit. Dacă informaţia nu este pertinentă, creditorul o şterge sau elimină întreaga secţiune (de exemplu, în cazul în care secţiunea nu este aplicabilă). În cazul în care întreaga secţiune este eliminată, numerotarea secţiunilor FEIS se modifică în mod corespunzător.

Informaţiile de mai jos se furnizează într-un singur document. Caracterele utilizate trebuie să fie uşor lizibile. Pentru informaţiile care trebuie scoase în evidenţă se utilizează caractere aldine, mai mari sau umbrite. Se evidenţiază toate avertizările aplicabile legate de riscuri.

Model de FEIS

Text introductiv)

Prezentul document a fost elaborat pentru [numele consumatorului] la [data curentă].

Prezentul document a fost elaborat pe baza informaţiilor pe care le-aţi oferit până în acest moment şi a condiţiilor actuale de pe piaţa financiară.

Informațiile de mai jos rămân valabile până la [data de valabilitate], (după caz) exceptând rata dobânzii și alte costuri. După data respectivă, acestea pot fi modificate în funcție de evoluția pieței.

(După caz) Prezentul document nu constituie o obligație pentru [numele creditorului] de a vă acorda un împrumut.

1. Creditorul

[Denumire] [Numărul de telefon] [Adresa fizică]

(Opţional) [Adresa de e-mail] (Opţional) [Numărul de fax] (Opţional) [Adresa web]

(Opţional) [Punct/persoană de contact]

(După caz, informații despre posibilitatea prestării de servicii de consiliere:) [(În urma evaluării nevoilor și a situației dumneavoastră, recomandăm să contractați acest credit ipotecar./Nu recomandăm un anumit credit ipotecar pentru dumneavoastră. Totuși, pe baza răspunsurilor dumneavoastră la unele întrebări, vă oferim informații despre acest credit ipotecar pentru ca dumneavoastră să puteți lua o decizie pe cont propriu.)]

2. (După caz) Intermediarul de credite

[Denumire] [Numărul de telefon] [Adresa fizică]

(Opţional) [Adresa de e-mail] (Opţional) [Numărul de fax] (Opţional) [Adresa web]

(Opţional) [Punct/Persoană de contact]

(După caz [informaţii despre posibilitatea prestării de servicii de consiliere]) [(În urma evaluării nevoilor şi a situaţiei dumneavoastră, recomandăm să contractaţi acest credit ipotecar./Nu recomandăm un anumit credit ipotecar pentru dumneavoastră. Totuşi, pe baza răspunsurilor dumneavoastră la unele întrebări, vă oferim informaţii despre acest credit ipotecar pentru ca dumneavoastră să puteţi lua o decizie pe cont propriu.)] [Remunerarea]

3. Principalele caracteristici ale împrumutului

Suma şi moneda împrumutului care urmează să fie acordat: [suma][moneda] (După caz) Acest împrumut nu este în [moneda națională a împrumutatului].

(După caz) Suma împrumutului dumneavoastră în [moneda naţională a împrumutatului] s-ar putea modifica. (După caz) De exemplu, dacă valoarea [monedei naţionale a împrumutatului] ar scădea cu 20% în raport cu [moneda împrumutului], suma împrumutului dumneavoastră ar creşte la [a se introduce suma în moneda naţională a împrumutatului]. Cu toate acestea, suma ar putea depăşi nivelul respectiv în cazul în care valoarea [monedei naţionale a împrumutatului] scade cu mai mult de 20%.

(După caz) Suma maximă a împrumutului dumneavoastră va fi [a se introduce suma în moneda naţională a împrumutatului]. (După caz) Veţi primi o avertizare dacă suma creditului atinge [a se introduce suma în moneda naţională a împrumutatului]. (După caz) Veţi avea oportunitatea să [a se introduce dreptul de a renegocia împrumutul în monedă străină sau dreptul de a converti împrumutul în [moneda relevantă], precum şi condiţiile]. Durata împrumutului: [durata] [Tipul împrumutului]

[Tipul ratei dobânzii aplicabile]

Suma totală care trebuie rambursată:

Aceasta înseamnă că veți rambursa [suma] pentru fiecare [unitate de monedă] împrumutată.

(După caz) [Acesta/o parte din acesta] este un împrumut la care se rambursează iniţial numai dobânda. Veţi datora în continuare [a se introduce suma împrumutului la care se rambursează iniţial numai dobânda] la sfârşitul creditului ipotecar.

(După caz) Valoarea bunului, prezumată în scopul de a pregăti prezenta fişă: [a se introduce suma]
(După caz) Suma maximă disponibilă a împrumutului în raport cu valoarea bunului [a se introduce procentul] sau valoarea minimă a bunului necesară pentru împrumutarea sumei menţionate spre exemplificare [a se introduce suma]

[Garanţie]

4. Rata dobânzii şi alte costuri

Dobânda anuală efectivă (DAE) reprezintă costul total al împrumutului exprimat ca procentaj anual. DAE este indicată pentru a vă ajuta să comparați diferite oferte.

DAE aplicabilă împrumutului dumneavoastră este [DAE]. Ea cuprinde:

Rata dobânzii [valoarea exprimată ca procent sau, după caz, indicarea unui indice de referință și a valorii procentuale a marjei creditorului]

[Alte componente ale DAE]

Costuri de achitat o singură dată

(După caz) Va trebui să plătiți o taxă pentru înregistrarea împrumutului ipotecar. [A se introduce valoarea taxei, în cazul în care aceasta este cunoscută, sau baza de calcul.]

Costuri de plătit în mod regulat

(După caz) Această DAE este calculată utilizând ipotezele privind rata dobânzii.

(După caz) Întrucât [o parte din] împrumutul dumneavoastră este un împrumut cu rată variabilă a dobânzii, DAE reală ar putea diferi de această DAE în cazul în care rata dobânzii dumneavoastră se modifică. De exemplu, dacă rata dobânzii ar creşte la [scenariul descris în partea B], DAE ar putea creşte la [a se introduce DAE ilustrativă corespunzătoare scenariului respectiv]. (După caz) Vă atragem atenţia asupra faptului că această DAE este calculată în ipoteza că rata dobânzii rămâne la nivelul fixat pentru perioada iniţială pe toată durata contractului.

(După caz) Următoarele costuri nu sunt cunoscute de creditor și, în consecință, nu sunt incluse în DAE: [Costuri] (După caz) Va trebui să plătiți o taxă pentru înregistrarea împrumutului ipotecar.

Vă rugăm să vă asigurați că sunteți la curent cu toate celelalte taxe și costuri asociate împrumutului dumneavoastră.

5. Numărul și frecvența plăților

Frecvența rambursărilor: [frecvență] Numărul de plăți: [număr]

Suma fiecărei rate

[suma][moneda]

Veniturile dumneavoastră pot varia. Vă rugăm să vă asigurați că veți putea achita ratele [frecvență], în cazul în care veniturile dumneavoastră vor scădea.

(După caz) Întrucât [acesta/o parte din acesta] este un împrumut la care se rambursează iniţial numai dobânda, va trebui să luaţi măsuri separate pentru a rambursa [a se introduce suma împrumutului în regimul în care se plăteşte iniţial numai dobânda] pe care îi veţi datora la sfârşitul creditului ipotecar. Nu uitaţi să adăugaţi orice plăţi suplimentare pe care va trebui să le efectuaţi pe lângă suma ratei menţionată aici.

(După caz) Rata dobânzii aferente [unei părţi a] acestui împrumut se poate modifica. Aceasta înseamnă că valoarea ratelor dumneavoastră ar putea creşte sau scădea. De exemplu, dacă rata dobânzii ar creşte la [scenariul descris în partea B], plăţile dumneavoastră ar putea creşte la [a se introduce suma ratei corespunzătoare scenariului respectiv].

(După caz) Suma pe care o aveţi de plătit în [moneda naţională a împrumutatului] în fiecare [frecvenţa ratelor] sar putea modifica. (După caz) Plăţile dumneavoastră ar putea creşte la [a se introduce suma maximă în moneda
naţională a împrumutatului] în fiecare [a se introduce perioada]. (După caz) De exemplu, dacă valoarea
[monedei naţionale a împrumutatului] ar scădea cu 20% în raport cu [moneda împrumutului], aţi avea de plătit [a
se introduce suma în moneda naţională a împrumutatului] în plus în fiecare [a se introduce perioada]. Plăţile
dumneavoastră ar putea creşte cu mai mult decât atât.

(După caz) Cursul de schimb utilizat pentru conversia ratei dumneavoastră din [moneda împrumutului] în [moneda naţională a împrumutatului] va fi cel publicat de [numele instituţiei care publică cursul de schimb] la [data] sau va fi calculat la [data] utilizând [a se introduce numele indicelui de referinţă şi al metodei de calcul].

(După caz) [Detalii cu privire la produse de economisire legate, împrumuturi cu dobânda amânată]

7. (După caz) Tablou de rambursare ilustrativ

Acest tablou prezintă suma de plată la fiecare [frecvență].

Ratele (coloana [nr. relevant]) reprezintă suma dobânzii de plătit (coloana [nr. relevant]), după caz, a capitalului rambursat (coloana [nr. relevant]). (După caz) Costurile din coloana "alte costuri" se referă la [lista costurilor]. Capitalul rămas de rambursat (coloana [nr. relevant]) este suma din împrumut care rămâne de rambursat după fiecare rată.

[Tablou]

8. Obligaţii suplimentare

Pentru a beneficia de condițiile de împrumut descrise în prezentul document, împrumutatul trebuie să îndeplinească următoarele obligații:

[Obligaţii]

(După caz) Vă atragem atenția că, dacă aceste obligații nu sunt îndeplinite, condițiile de împrumut descrise în prezentul document (inclusiv rata dobânzii) pot fi modificate.

(După caz) Vă atragem atenția asupra eventualelor consecințe ale anulării într-un stadiu ulterior a oricăruia dintre serviciile accesorii aferente împrumutului:

[Consecinte]

Rambursarea anticipată

Aveţi posibilitatea să rambursaţi anticipat acest împrumut, total sau parţial. (După caz) [Condiţii]
(După caz) Cost de lichidare: [a se introduce suma sau, în cazul în care nu este posibil, metoda de calcul] (Dacă este cazul) În cazul în care decideţi să rambursaţi anticipat acest împrumut, vă rugăm să ne contactaţi.

10. Funcții flexibile

(După caz) [Informaţii privind transferabilitatea/subrogarea] Aveţi posibilitatea de a transfera acest împrumut la un alt [creditor] [sau] [bun]: [A se introduce condiţiile].

(După caz) Nu aveți posibilitatea de a transfera acest împrumut la un alt [creditor] [sau] [bun].

(După caz) Funcţii suplimentare: [a se introduce explicaţia funcţiilor suplimentare enumerate în partea B şi, în mod opţional, orice alte funcţii oferite de creditor în cadrul contractului de credit şi nemenţionate în secţiunile anterioare].

Alte drepturi ale împrumutatului

Aveţi la dispoziţie [perioada de reflecţie] de la [momentul la care începe perioada de reflecţie] pentru a reflecta înainte de a vă angaja în contractarea acestui împrumut.

După ce ați primit contractul de credit din partea creditorului, nu îl puteți accepta înainte de sfârșitul [perioada de reflecţie].

12. Plângeri

Dacă aveţi o plângere, vă rugăm să contactaţi [a se introduce punctul de contact intern sau sursa de informaţii privind procedura]. (După caz) Termenul maxim pentru tratarea plângerii [perioada]

(După caz) [Dacă nu sunteţi satisfăcut de modul în care am răspuns plângerii dumneavoastră la nivel intern], puteţi contacta de asemenea: Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorilor (După caz) sau puteţi contacta FIN-NET pentru informaţii despre organismul echivalent din ţara dumneavoastră.

13. Nerespectarea angajamentelor legate de împrumut: consecințe pentru împrumutat

[Tipuri de nerespectare]

[Consecințe financiare şi/sau juridice]

În cazul în care vă confruntați cu dificultăți în efectuarea plăților dumneavoastră [frecvența], vă rugăm să ne contactați imediat pentru a explora potențiale soluții.

(Dacă este cazul) Vă atragem atenția că, în ultimă instanță, locuința dumneavoastră poate fi supusă procedurii de executare silită dacă nu veți achita ratele.

(După caz) 14. Informaţii suplimentare

(După caz) [Precizarea dreptului aplicabil contractului de credit]

[A se introduce declarația privind obligația de a se oferi un proiect de contract de credit]

15. Autorităţi de supraveghere

Autoritatea competentă să supravegheze respectarea prevederilor legale de către creditor este

[Denumire/denumiri şi adresă web/adrese web a/ale autorității/autorităților de supraveghere]

(După caz) Autoritatea competentă să supravegheze respectarea prevederilor legale de către intermediarul de

credite este [Denumire și adresă web a autorității de supraveghere]

PARTEA B

Instructiuni pentru completarea FEIS

Pentru completarea FEIS se respectă cel puțin următoarele instrucțiuni.

Secţiunea "Text introductiv"

1. Data de valabilitate se scoate în evidenţă în mod corespunzător. În sensul prezentei secţiuni, "data de valabilitate" înseamnă perioada în cursul căreia informaţiile, cum ar fi rata dobânzii, cuprinse în FEIS rămân neschimbate şi se aplică în cazul în care creditorul decide să acorde creditul în cursul respectivei perioade. În cazul în care stabilirea ratei aplicabile a dobânzii şi a altor costuri depinde de rezultatul vânzării obligaţiunilor suport, dobânda eventuală şi alte costuri pot diferi de cele declarate. În astfel de circumstanţe se menţionează faptul că data de valabilitate nu se aplică ratei dobânzii şi altor costuri prin adăugarea cuvintelor: "exceptând rata dobânzii şi alte costuri".

Sectiunea "1. Creditorul"

- **1.** Denumirea, numărul de telefon și adresa fizică ale creditorului se referă la datele de contact pe care consumatorul le poate utiliza în viitor pentru corespondență.
- 2. Informaţiile cu privire la adresa de e-mail, numărul de fax, adresa web şi persoana/punctul de contact sunt facultative.

Secţiunea (După caz) "2. Intermediarul de credite"

În cazul în care informaţiile despre produs sunt furnizate consumatorului de către un intermediar de credite, intermediarul respectiv include următoarele informaţii:

- **1.** Denumirea, numărul de telefon şi adresa fizică ale intermediarului de credite se referă la datele de contact pe care consumatorul le poate utiliza în viitor pentru corespondență.
- 2. Informaţiile cu privire la adresa de e-mail, numărul de fax, adresa web şi persoana/punctul de contact sunt facultative.
- **3.** Intermediarul de credite informează consumatorul cu privire la posibilitatea prestării de servicii de consiliere şi regimul în care se prestează, utilizând formularea din partea A.
- **4.** O explicaţie a modului în care este remunerat intermediarul de credite. În cazurile în care acesta primeşte comision din partea unui creditor, se furnizează suma, precum şi denumirea creditorului în cazurile în care este diferită de cea care apare în secţiunea 1.

Secțiunea "3. Principalele caracteristici ale împrumutului"

1. Prezenta secţiune explică în mod clar principalele caracteristici ale creditului, inclusiv suma şi moneda, precum şi riscurile potenţiale asociate ratei dobânzii, inclusiv cele menţionate la pct. 8, şi sistemul de amortizare.

- 2. În cazul în care moneda împrumutului este diferită de moneda naţională a consumatorului, creditorul indică faptul că consumatorul va primi avertizări periodice, cel puţin atunci când cursul de schimb fluctuează cu mai mult de 20% şi, după caz, va beneficia de dreptul de a converti moneda contractului de credit sau posibilitatea de a renegocia condiţiile şi orice alte aranjamente aflate la dispoziţia consumatorului pentru a-şi limita expunerea la riscul ratei de schimb valutar. Creditorul indică un exemplu al efectului pe care l-ar avea asupra sumei împrumutului o scădere de 20% a valorii monedei naţionale a consumatorului în raport cu moneda creditului.
- **3.** Durata creditului se exprimă în ani sau în luni, în funcție de care dintre aceste perioade este mai pertinentă. Dacă perioada pe care este acordat creditul poate varia în cursul duratei contractului, creditorul explică în ce moment şi în ce condiții se poate întâmpla acest lucru. În cazul în care creditul se acordă pe o durată nedeterminată, de exemplu, pentru un card de credit garantat, creditorul indică cu claritate acest lucru.
- **4.** Tipul de credit trebuie indicat în mod clar (de exemplu, credit ipotecar, împrumut pentru locuință, card de credit garantat). Descrierea tipului de credit indică cu claritate modul de rambursare a principalului şi a dobânzii pe durata creditului (de exemplu, sistemul de amortizare), specificând cu claritate dacă contractul de credit este pe bază de rambursare de principal sau pe bază de rambursare inițială numai a dobânzii sau o combinație a ambelor tipuri.
- **5.** În cazul în care întregul credit sau o parte a acestuia este cu rambursarea iniţială numai a dobânzii, o declaraţie care indică în mod clar acest fapt se introduce şi se evidenţiază la sfârşitul prezentei secţiuni, utilizând formularea din partea A.
- **6.** Prezenta secțiune explică de asemenea dacă rata dobânzii este fixă sau variabilă şi, după caz, precizează perioadele în care aceasta rămâne fixă, frecvenţa revizuirilor ulterioare şi eventualele limite în ceea ce priveşte variabilitatea ratei dobânzii, de exemplu plafoane sau praguri. Se explică formula utilizată pentru revizuirea ratei dobânzii şi diferitele componente ale acesteia (de exemplu, indicele de referinţă). Creditorul indică de asemenea, de exemplu prin intermediul unei adrese web, unde sunt disponibile informaţii suplimentare privind indicii sau ratele utilizate în formulă, de exemplu Euribor sau indicele de referinţă al Băncii Naţionale a României.
- 7. În cazul în care se aplică rate diferite ale dobânzii, în circumstanțe diferite, se furnizează informații cu privire la toate ratele aplicabile.
- **8.** "Suma totală care trebuie rambursată" corespunde sumei totale plătibile de către consumator. Aceasta se exprimă ca suma dintre valoarea creditului şi costul total al creditului. În cazul în care rata dobânzii nu este fixată pe durata contractului, se evidenţiază faptul că suma respectivă are caracter ilustrativ şi poate varia, în special în raport cu variaţia ratei dobânzii.
- 9. Creditorul atrage atenția consumatorului asupra faptului că creditul urmează să fie garantat printr-o ipotecă asupra bunului imobil sau prin altă garanție comparabilă sau printr-un drept asupra bunului imobil. După caz, creditorul indică de asemenea valoarea prezumată a bunului imobil sau a unui alt tip de garanție utilizată în scopul pregătirii prezentei fișe.
- 10. Creditorul indică, după caz, fie:
- a) "suma maximă disponibilă a împrumutului în raport cu valoarea bunului", indicând ponderea creditelor în valoarea garanţiilor ipotecare. Acest raport trebuie însoţit de un exemplu în valoare absolută al sumei maxime care poate fi împrumutată pentru o anumită valoare a bunului; fie
- b) "valoarea minimă a bunului impusă de creditor pentru a acorda un împrumut în suma ilustrată."
- **11.** În cazul în care creditul este un credit în mai multe părţi (de exemplu, în mod simultan o parte cu rată fixă şi o parte cu rată variabilă a dobânzii), acest lucru se reflectă în indicarea tipului de credit şi se furnizează informaţiile necesare pentru fiecare parte a creditului.

Secțiunea "4. Rata dobânzii și alte costuri"

- 1. Referirea la "rata dobânzii" corespunde ratei sau ratelor dobânzii.
- 2. Rata dobânzii se menţionează ca valoare procentuală. În cazul în care rata dobânzii este variabilă, creditorul indică rata dobânzii prin precizarea indicelui de referinţă şi a unei valori a marjei creditorului. Cu toate acestea, creditorul indică valoarea indicelui de referinţă care este valabilă în ziua emiterii FEIS.

În cazul în care rata dobânzii este variabilă, informațiile includ de asemenea: a) ipotezele utilizate pentru calcularea DAE; b) în cazul în care este relevant, plafoanele și pragurile aplicabile; și c) un avertisment cu privire la faptul că variabilitatea ar putea afecta nivelul real al DAE. Pentru a atrage atenția consumatorului, mărimea caracterelor utilizate pentru avertizare este mai mare și iese în evidență din corpul principal al FEIS. Avertismentul se însoțește de un exemplu ilustrativ al DAE. În cazul în care există un plafon pentru rata dobânzii, exemplul presupune că rata dobânzii crește cu prima oportunitate posibilă la cel mai înalt nivel prevăzut în contractul de credit. În cazul în care nu există un plafon, exemplul ilustrează DAE la cea mai ridicată rată a dobânzii din ultimii cel puțin 20 de ani sau, în cazul în care datele utilizate pentru calcularea ratei dobânzii sunt disponibile pentru o perioadă mai scurtă de 20 de ani, din cea mai lungă perioadă pentru care sunt disponibile datele respective, pe baza valorii maxime a indicelui de referință extern utilizat în calcularea ratei dobânzii. Aceste cerințe nu se aplică contractelor de credit pentru care rata dobânzii este fixă pentru o perioadă inițială de mai mulți ani și poate ulterior să fie fixă pentru o perioadă suplimentară, în urma negocierii dintre creditor și consumator. În cazul creditelor pentru care rata dobânzii este fixă pentru o perioadă inițială de mai mulți ani și poate ulterior să fie fixă pentru o perioadă suplimentară, în urma negocierii dintre creditor și consumator, informațiile includ o avertizare cu privire la faptul că DAE este calculată pe baza ratei dobânzii pentru perioada initială. Avertizarea se însoțește de o altă DAE cu caracter ilustrativ, calculată în conformitate cu art. 29 alin. (5). În cazul în care creditele sunt credite cu mai multe părți (de exemplu, în mod simultan o parte cu rată fixă și o parte cu rată variabilă a dobânzii), se furnizează informații pentru fiecare parte a creditului.

3. În secţiunea privind "alte componente ale DAE" se listează toate celelalte costuri incluse în DAE, inclusiv costurile de achitat o singură dată. Creditorul listează fiecare cost pe categorii (costurile de achitat o singură dată, costurile de achitat în mod regulat şi incluse în rate, costurile care trebuie achitate în mod regulat, dar nu sunt incluse în rate), indicând valoarea acestora, cui trebuie plătite şi în ce moment. Aceasta nu trebuie să includă costurile suportate pentru încălcările obligaţiilor contractuale. În cazul în care valoarea nu este cunoscută, creditorul furnizează o indicaţie cu privire la valoare, dacă acest lucru este posibil sau, în cazul în care nu este posibil, modul în care se va calcula valoarea, specificând că valoarea furnizată este numai cu caracter indicativ. În cazul în care anumite costuri nu sunt incluse în DAE, deoarece nu sunt cunoscute creditorului, acest lucru se evidenţiază.

În cazul în care consumatorul a informat creditorul în legătură cu una sau mai multe componente ale creditului preferat, precum durata contractului de credit şi suma totală a creditului, creditorul utilizează aceste componente, în măsura în care este posibil; în cazul în care un contract de credit prevede modalități de tragere diferite, cu costuri diferite sau cu rate ale dobânzii diferite, şi creditorul foloseşte ipoteza din anexa I partea II, contractul indică faptul că aplicarea altor mecanisme de tragere pentru acest tip de contract de credit poate avea drept rezultat aplicarea unei DAE mai mari. În cazul în care condițiile pentru tragere sunt utilizate pentru calcularea DAE, creditorul evidențiază tarifele asociate altor mecanisme de tragere, care nu sunt în mod necesar aceleași utilizate la calcularea DAE.

4. În cazul în care se aplică o taxă pentru înregistrarea ipotecii sau a unei garanţii comparabile, acest lucru se dezvăluie în această secţiune precizând valoarea, în cazul în care este cunoscută sau, în cazul în care nu este posibil, baza utilizată pentru determinarea sumei. În cazul în care taxele sunt cunoscute şi sunt incluse în DAE, existenţa şi valoarea taxei se listează în rubrica "Costuri de achitat o singură dată". În cazul în care taxele nu sunt cunoscute de către creditor şi, prin urmare, nu sunt incluse în DAE, existenţa taxelor se menţionează în

mod clar în lista costurilor care nu sunt cunoscute de creditor. În ambele cazuri se utilizează formularea standardizată din partea A în rubrica corespunzătoare.

Secțiunea "5. Numărul și frecvența plăților"

- **1.** În cazul în care plățile urmează să fie efectuate periodic, se indică frecvenţa acestora (de exemplu, lunar). În cazul în care frecvenţa plăților va fi neregulată, acest lucru trebuie explicat cu claritate consumatorului.
- 2. Numărul plăților indicate acoperă întreaga durată a creditului.

Secțiunea "6. Suma fiecărei rate"

- 1. Moneda creditului și moneda ratelor se indică cu claritate.
- **2.** În cazul în care valoarea ratelor se poate schimba pe durata creditului, creditorul specifică perioada în care valoarea inițială a ratei va rămâne neschimbată și precizează când și cu ce frecvență se va modifica ulterior.
- **3.** În cazul în care întregul credit sau o parte a acestuia este cu rambursare iniţială numai a dobânzii, o declaraţie care indică în mod clar acest fapt se introduce şi se evidenţiază la sfârşitul prezentei secţiuni, utilizând formularea din partea A.

Dacă există o cerință ca consumatorul să contracteze un produs de economisire legat, drept condiție pentru a primi un credit la care se plătește inițial doar dobânda, garantat printr-o ipotecă sau altă garanție comparabilă, se menționează de asemenea valoarea și frecvența plăților pentru acest produs.

- 4. În cazul în care rata dobânzii este variabilă, informaţiile includ şi o declaraţie care indică acest fapt, utilizând formularea din partea A şi o ilustrare a sumei maxime a ratei. În cazul în care există un plafon, ilustrarea indică suma ratei în cazul în care rata dobânzii creşte la nivelul plafonului. În cazul în care nu există un plafon, scenariul cel mai defavorabil ilustrează nivelul ratei pentru cea mai ridicată rată a dobânzii din ultimii 20 de ani sau, în cazul în care datele utilizate pentru calcularea ratei dobânzii sunt disponibile pentru o perioadă mai scurtă de 20 de ani, din cea mai lungă perioadă pentru care sunt disponibile datele respective, pe baza valorii maxime a indicelui de referinţă extern utilizate în calcularea ratei dobânzii. Această cerinţă de a furniza un exemplu ilustrativ nu se aplică contractelor de credit pentru care rata dobânzii este fixă pentru o perioadă iniţială de mai mulţi ani şi poate ulterior să fie fixă pentru o perioadă suplimentară, în urma negocierii dintre creditor şi consumator. În cazul în care creditele sunt credite cu mai multe părţi (de exemplu, în mod simultan o parte cu rată fixă şi o parte cu rată variabilă a dobânzii), se oferă informaţii pentru fiecare parte a creditului şi pentru total.
- 5. (După caz) În cazul în care moneda creditului este diferită de moneda naţională a consumatorului sau în cazul în care creditul este indexat la o monedă diferită de moneda naţională a consumatorului, creditorul include exemple numerice care să arate cu claritate modul în care modificările cursului de schimb relevant pot afecta cuantumul ratelor, utilizând formularea din partea A. Respectivul exemplu se bazează pe o reducere de 20% a valorii monedei naţionale a consumatorului, însoţit de o declaraţie pusă în evidenţă care precizează că ratele ar putea înregistra o creştere superioară celei presupuse în acest exemplu. În cazul în care există un plafon care limitează acea creştere la mai puţin de 20%, se furnizează în schimb suma maximă a plăţilor în moneda consumatorului şi se omite declaraţia privind posibilitatea unor creşteri suplimentare.
- **6.** În cazul în care creditul este integral sau parţial un credit cu rată variabilă a dobânzii şi se aplică pct. 5, exemplul de la pct. 3 se furnizează pe baza sumei ratei menţionate la pct. 1.
- 7. În cazul în care moneda utilizată pentru plata ratelor este diferită de moneda creditului sau în cazul în care cuantumul fiecărei rate exprimat în moneda naţională a consumatorului depinde de valoarea corespunzătoare într-o monedă diferită, prezenta secţiune precizează data la care este calculat cursul de schimb aplicabil şi fie cursul de schimb, fie baza utilizată pentru calculare, precum şi frecvenţa ajustării acestora. După caz, precizarea respectivă include denumirea instituţiei care publică cursul de schimb.
- 8. În cazul în care creditul este un credit cu dobândă amânată, pentru care dobânda datorată nu este achitată integral prin rate şi se adaugă la cuantumul total al creditului care a rămas de rambursat, se explică: cum şi

când dobânda amânată se adaugă la credit ca sumă în numerar şi care sunt implicaţiile pentru consumator în ceea ce priveşte datoria rămasă.

Secțiunea "7. Tablou de rambursare ilustrativ"

- 1. Prezenta secţiune se include în cazul în care creditul este un credit cu dobândă amânată, pentru care dobânda datorată nu se rambursează integral prin rate şi se adaugă la cuantumul total al creditului rămas de rambursat sau în cazul în care rata dobânzii este fixă pe durata contractului de credit, respectiv în cazurile prevăzute la art. 16 alin. (2) şi art. 28. În cazul în care consumatorul are dreptul de a primi un tablou de amortizare revizuit, acest lucru se indică, împreună cu condiţiile în care consumatorul beneficiază de dreptul respectiv.
- 2. În cazul în care rata dobânzii poate varia pe durata creditului, creditorul să indice perioada în care această rată iniţială va rămâne neschimbată.
- **3.** Tabloul care trebuie inclus în această secțiune conține următoarele coloane: "calendar de rambursare" (de exemplu, luna 1, luna 2, luna 3), "valoarea ratei", "dobânda plătibilă per rată", "alte costuri incluse în rată" (după caz), "capital rambursat per rată" şi "capital rămas de rambursat după fiecare rată".
- **4.** Pentru primul an de rambursare, informaţiile se indică pentru fiecare rată, iar pentru fiecare coloană se indică un subtotal la sfârşitul acelui prim an. Pentru anii următori, detaliile pot fi furnizate la nivel anual. La sfârşitul tabloului se adaugă un rând pentru totalul general, care indică sumele totale pentru fiecare coloană. Costul total al creditului plătit de consumator (altfel spus, suma globală pentru coloana "valoarea ratei") se evidenţiază cu claritate şi se prezintă ca atare.
- **5.** Dacă rata dobânzii poate fi revizuită şi valoarea ratei după fiecare revizuire nu este cunoscută, creditorul poate indica în tabloul de amortizare aceeaşi valoare a ratelor pentru întreaga durată a creditului. În acest caz, creditorul aduce acest lucru la cunoştinţa consumatorului, diferenţiind vizual sumele care sunt cunoscute de cele ipotetice (de exemplu, utilizând caractere cu dimensiuni diferite, borduri sau umbre). În plus, se explică într-un text lizibil care sunt perioadele în care sumele indicate în tablou pot varia şi din ce motive.

Secțiunea "8. Obligații suplimentare"

- 1. Creditorul face trimitere în această secţiune la obligaţii, cum ar fi obligaţia de a asigura bunul, de a încheia o asigurare de viaţă, de a avea un salariu vărsat într-un cont deschis la creditor sau de a cumpăra orice alte produse sau servicii. Pentru fiecare obligaţie, creditorul specifică data până la care aceasta trebuie îndeplinită şi faţă de cine există obligaţia respectivă.
- 2. Creditorul specifică de asemenea durata obligației, de exemplu până la sfârșitul contractului de credit. Pentru fiecare obligație, creditorul specifică eventualele costuri care nu sunt incluse în DAE, dar care trebuie achitate de consumator.
- 3. Creditorul menţionează dacă este obligatoriu pentru consumator să deţină vreun tip de servicii accesorii pentru a obţine creditul în condiţiile enunţate şi, în caz afirmativ, dacă consumatorul este obligat să le achiziţioneze de la furnizorul preferat al creditorului sau dacă acestea pot fi contractate de la un furnizor la alegerea consumatorului. În cazul în care această posibilitate este condiţionată de respectarea anumitor caracteristici minime de către serviciile accesorii, caracteristicile respective trebuie descrise în prezenta secţiune.

În cazul în care contractul de credit este grupat cu alte produse, creditorul menţionează funcţiile principale ale produselor respective şi precizează în mod clar dacă consumatorul are dreptul de a rezilia în mod separat contractul de credit şi/sau produsele grupate, precum şi condiţiile şi consecinţele unei astfel de rezilieri şi, după caz, potenţialele consecinţe ale rezilierii serviciilor accesorii cerute în legătură cu contractul de credit.

Secţiunea "9. Rambursare anticipată"

- 1. Creditorul indică condițiile în care consumatorul poate rambursa creditul anticipat, în totalitate sau parțial.
- 2. În secțiunea cu privire la costurile de lichidare, creditorul informează consumatorul că, în cazul rambursării

anticipate, nu plătește compensație.

Secțiunea "10. Funcții flexibile"

- **1.** După caz, creditorul explică posibilitatea de a transfera creditul la un alt creditor sau la un alt bun imobil şi condițiile în care se poate realiza aceasta.
- 2. (După caz) Funcţii suplimentare: Dacă produsul conţine oricare dintre funcţiile enumerate la pct. 5, prezenta secţiune trebuie să enumere aceste funcţii şi să ofere o scurtă explicaţie privind: circumstanţele în care consumatorul poate utiliza funcţia; eventualele condiţii anexate funcţiei; dacă funcţia care este parte a unui credit garantat printr-o ipotecă sau o garanţie comparabilă înseamnă că un consumator îşi pierde orice protecţii statutare sau alte protecţii de obicei asociate cu funcţia respectivă; societatea care furnizează funcţia (dacă nu este chiar creditorul).
- 3. Dacă funcția conține un credit suplimentar, atunci prezenta secțiune trebuie să explice consumatorului: suma totală a creditului (incluzând creditul garantat prin ipotecă sau o garanție comparabilă); dacă creditul suplimentar este garantat sau nu; ratele relevante ale dobânzilor; și dacă creditul este reglementat sau nu. O astfel de sumă a creditului suplimentar fie este inclusă în evaluarea inițială a bonității, fie, în cazul în care nu este, prezenta secțiune precizează clar că disponibilitatea sumei suplimentare depinde de o evaluare suplimentară a capacității de rambursare a consumatorului.
- 4. Dacă funcția implică un instrument pentru economii, trebuie să se explice rata relevantă a dobânzii.
- **5.** Funcţiile suplimentare posibile sunt: "plăţile în exces/în minus" [plăţi prin care se achită o sumă superioară sau inferioară ratei impuse în mod obișnuit de sistemul de amortizare]; "perioadele fără plăţi" [perioade în care consumatorul nu trebuie să efectueze plăţi]; "împrumutul din fonduri rambursate" [posibilitatea pe care o are consumatorul de a împrumuta din nou fonduri deja trase şi rambursate]; "împrumutul suplimentar disponibil fără alte aprobări"; "împrumutul suplimentar garantat sau negarantat" [în conformitate cu pct. 3 de mai sus]; "cardul de credit"; "contul curent conex"; şi "contul de economii conex".
- **6.** Creditorul poate include orice alte funcții oferite de creditor în cadrul contractului de credit și nemenționate în secțiunile anterioare.

Secțiunea "11. Alte drepturi ale împrumutatului"

- 1. Creditorul clarifică dreptul sau drepturile, de exemplu de reflecţie şi, după caz, alte drepturi existente, cum ar fi de transferabilitate (inclusiv de subrogare), specifică condiţiile cărora dreptul sau drepturile respective le sunt supuse, procedura care trebuie urmată de consumator pentru a exercita dreptul sau drepturile respective, printre altele, adresa la care se trimite notificarea de retragere, precum şi taxele corespunzătoare (după caz).
- 2. În cazul în care se aplică o perioadă de reflecţie pentru consumator, acest lucru se menţionează în mod clar. Secţiunea "12. Plângeri"
- 1. Prezenta secţiune indică punctul de contact intern [numele departamentului relevant] şi un mijloc de contact în scopul depunerii unei plângeri [adresă fizică] sau [număr de telefon] sau [persoana de contact]: [informaţii de contact] şi un link către procedura de plângere pe pagina relevantă a site-ului web sau o sursă de informaţii similară.
- **2.** Aceasta indică de asemenea numele organismului extern competent pentru plângeri şi reparaţii extrajudiciare şi, în cazul în care utilizarea procedurii de plângere interne reprezintă o condiţie prealabilă pentru accesul la organismul respectiv, indică de asemenea acest lucru utilizând formularea din partea A.
- **3.** În cazul contractelor de credit încheiate cu un consumator care îşi are reşedinţa într-un alt stat membru, creditorul face trimitere la existenţa FIN-NET (http://ec.europa.eu/internal_market/fin-net/).
- Secțiunea "13. Nerespectarea angajamentelor legate deîmprumut: consecințe pentru împrumutat"
- 1. În cazul în care nerespectarea de către consumator a unei obligaţii legate de credit poate avea consecinţe financiare sau juridice pentru acesta, creditorul descrie în prezenta secţiune diferitele cazuri principale (de exemplu, plată întârziată/neplată, nerespectarea obligaţiilor prevăzute în secţiunea 8 "Obligaţii suplimentare") şi

indică de unde se pot obține informații suplimentare.

- 2. Pentru fiecare dintre aceste cazuri, creditorul indică în termeni clari, uşor de înțeles, sancțiunile sau consecințele cărora acestea le pot da naștere. Trimiterile la consecințe grave se scot în evidență.
- **3.** În cazul în care bunul imobil utilizat pentru garantarea creditului ar putea fi returnat sau transferat către creditor, dacă consumatorul nu respectă obligațiile, prezenta secțiune include de asemenea o declarație care indică acest lucru utilizând formularea din partea A.

Secțiunea "14. Informații suplimentare"

Creditorul sau intermediarul de credite precizează dreptul consumatorului de a i se oferi o copie a proiectului de contract de credit, cel puţin odată ce s-a făcut o ofertă fermă pentru creditor.

Secțiunea "15. Autorități de supraveghere"

Se precizează autoritatea competentă pentru supravegherea etapei precontractuale a împrumutului.

ANEXA Nr. 3

CERINȚELE MINIME ÎN MATERIE DE CUNOȘTINȚE ȘI COMPETENȚE

- **1.** Cerințele minime în materie de cunoștințe și competențe pentru personalul creditorilor, al intermediarilor de credite și al reprezentanților desemnați trebuie să includă:
- a) cunoştinţe corespunzătoare cu privire la produsele de credit în sensul art. 2 şi la serviciile accesorii oferite în mod obişnuit cu acestea;
- **b)** cunoştinţe adecvate privind legislaţia din domeniul contractelor de credit pentru consumatori, inclusiv din domeniul protectiei consumatorilor;
- c) cunoştințe corespunzătoare cu privire la procesul de achiziționare de bunuri imobile și înțelegerea acestuia;
- d) cunoştinţe corespunzătoare cu privire la evaluarea garanţiilor;
- e) cunostinte corespunzătoare cu privire la organizarea și funcționarea registrelor funciare;
- f) cunoștințe corespunzătoare cu privire la piața din statul membru relevant;
- g) cunoştinţe corespunzătoare cu privire la standardele de etică în afaceri;
- h) cunoştințe corespunzătoare cu privire la procesul de evaluare a bonității consumatorilor sau, după caz, competențe în evaluarea bonității consumatorilor;
- i) un nivel corespunzător de competențe în domeniile financiar și economic.
- 2. Nivelul corespunzător de cunoștințe și competențe se stabilește pe baza:
- a) calificărilor profesionale, de exemplu, diplome, certificate, formări profesionale, teste de competențe; sau
- **b)** experienței profesionale, care poate fi definită ca un număr minim de ani de muncă în domenii ce țin de elaborarea, distribuirea sau intermedierea de produse de credit.

După 21 martie 2019, pentru stabilirea nivelului de cunoștințe și competențe corespunzătoare se vor stabili metode suplimentare.